

Erkel Gyula Újpesti Zeneiskola
Alapfokú Művészeti Iskola

Pedagógiai Program

2013

Tartalomjegyzék

I. Rész

AZ ISKOLA NEVELÉSI PROGRAMJA	7.	oldal
1. Bevezetés	7.	oldal
1.1. Küldetésnyilatkozat	7.	oldal
1.2. Alapelvek	7.	oldal
1.3. Az iskola nevelési filozófiája	7.	oldal
2. Az intézmény történeti áttekintése	9.	oldal
2.1. Az intézmény	9.	oldal
2.2. Erkel Gyula Újpesti Zeneiskola történeti áttekintése	10.	oldal
2.2.1. Az iskola névadója	10.	oldal
2.2.2. Az iskola története	10.	oldal
3. Helyzetelemzés	12.	oldal
3.1. Az oktatás tárgyi feltételei	12.	oldal
3.1.1. Az oktatás jelenlegi helyszínei, épületei	12.	oldal
3.1.2. A tantermek felszereltsége	13.	oldal
3.1.3. Hangszerpark	13.	oldal
3.1.4. Az eszköz ellátottság	15.	oldal
3.1.5. Könyvtár	15.	oldal
3.2. Személyi adottságok	15.	oldal
3.2.1. Az iskola vezetése	15.	oldal
3.2.2. Érdekvédelem	16.	oldal
3.2.3. A tantestület összetétele	16.	oldal
4. Az iskola nevelési céljai és feladatrendszere	17.	oldal
4.1. Zeneiskola tevékenysége, alapvető céljai és feladatai	17.	oldal
4.1.1. Személyiségfejlesztés	17.	oldal
4.1.2. Közösségfejlesztés a zeneiskolában	18.	oldal
4.1.3. Képességgondozás	19.	oldal
4.1.4. Tehetséggondozás	20.	oldal
4.1.5. Felzárkóztatás	20.	oldal
4.2. A pedagógusok helyi intézményi feladatai		
4.2.1. Önálló tanulócsoport vezető	21.	oldal
4.2.2. A pedagógusoknak a tanórák megtartásával kapcsolatos kötelességei és feladatai	21.	oldal
4.2.3. A pedagógusok tanügyi feladatai	21.	oldal
5. Innováció	22.	oldal
5.1. Alapvető feltételrendszer	22.	oldal
5.2. Rövidtávú tervek	22.	oldal
5.3. Hosszútávú tervek	22.	oldal
5.4. Továbbképzési tervek	23.	oldal

6. Iskolai események, hagyományok	24.	oldal
6.1. Iskolai események	24.	oldal
6.1.1. Tanórán kívüli foglalkozások	24.	oldal
6.1.2. A házi hangverseny	24.	oldal
6.1.3. Külső szereplés	24.	oldal
6.1.4. Versenyek	24.	oldal
6.1.5. Meghallgatások	25.	oldal
6.1.6. Tanári hangverseny	25.	oldal
6.2. A zeneiskola hagyományrendszere	25.	oldal
7. A zeneiskola kapcsolatrendszere	26.	oldal
7.1. Az intézmény szervezeti egységei valamint ezek kapcsolattartási rendjei és formái	26.	oldal
7.1.1. Iskolatanács	26.	oldal
7.1.2. Nevelőtestület	26.	oldal
7.1.3. A szakmai munkaközösségek	28.	oldal
7.1.4. Önálló tanulócsoport vezető	29.	oldal
7.1.5. Közalkalmazotti Tanács	29.	oldal
7.1.6. Közalkalmazotti Testület	29.	oldal
7.1.7. Iskolaszék	30.	oldal
7.1.8. Szülői Munkaközösség	31.	oldal
7.1.9. Diákönkormányzat	31.	oldal
7.1.10. Szakszervezet	32.	oldal
7.2. Az Erkel Gyula Újpesti Zeneiskola AMI külső kapcsolatrendszere	32.	oldal
7.2.1. A Klebelsberg Intézményfenntartó Központ	32.	oldal
7.2.2. A helyi Önkormányzat	32.	oldal
7.2.3. A kerületi iskolák és művelődési intézmények	32.	oldal
7.2.4. A helyi média	33.	oldal
7.2.5. A Magyar Zeneművészek és Táncművészek Szakszervezete	33.	oldal
7.2.6. Országos szervezetek	33.	oldal
7.2.7. A Budapesti Zeneiskolák Szövetsége	33.	oldal
7.2.8. Gyermekjóléti szolgálat és egészségügyi szolgáltató	33.	oldal

II. Rész

HELYI TANTERV	34.	oldal
1. Általános bevezetés	34.	oldal
2. Felmenő rendszerű képzés	35.	oldal
2. 1. A képzés rendszere műfajonként	35.	oldal
2.1.2. Klasszikus zene műfaj	35.	oldal
2.1.2.1. Az alapfokú zeneoktatás célrendszere és funkciói	35.	oldal
2.1.2.2. A képzés struktúrája	35.	oldal
2.1.2.2.1. Hangszeres és vokális tanszakok - egyéni képzés	36.	oldal
2.1.2.2.1.1. „A” TAGOZAT	36.	oldal
2.1.2.2.1.2. „B” TAGOZAT	39.	oldal

2.1.2.2.2. Zeneismeret és kamarazene tanszakok	41.	oldal
2.1.2.2.2.1. „A” TAGOZAT	41.	oldal
2.1.2.2.2.2. „B” TAGOZAT	43.	oldal
2.1.2.3. A zeneoktatás általános fejlesztési követelményei	44.	oldal
2.1.2.4. A művészeti alapvizsga és záróvizsga	45.	oldal
2.1.3. Népzene műfaj	48.	oldal
2.1.3.1. Az alapfokú népzeneoktatás célrendszere, funkciói	48.	oldal
2.1.3.2. A képzés struktúrája	48.	oldal
2.1.3.2.1. Hangszeres és vokális tanszakok - egyéni képzés	49.	oldal
2.1.3.2.1.1. „A” TAGOZAT	49.	oldal
2.1.3.2.1.2. „B” TAGOZAT	50.	oldal
2.1.3.2.2. Zeneismeret és kamarazene tanszakok	51.	oldal
2.1.3.3. A népzeneoktatás általános fejlesztési követelményei	52.	oldal
2.1.3.4. A művészeti alapvizsga és záróvizsga	53.	oldal
2.1.4. Jazz-zene műfaj	56.	oldal
2.1.4.1. Az alapfokú jazz-zene oktatás célrendszere és funkciói	56.	oldal
2.1.4.2. A képzés struktúrája	56.	oldal
2.1.4.3. A jazz-zeneoktatás általános fejlesztési követelményei	57.	oldal
2.1.4.4. A művészeti alapvizsga és záróvizsga	58.	oldal
2.1.5. Az intézményben tanított tantárgyak tantervi követelményei	60.	oldal
2.1.5.1. Klasszikus zene tagozat:	60.	oldal
2.1.5.1.1. Kamarazene tanszak:	60.	oldal
2.1.5.1.2. Zeneismeret tanszak:	64.	oldal
2.1.5.1.3. Vonós tanszak:	65.	oldal
2.2. A tanulók jogviszonya és értékelése	67.	oldal
2.2.1. A tanulói jogviszony és keletkezése	67.	oldal
2.2.2. A tanulók tantárgyválasztása és annak módosítása	67.	oldal
2.2.3. A tanuló tárgyi tudásának és szorgalmának értékelése	67.	oldal
2.2.4. A félévi és tanév végi osztályzás, vizsgák a zeneiskolában	69.	oldal
2.2.5. Alapvizsga, záróvizsga	69.	oldal
2.2.6. Osztályozóvizsga	70.	oldal
2.2.7. Javítóvizsga	70.	oldal
2.2.8. Összevont beszámoló	70.	oldal
2.2.9. Felsőbb osztályba lépés	70.	oldal
2.2.10. Tanulmányok folytatása ugyanabban az osztályban	71.	oldal
2.2.11. A tanulókkal szembeni fegyelmező intézkedések formái és alkalmazásának elvei	71.	oldal
2.2.12. A tanuló jutalmazásának elvei	72.	oldal
2.2.13.. A jogviszony megszűnése	72.	oldal
3. Kimenő rendszerű képzés	73.	oldal
3.1. Az oktatás cél- és feladatrendszere	73.	oldal
3.1.1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai, alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai	73.	oldal
3.1.1.1. Pedagógiai alapelvek	73.	oldal
3.1.1.2. Nevelési- oktatási célok:	74.	oldal
3.1.1.3. Nevelés-oktatás feladatai:	74.	oldal
3.1.1.4. Nevelés-oktatás eszközei:	75.	oldal
3.1.1.5. Nevelés-oktatás eljárásai:	76.	oldal

3.1.2. A képzés struktúrája	77.	oldal
3.1.2.1. A zeneművészeti ág képzési struktúrája,	77.	oldal
3.1.2.2. Főtárgyi képzési struktúra	78.	oldal
3.1.2.3. Elméleti és egyéb tanszakok	78.	oldal
3.1.2.4. Kötelező vagy kötelezően választható tárgyak	78.	oldal
3.1.2.5. Kötelező tárgy képzési ideje a tantervi programok alapján	79.	oldal
3.1.2.6. Korrepetíció (zongorakiséret – heti perc)	79.	oldal
3.1.3. A tanszakok általános fejlesztési követelményei	80.	oldal
3.1.3.1. Zongora tanszak:	80.	oldal
3.1.3.2. Orgona tanszak:	81.	oldal
3.1.3.3. Fafűvós tanszak:	81.	oldal
3.1.3.4. Rézfűvós tanszak:	82.	oldal
3.1.3.5. Hegedű tanszak:	83.	oldal
3.1.3.6. Gordonka tanszak:	84.	oldal
3.1.3.7. Gitár tanszak:	85.	oldal
3.1.3.8. Magánének tanszak:	86.	oldal
3.1.3.9. Ütő tanszak:	87.	oldal
3.1.3.10. Jazz tanszak:	88.	oldal
3.1.3.11. Népzene tanszak:	88.	oldal
3.1.3.12. Cimbalom tanszak:	89.	oldal
3.1.3.13. Szolfézs tanszak:	90.	oldal
3.1.4. A továbbtanulás irányai	91.	oldal
3.1.5. Tanulói jogviszony:	91.	oldal
3.1.5.1. Keletkezése	91.	oldal
3.1.5.2. Évfolyamismérlés	92.	oldal
3.1.5.3. Magasabb évfolyamba lépés	92.	oldal
3.1.5.4. A jogviszony megszűnése:	92.	oldal
3.1.6. A főtárgyi beszámoltatás:	93.	oldal
3.1.6.1. A művészeti alapvizsga és záróvizsga.	93.	oldal
3.1.6.2. A kötelező és szabadon választott melléktárgyak:	94.	oldal
3.1.6.3. A tanuló munkájának értékelése és minősítése	95.	oldal
3.1.6.4. Az értékelés szempontjai:	95.	oldal
3.1.6.5. Az értékelés formái:	95.	oldal
3.1.6.6. A zeneiskolában használatos záradékok:	97.	oldal
3.1.7. A tankönyvek kiválasztásának elvei	98.	oldal
3.1.7.1. Szakmai szempontok	98.	oldal
3.2. A tehetséges tanulókkal való foglalkozás szerepe a helyi tantervben	99.	oldal
3.2.1. A felkészítés:	100.	oldal
3.2.1.1. Felvételigre való felkészítés:	101.	oldal
3.3. Tanórán kívüli foglalkozások	101.	oldal
3.3.1. A házi hangverseny:	101.	oldal
3.3.2. Külső szereplés:	102.	oldal
3.3.3. Versenyek:	102.	oldal
3.3.4. Meghallgatások.	102.	oldal
3.3.5. Tanári hangverseny:	102.	oldal
3.3.6. Meghívott előadóművészek:	102.	oldal
3.3.7. Zenei tábor:	102.	oldal

3.4. Az Erkel Gyula Újpesti Zeneiskola Könyvtárának rendje	103. oldal
3.4.1. A könyvtár létesítésének és fenntartásának célja	103. oldal
3.4.2. A könyvtár elhelyezése és felszereltsége	103. oldal
3.4.3. A könyvtáros feladatai	104. oldal
3.4.4. A könyvtár kölcsönzési rendje	104. oldal
3.5. Az alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei	104. oldal
3.5.1. Hangszerek:	104. oldal
3.5.2. Kották, tankönyvek kiválasztása:	104. oldal
3.5.3. Hangzó és vizuális oktatási anyagok:	105. oldal

III. Rész

HATÁLYOSSÁGI ZÁRADÉK	106. oldal
----------------------	------------

I. Rész

Az iskola nevelési programja

1. Bevezetés

1.1. Küldetésnyilatkozat

Az Erkel Gyula Újpesti Zeneiskola Alapfokú Művészeti Iskola legfontosabb küldetésének a kultúra és a művészet ápolását, a zeneszerető és zeneértő közönség felnevelését és a kiemelkedő tehetségek pályára irányítását tartja.

1.2. Alapelvek

Az Erkel Gyula Újpesti Zeneiskola Alapfokú Művészeti Iskola pedagógiai programjának legfontosabb alapelvei a Magyar Köztársaság Alkotmányában lefektetett emberi jogok alapján határozhatóak meg.

A Magyar Köztársaságban minden gyermeknek joga van a családjá, az állam és a társadalom részéről arra a védelemre és gondoskodásra, amely a megfelelő testi, szellemi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges. (67. § 1. bekezdés)

A szülőket megilleti az a jog, hogy a gyermeküknek adandó nevelést megválasszák. (67. § 2. bekezdés).

A Magyar Köztársaság biztosítja az állampolgárok számára a művelődéshez való jogot. (70/F. § 1. bekezdés)

A Magyar Köztársaság ezt a jogot a közművelődés kiterjesztésével és általánossá tételével, az ingyenes és kötelező általános iskolával, képességei alapján mindenki számára hozzáférhető közép- és felsőfokú oktatással, továbbá az oktatásban részesülők anyagi támogatásával valósítja meg. (70/F. § 2. bekezdés)

A Magyar Köztársaság tiszteletben tartja és támogatja a tudományos és művészeti élet szabadságát, a tanszabadságot és a tanítás szabadságát. (70/G. § 1. bekezdés)

1.3. Az iskola nevelési filozófiája

Az iskola nevelési filozófiája a szellemi esztétikai és etikai nevelés. Az esztétikai oktatás célja nem csupán a műízlés, a műélvezés képességének fejlesztése, hanem ezen túlmenően az egyéniségünknek megfelelő életformára, életstílusra, önkifejezésre nevelés.

Amíg az esztétika inkább érzelmi, addig a művészet inkább a gondolkodás lelki funkciójának megfelelő ág a szellemi nevelés területén. Célja a műveltség javait az idősebb nemzedék kezéből az ifjabb nemzedék számára átadni, hogy így a kultúra jövőjéről, folytonosságáról gondoskodják.

Már az ókor egyik legnagyobb görög filozófusa is megfogalmazta, hogy az emberi jellem egyik legpozitívabb befolyásoló eszköze a zene. A zene élvezete (mivel az semmiféle közvetlen haszonra nem irányul), a boldogságot jelentő életmódhoz tartozik és – lelkünket nemesebbé tevén – a gyermekeket az erényhez vezeti el. A Zeneiskola zenei nevelésre vonatkozó nézetei Arisztotelész tanításán alapulnak, hisz az általa megfogalmazott nézetek most is aktuálisak, a jelen emberéhez is szólnak.

2. Az intézmény történeti áttekintése

2.1. Az intézmény

Alapítási éve: 1891. **Létrehozója:** Újpest Nagyközség
Képviselőtestülete

Elnevezés alapításkor: Újpesti Zeneművelő Egyesület

Alapítójának jogutódja és a költségvetési szerv fenntartója:
Budapest Főváros IV. kerület Újpest Önkormányzat

Az intézményben működő műfajok, tanszakok és tantárgyak:

Klasszikus zene műfaj:

Fafúvós tanszak tantárgyai: furulya, fuvola, oboa, klarinét, szaxofon, fagott

Rézfúvós tanszak tantárgyai: trombita, kürt, harsona–tenorkürt–baritonkürt, tuba

Akkordikus tanszak tantárgyai: cimbalom, gitár, ütő

Billentyűs tanszak tantárgyai: zongora, orgona

Vonós tanszak tantárgyai: hegedű, brácsa, gordonka, nagybőgő

Vokális tanszak tantárgya: magánének

Zeneismeret tanszak tantárgyai: szolfézs előképző, szolfézs kötelező, szolfézs,
zenetörténet–zeneirodalom, zeneelmélet, dalosjáték

Kamarazene tanszak tantárgyai: kamarazene, zenekar, kórus, operastúdió

Népzene műfaj:

Fúvós tanszak tantárgyai: népi furulyák

Pengetős tanszak tantárgyai: citera

Ütős tanszak tantárgyai: népi ritmushangszerek

Vokális tanszak: népi ének

Zeneismeret tanszak tantárgyai: szolfézs kötelező, szolfézs

Kamarazene tanszak tantárgyai: népi kamarazene (a tantárgy magába foglalja a
hangszeres és vokális társaszenét) /népdalkör, citerazenekar/

Jazz-zene műfaj:

Billentyűs tanszak tantárgyai: jazz–zongora, zongora melléktárgy

Vonós tanszak tantárgyai: jazz–bőgő

Pengetős tanszak tantárgyai: jazz–gitár, jazz–basszusgitár

Ütős tanszak tantárgya: jazz–dob

Vokális tanszak tantárgya: jazz–ének.

Zeneismeret tanszak tantárgyai: jazz–szolfézs, jazz–irodalom, jazz–elmélet

Kamarazene tanszak tantárgya: zenekari gyakorlat

2.2. Erkel Gyula Újpesti Zeneiskola Alapfokú Művészeti Iskola történeti áttekintése

2.2.1. Az iskola névadója

Az Erkel Gyula Zeneiskola jogelődje az 1891-ben alapított "Újpesti Zeneművelő Egyesület" – Konzervatórium.

Korabeli feljegyzéseken az alapító tagok között Erkel Gyula, Melles Béla, Szikla Adolf és gróf Zichy Gyula nevét olvashatjuk.

Az alakuló közgyűlésen Erkel Gyulát – Erkel Ferenc legidősebb fiát, korának elismert karmesterét – választották igazgatónak, aki haláláig 1909-ig vezette az intézményt.

2.2.2. Az iskola története

1891-ben a zeneoktatás öt tanzakon – zongora, hegedű, gordonka, magánének, cimbalom – kezdődött, helyileg az István tér 9-es számú házban, egy háromszobás lakásban. Az intézménynek ekkor 72 tanulója volt.

1922-ben költözött az iskola, az István tér 21-es számú házba, melyben 90 évig, 2012-ig folyt az oktatás. Ez a tanulói és tanári létszám, a szakok számának növekedése a tárgyi feltételek (tantermek, hangszerállomány) fejlesztését, bővítését is jelentette.

A háborús időszakoktól eltekintve az intézmény folyamatosan működött. A politikai és ezt követő gazdasági válságot a tanulói létszám alakulása híven tükrözte.

Az Újpesti Zeneművelő Egyesület évkönyvei őrzik egy-egy évfolyam kiemelkedőbb eseményeit, tanári tanulói névsorát, a Zeneiskola költségvetését. Az iskola működését, fenntartását kezdetben tagdíjakból, községi szubvencióból, az alapító tagok adományaiból, tandíjából biztosították. A tandíj évi 150-200 pengő körül volt, de a tehetségesebb, szegényebb családból származó diákok tandíjkedvezményt illetve tandíjmentességet kaptak. A kor híresebb művészei hangversenyeik bevételeivel is támogatták a Zeneiskolát, így válhatott az intézmény Újpest zenei életének központjává.

A korabeli újságcikkek „Felejthetetlen emlék”-ként adtak hírt, azokról a zenei estékről, melyeken 1905-ben Bartók Béla

1911-ben Székelyhidi Ferenc

1914-ben Sándor Erzsé

Szendi Árpád

1921-ben Bartók Béla

1928-ban Dohnányi Ernő (két alkalommal)

1930-ban ismét Dohnányi Ernő és a Melles Vonósnégyes

lépett fel.

Bejegyzett tanulólétszámok az évkönyvek alapján:

1915-ben 200 fő, (Az 1918/19-es tanévtől kezdve a létszám fokozatosan csökkent)

1926-ban 146 fő,

1931-ben – a zeneiskola fennállásának 50. évfordulóján – 91 tanuló és 9 tanár neve szerepelt a nyilvántartásban.

1945 augusztusában (a választmányi ülés idején) 99 tanuló és 5 tanár közreműködésével folytatódott ismét a zeneoktatás.

1948 új korszakot jelentett a Zeneiskola fejlődésében. Az intézmény Újpest város felügyelete, irányítása alá került. Döbrentei Károlyné polgármester támogató magatartása

nagy lendületet adott a szakmai kibontakozásban. Az István tér 21. sz. ház lakásainak nagy részéből tantermeket alakítottak ki. Új szakok indultak, a hangszerállomány is gyarapodott és a tanulói– tanári létszám is ugrásszerűen növekedett. Életkorban az általános és középiskolás tanulók mellett a felnőtt hallgatók száma is jelentőssé vált.

Az 1949/50-es tanévben a bejegyzett tanulók száma 700 fő volt.

1950 jelentős változást hozott Újpest életében. A várost Budapesthez csatolták, annak IV. kerületeként.

1952-ben megalakult a Fővárosi Zeneiskolák Szervezete, amely a működő zeneiskolák szakmai irányítását átvette és fenntartását biztosította. A körzetek kialakításánál az Újpesti Zeneiskola a IV. és XV. kerület zeneoktatásának központjává vált, Fővárosi 8. számú Körzeti Zeneiskola néven. A zeneoktatás a központi épületen kívül a két kerület általános iskoláiban kihelyezett tagozatokon is megkezdődött.

1965-ben a tanulói létszám 1300 fő volt.

1966-ban volt az iskola fennállásának 75. évfordulója. A névadó ünnepségen az intézmény Bartók Béla nevét vette fel.

1968-ban a megszűnt Fővárosi Zeneiskolák Szervezete. A zeneiskola fenntartását, működtetését a IV. kerületi Tanács vette át. A decentralizáció után minden kerület saját zeneiskolát alakított ki, így különvált a IV. és XV. kerület is. A tanulói, tanári létszám a hangszerállomány, a kihelyezett tagozatok száma felére csökkent. Intézményünk új neve Fővárosi IV. kerületi Állami Zeneiskola lett.

1970-ben a bejegyzett tanulók száma 624 fő volt.

Az 1974-es tanévben 629 tanuló tanult az intézményben. A kerületben a lakótelepek építése, a lakosság számának ugrásszerű növekedése a zenét tanulni vágyók számát is jelentősen megemelte. Az igény ellátásnak lehetőségét a kerületi tanács biztosította. Ezekben az években a tanács jelentős összeggel növelte a tárgyi feltételek fejlesztését biztosító költségvetést. Az oktatás új általános iskolákban, különböző kihelyezett tagozatokon folyhatott tovább.

1990-ben a tanulói létszám 1022 fő, a tanárok száma 65 fő volt.

Egyedülálló jelenségként az országban megindult az alapfokú jazzoktatás, szakközép- és főiskolai tanárok közreműködésével.

1991-ben ünnepelte a Zeneiskola fennállásának 100. évfordulóját. Az ünnepségsorozat keretében sor került az intézmény első igazgatója, Erkel Gyula nevének felvételére és a névadó márványtáblájának felavatására.

Az elmúlt években klasszikus, jazz és népzene tagozaton történt az oktatás.

Az Erkel Gyula Zeneiskola a IV. kerület zenei életének centruma. Több mint egy évszázada tölti be azt a szerepet, amelyet elődeink alapszabályokban határoztak meg "az Egyesület működésének célja és feladatai" címmel.

2012-ben az Újpesti Önkormányzat döntésének értelmében a zeneiskola az Újpesti Kulturális Központ Ifjúsági Házának második és harmadik emeletére költözött.

3. Helyzetelemzés

3.1. Az oktatás tárgyi feltételei

3.1.1 Az oktatás jelenlegi helyszínei, épületei

Az Erkel Gyula Újpesti Zeneiskola AMI központ helye az Újpesti Kulturális Központ Ifjúsági Házának második és harmadik emeletén található.

Jelenleg 20 egyéni, két csoportos oktatóteremben, egy ütőteremben (mely a jazz zenekari gyakorlatoknak is helyet ad) és egy kamarateremben folyik az oktatás. E mellett egy Díszterem és egy könyvtárterem áll az iskola rendelkezésére.

Kerületünk, Újpest igen kiterjedt, így a több mint százezres lakosság zenetanulási igényeit az intézmény központi helyszíne mellett jelentős részben a nagyszámú kihelyezett tagozat látja el. Ez az esetek zömében összetalálkozik a lakosság azon igényével, hogy a zenetanulás lakóhelyéhez közel essék.

A kihelyezett tagozatok kerületünk általános és középiskoláiban működnek. A kerület életében időnként bekövetkező változások egyes tanévekben kihatnak az általános iskolákban folyó munkára is: a zenetanítás megszűnik, illetve más iskolába költözik, (vagy új kihelyezett tagozatok indulnak).

Zeneiskolánk jelenleg a következő kihelyezett tagozatokon működik:

- Angol Tagozatos Általános Iskola
1046 Budapest, Fóti út 66.
- Bajza József Általános Iskola
1046 Budapest, Bajza u. 2.
- Bene Ferenc Általános Iskola
1042 Budapest, Munkásotthon u.3.
- Benkő István Református Általános Iskola
1043 Budapest, Nyár u. 4.
- Csokonai Vitéz Mihály 12 Évfolyamos Gimnázium
1048 Budapest, Bórfestő u. 5-9.
- Halassy Olivér Német Tagozatos Általános Iskola
1045 Budapest, Pozsonyi út 3.
- Homoktövis Általános Iskola
1046 Budapest, Homoktövis u. 100.
- Babits Mihály Gimnázium és Karinthy Frigyes Magyar-Angol
Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola
1048 Budapest, Hajló u. 2-8.
- Károlyi István 12 Évfolyamos Gimnázium
1043 Budapest, Erzsébet u. 69.
- Lázár Ervin Általános Iskola
1041 Budapest, Erzsébet u. 31.
- Megyeri Úti Általános Iskola
1044 Budapest, Megyeri út 20/a.
- Szigeti József Utcai Általános Iskola
1041 Budapest, Szigeti J. u. 1-3.

Szücs Sándor Általános Iskola
1044 Budapest, Ugró Gy. u. 1-3.
Szent János Apostol Katolikus Általános Iskola
1043 Budapest, Tanoda tér 6.

3.1.2. A tantermek felszereltsége

A tantermekben speciális, hangszeres tanszaki igényeknek megfelelően más és más felszerelési tárgyakra van szükség, azonban általános értelemben véve az is fontos, hogy minden tanterem zenei arculatot tükrözzön. (Csak a zeneiskolai központi helyéről beszélhetünk, mert az általános iskolákban, illetve más helyszíneken az ottani tantermi jelleg szerint a helyi igazgatók, tanárok alakítják ki a tantermek belső arculatát.) A tantermekben kottaállványokat, zongoraszékeket, zsámolyokat tartunk.

A tantermekben található iskolabútorok jelentős része 2012 nyarán újakra lett cserélve. A kiegészítők (lábtartó, kottaállvány, kottapultok, stb.) egy része az elmúlt időszakban szintén megújult.

Az új épületben az ütőteremben megoldott a hangszigetelés, a többi teremben azért jelentős az áthallás mértéke.

Az elmúlt években két szolfézs teremben új mágnes tábla került beszerzésre és az új épületben hangszertároló beépített szekrények is készültek.

3.1.3. Hangszerpark

Valamennyi tanszakon elengedhetetlenül szükséges a tanulás, tanítás céljaira a megfelelő mennyiségű és minőségű hangszer biztosítása. A hangszerellátottság tekintetében általánosságban elmondhatjuk, hogy meglehetősen előregedett, nem megfelelően karbantartott, sok esetben gyenge minőségű hangszerekkel rendelkezünk. Egyes tanszakokon a meglévőnél több hangszerre lenne szükségünk.

Orgonaszakon 2009-es OKM pályázaton sikerült egy digitális hangszerre szert tenni. Ez a téli hideg templomi orgona órák miatt már feltétlen szükséges volt.

Zongoraszakon a növendéknek rendelkeznie kell – lehetőleg saját tulajdonú – zongorával, illetve pianínóval. A tanításhoz minden zongora-tanteremben lennie kell elfogadható minőségű hangszereknek. A hangszereink egy része előregedett és felújításra szorul, a külső helyszíneken több esetben is problémát okoz a megfelelő hangszer biztosítása. Mind ezek, mind a zongorák minősége összességében közepesnek mondható. A zeneiskola hangszerparkja 1 db Yamaha hangversenyzongorával bővült 2012 nyarán, és egy öreg zongorát kellett leselejtezni. A zeneiskola Brodmann márkájú hangversenyzongoráján is jelentős javítások történtek 2012 nyarán.

Hegedű- és gordonkaszakon nemcsak „egészes”, hanem a kiskezű, 6-10 éves gyermekek részére kisméretű, ún. feles, negyedes hangszereket is tartunk. Bizonyos méretű hangszerekből beruházásokra szorul az iskola. A karbantartási tényezők, húrok cseréje, vonók szőrözése, gyanták, hangszertokok/huzatok beszerzése, valamint a hangszerek javítása állandó kiadásokat követel.

Nagybőgőszakon jelenleg 3 hangszerrel rendelkezünk, de az egyiknek lélekrepedés miatt a javítási, felújítási költsége meghaladja egy új hangszer vásárlásának az árát. A minimális hangszerpark kialakításához 4-5 nagybőgőre volna szükség, hogy diákjainknak is tudjunk hangszert kölcsönözni.

Fúvós tanszakokon egyes esetekben a növendékfelvétel feltétele lehet, hogy a jelentkező többszázezer forint értékű hangszerrel rendelkezzen. A hiányosságok szűkös anyagi lehetőségeinkkel magyarázhatók. A hangszerek zömmel közepes vagy annál gyengébb minőségűek. A nádas hangszerek náddal való ellátása jelentős költségeket jelent minden tanszakon, hogy diákjainknak biztosítani tudjuk ezeket a megfelelő oktatás érdekében.

Furulyaszakon tanuló növendékek a tanulás első éveiben a hangszer viszonylag alacsony árára való tekintettel saját hangszereket vásárolnak, de a magasabb osztályokban szükség van a hangszeres család többi tagjának megismerésére. Ezek a hangszerek már drágábbak és bizonyos típusok beszerzése szükségessé vált az elmúlt években.

Fuvola /és Piccolo/ szakon a hangszer nagy népszerűsége miatt kritikus határon mozog a rendelkezésünkre álló fuvolák száma. Csak úgy tudjuk ellátni az igényeket, hogy sok diákunk saját hangszerrel rendelkezik. Fuvoláink közül több is felújításra szorul illetve folyamatosan növelni, pótolni kell hangszerparkunkat. A 3 db piccolo régi, gyenge minőségű, gyakorlatilag használhatatlan.

Oboaszakon a hangszerek fele már javíthatatlan és ez behatárolja tanítványaink számát. A 2009-es és 2010-es OKM pályázaton vásároltunk 1 - 1 db új hangszert, de további beruházásokkal lehet csak a tanszak hangszerparkját a minimális szinten tartani, mely még így sem éri el egy fél tanszak állományát.

Klarinét- és Szaxofonszakon a zökkenőmentes működéséhez a hangszerpark folyamatos újítására van szükség.

Fagott szakon jelenleg 4 db fagottunk és 1 db fagottinónk van. A zenekaraink elegendő hangszereseinek biztosításához növelni kellene számukat, mivel a mostani növendékeinket sem tudja kiszolgálni az iskola hangszerparkja.

Rézfúvós tanszakon a hangszerpark elöregedett, felújításra szorul. Az elmúlt évben is jó néhány hangszert kellett javíttatni, karban tartani, hogy a minimális körülményeket biztosíthassuk a használatukhoz. Kürtjeink egy része már javíthatatlan. A hangszerállományban újjáépítésként 2 db kisméretű kürtöt vásároltunk a 2009-es és 4 db a 2010-es OKM pályázat keretében, mellyel a kiskorban elkezdhető hangszeres oktatást szeretnénk elősegíteni. A hangszertokok javítása, pótlása nem megoldott. Tuba mindössze egy darab van, mely felújítása a 2009-es OKM pályázatrészeként megtörtént.

Gitárszakon a hangszerek száma kritikus határértéken mozog. A tanszak ellátása csak úgy működik, hogy sok diákunk saját hangszerrel rendelkezik. 2012-ben 5 db $\frac{3}{4}$ -es hangszerrel vásároltunk, mivel a kisméretű hangszerek hiánya már tarthatatlanná vált. E mellett két egészes hangszerrel is sikerült növelni gitárjaink számát.

Ütőhangszereink: kisdob, nagydob, cintányér, jazz-dobszerelés, üstdob (timpani), háromszög (triangulum), xilofon, kis harangjáték. A tanszak 1 db új marimbával és két 2010-ben pályázati pénzből felújított üstdobbal rendelkezik. A dobfelszerelések bőreit

folyamatosan cserélni kell, ezen kívül egyes hangszerek elhasználódtak, új hangszerekkel való pótlásuk indokolt lenne.

Cíteraszakon a hangszerállomány biztosítja a megfelelő tanítási lehetőségeket, de a húrok rendszeres cseréje szükséges és ez folyamatos költségeket jelent az intézmény számára

Cimbalomszakunk két hangszerrel dolgozik. Ezek felújítása egyre inkább halaszthatatlanná válik.

Jazz gitár, basszusgitár: 1 db tanári hangszerünk van, ennek minősége megfelelő. A tanulók saját hangszerrel kell, hogy rendelkezzenek.

3.1.4. Az eszköz ellátottság

A tanár kollégáknak rendelkezésre áll megfelelő számú hordozható CD játszó, és metronóm, bár ezeknek a CD játszóknak a minősége kívánni valót hagy maga után. Egyéb igényeket a lehetőségekhez képest igyekszünk beszerezni.

Jelenleg megfelelő számú kottaállvánnyal és kottapulttal rendelkezünk, de ezeket folyamatosan pótolni, cserélni kell.

3.1.5. Könyvtár

Zeneiskolánkban a könyvtár alapvetően abból a célból létesült, hogy a hozzánk járó tanulók a nehezen vagy egyáltalán nem beszerezhető szakkönyvekhez, ill. kottákhoz könnyen és helyben hozzájuthassanak. Őket az utánajárás időigényességétől és fáradalmaitól szeretnénk megkímélni. Ezen kívül a szerényebb anyagi körülmények között élő tanulóknak is lehetőséget biztosítunk arra, hogy a jelentősebb anyagi kiadással járó ritkaságokba vagy gyűjteményes kiadásokba is betekinthessenek.

Célunk még intézményünk könyvtárát olyan szintre fejleszteni, mely elfogadható színvonalon elégíti ki az alapfokú zeneoktatásban részt vevő számos tanszak tanulóinak és tanárainak igényeit.

A könyvtár heti rendszerességgel elérhető a tanárkollégák és a növendékek számára. A megtalálható kötetek száma jelenleg még szerény mértékű, ezért a tanítás során elsősorban a diákok által megvásárolt kottákra kell támaszkodni. A könyvtár komolyabb fejlesztésre szorul, mely jelentős költséggel jár.

3.2. Személyi adottságok

3.2.1 Az iskola vezetése

A fenntartó, az Újpesti Önkormányzat által kinevezett igazgató áll az intézmény élén. Az Ő munkáját segíti az igazgatóhelyettes, illetve két iskolatitkár. A tanszakok által megválasztott tanszakvezetőkkel illetve tanszakvezető-helyettesekkel megfelelő munkakapcsolatot alakít ki.

Közvetlen munkatársaival jelentési, nyilvántartási, leltárvezetési, tanügy-igazgatási dokumentumokat készít. Felügyeli a tanári munka adminisztrációs oldalát, a Főtárgyi naplók, Tájékoztató füzetek, Szolfézs- és Előképzős naplók, Korrepetíciós naplók pontos

vezetését, ezen kívül a Hangszerkölcsonzó lapok kiállítását, a Hangszerkölcsonzói naplók, a Munkavédelmi, és a Tűzvédelmi naplók vezetését.

3.2.2. *Érdekvédelem*

A törvényi előírások alapján működik az iskolában:

Szakszervezet
Közalkalmazotti Tanács
Iskolaszék
Szülői Munkaközösség
Diákönkormányzat

3.2.3. *A tantestület összetétele*

Az Önkormányzat által engedélyezett maximális létszámkeret álláshelyre vonatkoztatva:

Engedélyezett pedagógus létszám: 46,5, fő mely magában foglalja:

Igazgató:	1 fő
Igazgatóhelyettes:	1 fő

4. Az iskola nevelési céljai és feladatrendszere

4.1. Zeneiskola tevékenysége, alapvető céljai és feladatai

Zeneiskolánk elsősorban a Főváros IV. kerületében, Újpesten lakó szülők gyermekei számára szeretné biztosítani a kultúra elválaszthatatlan részét képező alapvető zenei ismeretek és a hangszertanulás elsajátításának lehetőségét.

E mellett intézményünk azon különlegessége miatt, hogy nem csak klasszikus-, de jazz- és népzene tagozatot is működtet, a környező kerületek, illetve a Budapest környéki települések fiataljainak oktatása is fontos feladatává vált iskolánknak.

Az iskola célja és feladatai:

- A választott szakon belül nyújtson speciális művészeti ismereteket és alkotó munkával együtt járó pozitív élmények segítségével járuljon hozzá a gyermekek harmonikus, érzelmileg gazdag, kreatív személyiségének kialakításához.
- Alakítsa ki a kultúra iránti nyitott magatartást, az esztétikai érzékenysége, neveljen a művészetek befogadására, értésére és művelésére.
- Sajátos eszközeivel ösztönözzön a társadalmi érintkezésben és kommunikációban a toleráns magatartásra.
- Ismertesse meg az egyes művészeti ágak alapvető ismeretanyagát és technikáit.
- Alapozza meg a művészi kifejezőkészség kialakítását, bontakoztassa ki a tanulók alkotó fantáziáját és fejlessze improvizációs készségét.
- Készítse fel az átlagosnál jobb képességű növendékeket a szakirányú továbbtanulásra, illetve művészeti önképzőkörök, együttesek munkájába való bekapcsolódásra.
- Törekedjen a társművészekkel való együttműködésre, kapcsolattartásra.

4.1.1. Személyiségfejlesztés

A művészetek alapvető fontossággal bírnak az ember, az egyén egészséges és harmonikus személyiségének fejlődésében. Ebből fakadóan iskolánk alapvető célkitűzése a harmonikus személyiségfejlesztés.

Az intézmény vezetésének és tanárainknak feladata, hogy megteremtsék, azokat a feltételeket, körülményeket, amelyek között a legpozitívabb személyiségjegyek formálódnak.

A szociális magatartásminták elsajátítása elsődlegesen utánzásos tanulás és a különböző felnőtt modellekkel való azonosulás (identifikáció) útján történik. Az utánzás útján létrejövő viselkedés elsajátítását segíti az empátia, az a képességünk, hogy bele tudjuk élni magunkat mások érzelmi állapotába. A tanuló számára tehát nagyon fontos a jó modell, mert az identifikáció folyamatában ugyanis nemcsak viselkedésmintákat, de értékrendeket és attitűdöket is átveszünk. Nagyon fontos ismételten a pedagógus és a család szerepe, akik jó mintával, együtt érzően és empátiával, valamint sok, sok szeretettel tudják a fejlődő embert hozzásegíteni önmaga megismeréséhez. Az érett, egészséges személyiség egyik fontos kritériuma, hogy a világra való általános nyitottság megőrzése mellett képes a hivatásvállalásra és a szerepazonosulásra.

A Zeneiskolának speciális lehetőségei és feladatai vannak a személyiségfejlesztés területén. Az a különleges helyzet, amely abból a meghitt kapcsolatból adódik, hogy a tanár egyetlen növendékkel foglalkozhat az óráján, tág lehetőséget biztosít a tanuló személyiségének, alkatának, habitusának megismerésére és fejlesztésére. A zenetanár az órai foglalkozások során óhatatlanul megismerkedik tanítványa szociális háttérével, szülői,

baráti, iskolai kapcsolatrendszerével, anyagi szellemi képességeivel. Ezek birtokában tervezheti meg – figyelemmel a Zeneiskola Pedagógiai Programjában meghatározott tantervi célkitűzésekre – az egyéni haladás metodikáját, az elsajátítandó tananyag mennyiségét és milyenségét. Az egyénre szabott oktatási forma biztosítja számára, hogy aprólékos részletességgel megismerkedhessen a gyermek pszichológiai fejlődésének folyamatával és ezt az elsajátítandó tananyag személyre szabott megválasztásával pozitív irányba befolyásolhassa.

A zeneművészet, s azon belül annak különböző ágainak elsajátíttatása különösen alkalmas a fiatal személyiség fejlesztésére. A zene, mint az egyik legösszetettebb művészeti ág az emberi személyiség felépítésének minden alkotóelemére hatást gyakorol. Fejleszti a memóriát, a beleérzőkészséget, a motorikus folyamatokat, bővíti a tudást, az ismeretanyagot, gondolkodásképességet, fejleszti a kooperációs, kommunikációs, előadói készséget, az interaktivitást, az esztétikai érzéket, a kifejezőkészséget. Tág teret biztosít a kreativitásnak, az alkotásnak, a kifejezőkészségnek és a fantáziának.

Az iskola által biztosított koncerteken a fellépések alkalmával növendékeink megtanulják a pódiumon való viselkedés szabályait, az öltözködésükre vonatkozó konvenciókat, a közönséggel való viselkedés formáit, s a fellépés során előforduló természetes gátlásosság leküzdésének módjait.

A koncertek alkalmához igazodó volta miatt megismerkednek az európai és magyar keresztény kultúrkörhöz kapcsolódó egyházi ünnepek hagyományaival, melynek során személyiségük egy több ezer éves kultúrával gazdagodik. Hasonlóképpen országunk nemzeti ünnepein való részvételük során magas művészi megfogalmazásban találkoznak a hazaszeretettel és a nemzeti identitás élményével.

Mindezek együtthatásaként megállapíthatjuk, hogy zeneiskolai tanulmányaik végeztével növendékeink személyisége sokoldalúan gyarapodott, fejlődött.

4.1.2. Közösségfejlesztés a zeneiskolában

A Zeneiskolában sajátosságaiból következően különböző tanulóközösségek léteznek:

Az egy tanárnál tanuló növendék:

A közösségfejlesztés legegyszerűbb és leginkább magától értetődő módja a tanár összes növendékei számára megrendezésre kerülő közös órák és koncertek, melyen a növendékek egymás hibáiból, ötleteiből tanulhatnak, megismerkedhetnek tanuló társaikkal, gondolataikkal, tanulásról, zenéről kialakított véleményükkel. A vidám, jó hangulatú órák és rendezvények maradandó emlékek lesznek, amelyek egy jól működő közösséggé kovácsolják össze az adott tanulói csoportot.

Az azonos hangszert tanuló növendékek:

Ezek az alapokon szakmai kiségyüttesek szerveződhetnek, elsősorban duók vagy triók, bizonyos hangszerek esetében kizenekar felállítására is sor kerülhet (fuvolyazenekar, gitárzenekar, fuvolazenekar, stb.).

Zenei együttesek növendékei:

Zeneiskolánkban az elmúlt években az alábbi állandó együttesek működnek:

- ***Ifjúsági Vonózenekar***, mely részét képezi az ***Erkel Gyula Zeneiskola Szimfonikus Zenekarának***
- ***Tücsökzenekar***, mely az ***Ifjúsági Vonózenekar*** előszobájaként a legfiatalabb növendékeket is bevezet az együtt zenélésélményébe.

- *Fúvószenekar, Furulyazenekar, Gitárzenekar, Citerazenekar, Népdalkör, Kórus*, stb.

Együtteseink kiváló lehetőséget biztosítanak a később pályára szándékozni menők számára, hogy elsajátítsák a zenekari muzsikálás fortélyait, de a többiek számára is jó fellépési alkalmat teremtenek. Ilyen alkalmakkor a fellépések és az utazások élménye kialakítja az együvé tartozásnak azt az érzését, mely egy összehangoltan működő zenei közösség igazi ismertetőjegye.

Együtteseink munkája igazi közösségformáló és megtartó erővel bír. Ezek a közös programok nagymértékben hozzájárulnak, hogy növendékeink örömmel vegyenek részt az egész évi munkában.

Alkalmi együttesek:

A *kamarazene*, vagy a jazz tagozat *zenekari gyakorlat* óráin általában az adott tanévre alakul egy-egy kiségyüttes vagy kamara. E mellett a zeneiskola életében előforduló különböző ünnepségekre és ünnepélyekre is alkalmi együttesek szoktak alakulni. Ezen együttesek az igényeknek megfelelő összetételűek, kisebb vagy nagyobb létszámúak.

Ezekben az alkalmi együttesekben a tanulók az összeállítástól függően véletlenszerűen találkoznak, tehát lehetőségük nyílik, hogy új ismeretségeket, barátságokat kössenek.

4.1.3. Képességgondozás

Képességnek azokat az egyéni – az egyik embert a másiktól megkülönböztető – sajátosságokat nevezzük, amelyek valamilyen cselekvés vagy cselekvések sikeres végrehajtásának lehetőségét biztosítják.

A nagy művészi, tudományos teljesítmények létrehozói ténylegesen valami -tevékenységük sikeréhez nélkülözhetetlen - többlettel születtek. Ez a többlet azonban nem kifejezett, kész képesség, hanem ennek belső feltételét alkotó anatómiai, neurofiziológiai adottságok, meghatározott cselekvések végrehajtására irányuló hajlamok összessége, azaz rátermettség.

A veleszületett adottságokból, hajlamokból álló rátermettség tehát a képesség fejlesztésének természeti előfeltétele mind az átlagos, mind a kiemelkedő képességű egyénnél. Minél nagyobb teljesítményekre képes az egyén, annál számottevőbb veleszületett rátermettséget kell feltételezni a teljesítmény mögött. Az adottságok, hajlamok azonban maguk sem változatlan, kezdettől létező tényezők. Ezek is az emberi tevékenység folyamán alakulnak ki és állandóan fejlődnek.

A képességek kibontakozása szempontjából a rátermettségen kívül a szülők, a rokonok személyes példája, a tanárok útmutatása és vezetése, valamint a megfelelő környezet megteremtése is döntő. A külső hatás, a nevelés ott is nagyon fontos, ahol első pillanatra csak öröklött vagy veleszületett sajátosságok domborodnak ki.

A képesség és a tevékenység kölcsönösen hatnak egymásra, kapcsolatuk kétirányú. Igaz ugyan, hogy a sikeres cselekvés alapja képesség, de a képesség fejlesztése tevékenykedés nélkül elképzelhetetlen. A képesség mindig az oktató-nevelő folyamatban végbemenő fejlődés eredményeként bontakoznak ki.

Miként nincs minden vonatkozásban jó képességekkel rendelkező személyiség, úgy nincs minden tekintetben képességek hiányával lévő sem. Ezt az állítást kell szem előtt tartaniuk a zenetanároknak a zeneiskolai felvételik során. Minden gyermekben van valamilyen ösztönös vonzódás a zene iránt. Ennek kiteljesítését Zeneiskolánk fontos feladatnak tartja. Ezek az élmények a gyermeket az élet más területeire is elkísérik, táplálják, biztatják önértékelését. Az, hogy a gyermek megtalálja e képességének,

fiziológiai adottságának megfelelő hangszert, vagy zenei területet, zenetanáraink élelátásán, tapasztalatán múlik.

4.1.4. Tehetséggondozás

A tehetséggondozás az alapfokú zenei oktatás kiemelt feladatai közé kell, hogy tartozzon, hiszen csak a kiemelkedően tehetséges gyermekeket lehet pályára irányítani, felkészíteni. Ezekből a tehetségekből kerülhetnek ki zenei életünk utánpótlásai. Nagyon fontos a tehetségek magas szintű felkészítése, hiszen a zeneiskola is ezeken a gyerekeken keresztül nyilvánulhat meg. Ez a felkészítő munka természetesen a zenepedagógusokra plusz feladatokat hárít, például szereplések, különórák, versenyekre való felkészítés, gondoskodás a növendék fizikális és pszichés állóképességéről stb. A zeneiskola minden eszközt szeretne megadni mind pedagógusainak, mind tehetséges növendékeinek ahhoz, hogy ezeknek a feladatoknak maximálisan megfeleljenek. Nagyon fontos, hogy a gyerekek jó minőségű hangszereken játsszanak, lehetőség szerint eredeti kiadású kottákból. Hangsúlyt kell fektetni, hogy a növendékek eljuthassanak azokra a versenyekre, megmérettetésekre, melyeken tehetségük kiteljesedhet.

A tehetséggondozás másik fontos eleme a mintakövetés. Egyrésztől minta a pedagógus, de fontos, hogy a gyermek személyes élményein keresztül, pl. hangverseny-látogatások alkalmával tapasztalhasson, bővíthesse ismereteit. Az ismeretbővítésre, élményszerzésre feltöltődésre természetesen nem csak a diákoknak van szükségük, hanem a zenepedagógusoknak is. Csak az a tanár adhat jó mintát, aki folyamatosan fejleszti önmagát és követi a zenei életben zajló eseményeket.

Fontos megemlíteni a zeneiskolában működő zenekarok (vonós- és fúvószenekarok, stb.) munkáját, hiszen ők is nagy szerepet vállalnak a tehetséggondozásban. Nélkülük elképzelhetetlen lenne, hogy a tanulók képet kaphassanak egy zenekar életéről, a társas zenélés ismereteiről.

4.1.5. Felzárkóztatás

Szinte törvényszerű az, hogy ahol tehetséges gyermekek vannak, ott problémás gyermekek is felbukkannak. A zenetanárok részéről nagyobb figyelmet kell tanúsítani azokra a gyermekekre, akiknél a képességeket nehezebb készség szintre emelni.

Fontos feladat azon diákok felzárkóztatása, akik tehetségesek egy adott hangszerből, de a kötelező szolfézs tantárgyból gyengébb az eredményük. Ez annál is inkább fontos, mert a sikeres felvételi vizsgálóhoz a magas szintű szolfézsstudás elengedhetetlen követelmény. Nem elhanyagolandó a szülők közreműködése sem, akik kontrollálhatják a tanár által adott feladatok elvégzését. Ha a gyermek a plusz segítség ellenére sem tud felzárkózni, pl. adott hangszerből, akkor akár más hangszerre történő átirányítás is célravezető lehet.

Mindenképpen a pedagógus feladata megkeresni azt a zenei területet, ahol a gyermek sikerélményre tehet szert.

4.2. A pedagógusok helyi intézményi feladatai

4.2.1. Önálló tanulócsoport vezető

(lásd. 138/1992. (X. 8.) Korm. rendelet 15. § (2) jogszabály szerint osztályfőnök)

Önálló tanulócsoport vezető az, aki a jogszabály szerint osztályfőnöki, tanulócsoport vezetői feladatokat lát el. A feladat ellátására az igazgató egy adott tanévre bízta meg a tanulócsoport vezetőt.

Önálló tanulócsoport vezető feladata:

- a csoportjába tartozó növendékek be és kiiratkozásának nyomon követése, az ehhez kapcsolódó dokumentumok vezetésével leadásával, a szülőkkel pontosan kitöltött és aláíratott nyilatkozatok leadása,
- térítési díjak befizetésével kapcsolatos dokumentáció végzése és segítése és a térítési díj kedvezménykérő lapok leadása
- törzskönyvek, félévi értesítők, év végi bizonyítványok pontos kitöltése és egyeztetése

4.2.2. A pedagógusoknak a tanórák megtartásával kapcsolatos kötelességei és feladatai

A tanár köteles munkahelyén a tanítás kezdete előtt 10 perccel megjelenni.

A növendék hiányzása esetén, a tanár szabadidejével saját belátása szerint rendelkezik.

A tanár az órarend szerinti tanítási ideje alatt az iskolából még a növendék hiányzása esetén is – igazgatói, igazgatóhelyettesi engedéllyel – távozhat el.

A növendék késése esetén a kötelező várakozási idő 10 perc.

Az elmaradt órákat az alábbi esetek kivételével pótolni kell:

- Betegség.
- Igazgatói szünet.
- Növendékek hiányzása esetén.
- Zenei rendezvényeken való közreműködés alkalmával, amikor a zeneiskola, a kerület, a főváros vagy az országos zenei rendezvényeken képviseli iskolánkat.
- A zeneiskola által szervezett és a kötelező országos továbbképzésen való részvétel.

4.2.3. A pedagógusok tanügyi feladatai

Az intézmény pedagógusai kötelesek a következő adminisztrációval kapcsolatos dokumentumokat határidőre, kulturált olvasható és áttekinthető külalakkal, elkészíteni.

- naplók, összesítők pontos vezetése, az egyéni órarendjének elkészítése, ezen dokumentációk leadása,
- amennyiben főtárgy-tanári feladatot is ellát, a beiratkozással és a térítési díjak befizetésével kapcsolatos dokumentáció, a törzskönyvek, félévi értesítők, és év végi bizonyítványok pontos kitöltése és egyeztetése

5. Innováció

5.1 Alapvető feltételrendszer

Az állami költségvetésből élő szervezetek – így az Erkel Gyula Újpesti Zeneiskola innovációját is nagyban befolyásolja, hogy az ötlet rendszerré való kidolgozását követően a beruházáshoz elengedhetetlenül szükséges anyagi eszközöket a központi fenntartó szervtől, kapják, nem pedig maguk termelik ki.

5.2. Rövidtávú tervek

A magas színvonalú oktatás biztosításához elengedhetetlenül szükséges a hangszerbeszerzésekhez és felújításokhoz az anyagi források előteremtése.

Az egyéb, kiegészítő jellegű segédeszközök (fafúvóshangszerek nádjai, húros hangszerek, húrkészletei, stb.) iránti igény bejelentése a fenntartó szerv felé, majd – a szükséges támogatás megléte esetén – a segédletek mielőbbi megvásárlása, különös tekintettel azok minőségének ellenőrzésére.

A zenetanításhoz nélkülözhetetlen kottaanyag kibővítése, előtérbe helyezvén az zenekarok igényeit. Ezek kiegészítéseként a demonstráláshoz beszerzendő hanghordozók mennyiségi és minőségi egyeztetése a szaktanárokkal.

A legfontosabb szakkönyvek és pedagógiai tárgyú könyvek, jegyzetek kijelölése és megvétele.

5.3. Hosszútávú tervek

A több önkormányzati és iskolavezetési cikluson átívelő Hosszútávú Fejlesztési Program elsődleges célja a Zeneiskola önállóságának és működtetésének a jövőben biztosítása. Ezen értendő egyrészt olyan tantermek, épület fenntartása, amely a XXI. századi követelményeknek megfelel.

Mindenképpen szükséges állagmegóvása, oly módon, hogy kulturális, és oktatási céljainkat megfelelően szolgálni tudja. Jelen kereteink mellett szükség lenne még egy csoportos és egy egyéni oktató tanterem. Rendkívül fontos lenne ha az épületben található színháztermet rendszeresebben igénybe vehetnénk főként a zenekari próbák megtartására, mivel a rendezvényekre való készület, a folyamatos hangversenyek és próbák gyakran okoznak nehézségeket a kihasználtság terén.

A hosszú távú tervek természetesen többirányú változáson is keresztülmehetnek, lényeges azonban a fent vázolt feladatok megvitatása, majd (akár egy esetlegesen módosított verzió) egységes elfogadása.

5.4. Továbbképzési tervek

Az Erkel Gyula Újpesti Zeneiskola – az előírásoknak megfelelő – továbbképzési tervet készít. Kollégáink közül az elmúlt években többen is végeztek felsőfokú tanulmányokat, vagy egyéb akkreditált továbbképzéseket.

Mint ismeretes minden gyakorló pedagógusnak hétévenként kötelező továbbképzésen kell részt vennie. Fontosnak tartjuk, hogy a továbbképzések ne járjanak jelentős megterheléssel, sőt a tanfolyamok pozitív hatásai, a tanárszemélyiség megújulása érdekében kifejtett eredményei kellőképpen ellensúlyozzák az óraszámkieséssel járó feszültségeket, problémákat. Képzési programunk így előnyben részesíti azokat a továbbképzési formákat, melyek az intézmény Pedagógiai Programjában megfogalmazott célok megvalósítását szolgálják.

6. Iskolai események, hagyományok

6.1. Iskolai események

6.1.1. Tanórán kívüli foglalkozások

Az alapfokú művészeti oktatás jellegéből adódóan az ott tanuló növendékek számára viszonylag sok tanórán kívüli foglalkozást szervez. Ezen foglalkozások azért bírnak különös jelentőséggel, mert a művészeti tevékenység gyakorlatának és elméletének elsajátításához nélkülözhetetlenek a zenei élet különböző szegmenseinek élményszerű megtapasztalásai. A többféle fellépési formák ennek a gondolatnak a jegyében segítik növendékeink zenei fejlődését. A hangverseny-látogatások a széleskörű zenei műveltség megalapozásában, illetve a rutin ellesésében segítik növendékeinket. E mellett növendékeinknek és tanárainknak a tanítson kívüli időben a lehetőségeinkhez mérten igyekszünk a gyakorlásban is segíteni. Ezt oly módon tesszük, hogy a zeneiskola termeit amennyiben nem akadályozza az oktatást a rendelkezésükre bocsájtjuk gyakorlás céljára, melyre engedélyt előzetes egyeztetés alapján az intézményvezető adhat. Különösen fontos ez a feladat, hiszen a kerületben nagyon sokan lakótelepeken élnek, ezért a felvételire, szereplésekre, versenyekre, koncertekre való készülétkben bizonyos esetében megoldhatatlan problémát jelentene a szükséges gyakorlás.

6.1.2. A házi hangverseny

A félévzáró díszhangverseny (Karácsony előtt), a kicsinyek hangversenye április környékén és az évzáró díszhangverseny jelenti a biztos iskolai szintű rendezvényeket. Ezek a hangversenyeken minden tanszokról a legkiemelkedőbb növendékek szerepelnek. A zeneiskolában kialakult gyakorlat szerint vannak még egyes tanszakokat érintő hangversenyek, vagy egyes eseményekhez kapcsolódó hangversenyek (pl. adventi hangverseny stb). A tanszaki hangversenyek célja, - mint például a zongora tanszaki hangversenyeké – részben a tehetséges növendékek szereplési rutinjának megszerzése, részben az átlagos képességű növendékek ösztönzése, sikerélményhez juttatása.

6.1.3. Külső szereplés

Igyekszünk megragadni minden alkalmat az iskolán kívüli szereplésekre. Az a tudat, hogy a tanuló iskoláját, kerületét akár országos szintű rendezvényeken is képviselheti, inspiráló hatással bír. Az egyéni szereplések mellett a vonós és fúvószenekarban való részvétel nagyon fontos területe ennek a megnyilvánulásnak: ünnepek, kerületi és állami ünnepek, intézmények meghívásai, önkormányzati meghívások, esetenkénti külföldi szereplések mindig kivételes pillanatot jelent.

6.1.4. Versenyek

A tehetséggondozás egyik fő eleme a versenyeken való részvétel, ahol a tehetséges növendékek szembesülhetnek saját képességeikkel, állóképességükkel. Az iskolán belüli versenyek célja az átlagos képességű növendékek ösztönzése.

6.1.5. Meghallgatások

A meghallgatás egyik formája lehet a félévi vizsgahangverseny, ahol a növendékek számot adnak tudásukról, munkájukról, a szülők és a vizsgabizottság előtt. A nagy iskolai rendezvényekre válogató meghallgatásokat tartunk, ahol szakmailag értékeljük és rangsoroljuk a produkciókat.

Vannak tanszakok, ahol a szaktanácsadó kérésére a tanár kollégák bemutatót tartanak egy-egy növendékkal.

A közös órákon két-három tanár osztályok szerint tart meghallgatást úgy, hogy a növendékek hallhassák egymást.

6.1.6. Tanári hangverseny:

A tanári hangversenyek célja részben a tanár előadói példamutatása, részben a növendékek és családjaik hangverseny látogatásra való nevelése. Egy évben két-három tanári hangverseny rendezésére van lehetőség.

6.2. A zeneiskola hagyományrendszere

A tanítási évhez kapcsolódó hagyományok

Október-november:

tanszaki hangversenyek

Január:

félévi vizsgahangversenyek

Április- május:

Zenedenap – iskolánk alapítványának javára, az intézményünkben folyó munka bemutatására szolgáló családi rendezvény

tanszaki hangversenyek

Május-június:

Év végi vizsgahangversenyek

Az állami ünnepekhez illetve kerületi ünnepekhez kapcsolódó hagyományok

Október 23.

az 1956-os Szabadságharc tiszteletére adandó koncert

Március 15.

a Nemzeti ünnep alkalmából szervezett rendezvényeken, hangversenyen a növendékeink zenekaraink tanárkollégáink szerepelnek, illetve adnak koncertet

Egyházi évhez kapcsolódó hagyományok

December

Mikulás koncert szervezése a gyermekeknek

Adventi tanári koncert a Polgármesteri Hivatal Dísztermében

A növendékek Karácsonyi Díszhangversenye intézményünkben.

7. A zeneiskola kapcsolatrendszere

7.1. Az intézmény szervezeti egységei valamint ezek kapcsolattartási rendjei és formái

7.1.1. Iskolatanács

Az igazgató pedagógiai, szakmai ügyekben döntés-előkészítő, véleményező, javaslattevő testülete az iskolatanács, mely általában a nevelőtestületi és közalkalmazotti értekezletek előkészítésében segíti az intézményvezetés munkáját.

Az iskolatanács tagjai: igazgató
igazgatóhelyettes
tanzakvezetők (munkaközösség vezetők)

Az ülések összehívása az igazgató feladata. Az iskolatanács tagjai kezdeményezhetik a tanács összehívását, ha a javasolt napirend megtárgyalása ezt indokolja. Az ülésre – napirendi ponttól függően – tanácskozási joggal meghívható a gazdasági ügyekkel foglalkozó személy, a Diákönkormányzat vezetője, a Közalkalmazotti Tanács elnöke, az intézményi érdekképviselői szervek képviselői és a fenntartó képviselője. A tanulói jogok érvényesülésének folyamatos figyelemmel való kísérése érdekében meghívást kaphat a Diákönkormányzat munkáját segítő tanár.

7.1.2. Nevelőtestület

A nevelőtestület az intézmény pedagógusainak közössége, nevelési és oktatási kérdésekben az intézmény legfontosabb tanácskozó és határozathozó szerve.

A nevelőtestület tagja az intézmény valamennyi pedagógus-munkakört betöltő alkalmazottja, gazdasági vezetője, valamint a nevelő és oktató munkát közvetlenül segítő felsőfokú iskolai végzettségű alkalmazottja.

A nevelőtestületet a jogszabályokban és a Közalkalmazott Szabályzatban foglaltak szerint véleményezési, egyetértési, stb. jog illeti meg. Ezen jogaival elsősorban a Közalkalmazotti Tanács segítségével és a nevelőtestületi értekezleteken élhet, melyeken minden tag köteles megjelenni. Azok a tagok, akik nem teljes állásban tanítanak az intézményben, kötelesek a tanév folyamán az álláshelyüknek megfelelő arányban részt venni a nevelőtestületi értekezleteken. Indokolt esetben az értekezletekről való távollét előzetes egyeztetés alapján az intézményvezető engedélyével történhet.

Nevelőtestületi értekezletet kell összehívni, ha az iskolaigazgató továbbá, ha a nevelőtestület egyharmada kéri. Ha iskolaszék, az iskolai szülői szervezet, diákönkormányzat kezdeményezi a nevelőtestület összehívását, a kezdeményezés elfogadásáról a nevelőtestület dönt.

A nevelőtestület döntési jogkörébe tartozik

- a pedagógiai program és módosításának elfogadása;
- a szervezeti és működési szabályzat és módosításának elfogadása;
- a nevelési-oktatási intézmény éves munkatervének elkészítése;
- a nevelési-oktatási intézmény munkáját átfogó elemzések, értékelések, beszámolók elfogadása;
- a nevelőtestület képviselőjében eljáró pedagógus kiválasztása;
- a házirend, az intézményi minőségirányítási program elfogadása;
- a tanulók magasabb évfolyamba lépésének megállapítása;
- a tanulók fegyelmi ügyeiben való döntés, a tanulók osztályozóvizsgára bocsátása;

- az intézményvezetői pályázathoz készített vezetési programmal összefüggő szakmai vélemény kialakítása;
- jogszabályban meghatározott más ügyek.

A nevelőtestület az intézményi minőségirányítási program következő rendelkezéseiről hoz döntést:

- az intézményben vezetői feladatokat ellátók és a pedagógus-munkakörben foglalkoztatottak teljesítményértékelésének szempontjai, valamint az értékelés rendje,
- a teljes körű intézményi önértékelés periódusa, módszerei.

Az intézményi minőségirányítási programot a nevelőtestület által történő elfogadását követően terjesztheti a közoktatási intézmény vezetője az alkalmazotti értekezlet elé

A nevelőtestület véleményt nyilváníthat vagy javaslatot tehet a nevelési-oktatási intézmény működésével kapcsolatos valamennyi kérdésben.

A nevelőtestület véleményét ki kell kérni

- az intézmény költségvetésében szakmai célokra rendelkezésre álló pénzeszközök felhasználásának megtervezésében,
- az intézmény beruházási és fejlesztési terveinek megállapításában,
- az iskolai felvételi követelmények meghatározásához,
- az igazgatóhelyettesek megbízása, illetve a megbízás visszavonása előtt.

A nevelőtestület a feladatkörébe tartozó ügyek előkészítésére vagy eldöntésére tagjaiból - meghatározott időre vagy alkalmilag - bizottságot hozhat létre, illetve egyes jogköreinek gyakorlását átruházhatja a szakmai munkaközösségre, az iskolaszékre vagy a diákönkormányzatra. Az átruházott jogkör gyakorlója a nevelőtestületet tájékoztatni köteles - a nevelőtestület által meghatározott időközönként és módon - azokról az ügyekről, amelyekben a nevelőtestület megbízásából eljár. E rendelkezéseket nem lehet alkalmazni a nevelési program, illetve a pedagógiai program, továbbá a szervezeti és működési szabályzat, a házirend és az intézményi minőségirányítási program elfogadásánál.

Az óraadó tanár a nevelőtestület döntési jogkörébe tartozó ügyekben - a tanulók magasabb évfolyamba lépésének megállapítása, valamint a tanulók fegyelmi ügyeiben való döntés, a tanulók osztályozóvizsgára bocsátása kivételével - nem rendelkezik szavazati joggal.

Az igazgató és helyettese közvetlenül, nevelőtestületi értekezletek illetve személyes megbeszélések formájában vagy a munkaközösség vezetőjén keresztül tartja a kapcsolatot a nevelőtestület tagjaival.

A nevelőtestület a jogszabályokban meghatározott jogköréből a szakmai munkaközösségekre ruhazza a véleményezési jogát az alábbi feladatok tekintetében

- a tantárgyfelosztás,
- a pedagógusok külön megbízásai, túlórák elosztása
- az iskola felvételi követelmények meghatározása

A szakmai munkaközösségek az éves munkájukról szóló beszámoló során adnak számot a nevelőtestületnek az átruházott hatáskörök gyakorlásáról.

7.1.3. A szakmai munkaközösségek

A nevelési-oktatási intézmény pedagógusai szakmai munkaközösségeket hozhatnak létre. A munkaközösség szakmai, módszertani kérdésekben segítséget ad a nevelési-oktatási intézményben folyó nevelő és oktató munka tervezéséhez, szervezéséhez, értékeléséhez és ellenőrzéséhez.

Az szakmai munkaközösségek célja és feladata:

- a nevelő-oktató munka javítása,
- a tanárok pedagógiai tevékenységének összefogása,
- a módszertani kultúra fejlesztése,
- az egységes követelményrendszer kialakítása,
- az önképzés elősegítése,
- a nevelő és oktató munka tervezésének, szervezésének, értékelésének az ellenőrzése.

A szakmai munkaközösség éves terv szerint részt vesz az intézményben folyó szakmai munka belső ellenőrzésében. A szakmai munkaközösség tagja és vezetője a belső értékelésben és ellenőrzésben akkor is részt vehet, ha közoktatási szakértőként nem járhat el. A szakmai munkaközösség gondoskodik a pedagógus-munkakörben foglalkoztatottak szakmai segítéséről.

A szakmai munkaközösség dönt szakterületén

- nevelőtestület által átruházott kérdésekről,
- a továbbképzési programokról,
- az iskolai tanulmányi versenyek programjáról.

A szakmai munkaközösség - szakterületét érintően - véleményezi a nevelési-oktatási intézményben folyó pedagógiai munka eredményességét, javaslatot tesz továbbfejlesztésére.

A szakmai munkaközösség véleményét - szakterületét érintően - be kell szerezni

- a pedagógiai program elfogadásához,
- a felvételi követelmények meghatározásához,
- a szintvizsga részeinek és feladatainak meghatározásához.

A szakmai munkaközösségeket az azonos tantárgyat vagy a közös tanszakon, tagozaton oktató tanárok részvételével kell létrehozni, amennyiben a tanárok száma legalább három fő. A munkaközösségek feladatait az iskola munkaterve tartalmazza. A munkaközösségek részt vállalnak a tanárok továbbképzésében, új oktatási módszerek bevezetésével, tanulmányi versenyek, évközi, tanév végi beszámolók, meghallgatások előkészítésében, lebonyolításában, más feladatok közös megoldásában.

A szakmai munkaközösségek tagjai közül választás útján javaslatot tesznek a munkaközösség vezető személyét illetően az intézményvezetőnek. A feladat ellátására az igazgató egy adott tanévre bízta meg a munkaközösség vezetőjét, akit ez idő alatt pótlék és órakedvezmény illeti meg.

A zeneiskolában a jogszabályok szerint meghatározott tagozatok, tanszakok és tantárgyak alapján a következő szakmai munkaközösségek működnek:

Klasszikus zene tagozaton 6 munkaközösség:

- Fafúvós tanszak
- Rézfúvós tanszak
- Akkordikus tanszak
- Billentyűs tanszak
- Vonós tanszak
- Zeneismeret tanszak

A Klasszikus zene tagozat vokális tanszakának magánének tanárai a Népzene tagozat tanáiraival összevonva 1 munkaközösséget alkotnak:

- Magánének – Népzene munkaközösség

Jazz-zene tagozat tanárai együtt alkotnak 1 munkaközösséget

- Jazz munkaközösség (Jazztanszak)

A munkaközösségek kapcsolattartása az intézmény vezetésével és egymással leginkább az Iskolatanácsban és testületi értekezleteken nyilvánul meg rendszeres formában, illetve a munkaközösség vezetőknek, az intézményvezetőkkel való személyes megbeszélések alkalmával. A szakmai munka a különböző munkaközösségek egyes tanárainak közös produkcióiban, a diákok kamara előadásában, a közös felkészítésben valósul meg. A szakmai munkaközösségek együttműködése elsősorban a zeneiskola zenekarainak munkája során tapasztalható meg, hiszen a különböző munkaközösségekben tanító kollégák segítik diákjaikat, zenekari feladataik sikeres elvégzésében, ez által hozzájárulva a közös munkához.

7.1.4. Önálló tanulócsoport vezető

Önálló tanulócsoport vezető az, aki a jogszabály szerint osztályfőnöki, tanulócsoport vezetői feladatokat lát el. A feladat ellátására az igazgató egy adott tanévre bízta meg a tanulócsoport vezetőt, akit ez idő alatt jogszabály szerint pótlék illet meg.

7.1.5. Közalkalmazotti Tanács

A vezetői döntések, előterjesztések előkészítése, a feladatok egyeztetése, illetve azok teljesítésének értékelése, valamint a kölcsönös tájékoztatás érdekében az intézményben Közalkalmazotti Tanács működik.

A Közalkalmazotti Tanács tagjait az érvényes jogszabályok alapján az intézmény dolgozói állománya létszámarányosan választja. A Közalkalmazotti Tanács tagjai maguk közül elnököt választanak.

A Közalkalmazotti Tanács tagjait a jogszabályokban előírt órakedvezmények illetik meg.

A KT elnöke és tagjai közvetlenül az iskolavezetéssel tartják a kapcsolatot, Az igazgató a Közalkalmazotti Szabályzatban foglaltak szerint köteles tájékoztatni a KT-t a leírt véleményezési jogok, tájékoztatási kötelezettségek stb. teljesítése érdekében.

7.1.6. Közalkalmazotti Testület

A Közalkalmazotti Testület tagja az intézmény valamennyi alkalmazottja. Az igazgató és helyettese közvetlenül, közalkalmazotti értekezletek illetve személyes megbeszélések formájában vagy a munkaközösség vezetőkön és a gazdasági ügyintézőn keresztül tartja a kapcsolatot a Közalkalmazotti Testület tagjaival.

A Közalkalmazotti Testületet a jogszabályokban és a Közalkalmazotti Szabályzatban foglaltak szerint véleményezési, egyetértési, stb. jog illeti meg. Ezen jogaival elsősorban a Közalkalmazotti Tanács segítségével és a közalkalmazotti értekezleteken élhet, melyeken minden tag köteles megjelenni. Azok a tagok, akik nem teljes állásban vállalnak munkát az intézményben, kötelesek a tanév folyamán az álláshelyüknek megfelelő arányban részt

venni a közalkalmazotti értekezleteken. Indokolt esetben az értekezletekről való távollét előzetes egyeztetés alapján az intézményvezető engedélyével történhet.

7.1.7. Iskolaszék

Az iskolában a nevelő és oktató munka segítése, a nevelőtestület, a szülők és a tanulók, az intézményfenntartók, továbbá az intézmény működésében érdekelt más szervezetek együttműködésének előmozdítására iskolaszék alakulhat.

Az iskolaszékbe a szülők, a nevelőtestület, az iskolai diákönkormányzat azonos számú képviselőt küldhet.

Egy képviselőt delegálhat az iskolaszékbe az érdekelt fenntartó.

Az iskolaszék létrehozását kezdeményezheti

- a nevelőtestület tagjainak legalább húsz százaléka,
- az iskolai szülői szervezet képviselője, ennek hiányában az intézménybe járó tanulók szüleinek legalább húsz százaléka,
- az iskolai diákönkormányzat képviselője, iskolai diákönkormányzat hiányában az iskolába járó tanulók legalább húsz százaléka.

Az iskolaszékbe választják:

- a szülők képviselőit az iskolai szülői szervezet (közösség), ennek hiányában az iskolában tanuló gyermekek szülei,
- a nevelőtestület képviselőit a nevelőtestület tagjai,
- az iskolai diákönkormányzat képviselőit az iskolai diákönkormányzat tagjai, iskolai diákönkormányzat hiányában az iskolába járó tanulók

Az iskolaszéket létre kell hozni, ha az érdekeltek közül legalább kettőnek a képviselői kezdeményezik megalakítását, és részt vesznek munkájában.

Ha az iskolaszék létrehozását az iskolai szülői szervezet képviselője, ennek hiányában a szülők legalább húsz százaléka, illetve az iskolai diákönkormányzat képviselője, iskolai diákönkormányzat hiányában az iskolába járó tanulók legalább húsz százaléka kezdeményezi, a nevelőtestület képviselőinek közre kell működniük az iskolaszék megalakításában és munkájában.

Az iskola igazgatója, ha bármelyik érdekelt kezdeményezi az iskolaszék létrehozását, a kezdeményezéstől számított harminc napon belül az iskolaszék munkájában részt vevő érdekeltek által delegált, azonos számú képviselőből álló bizottságot hoz létre az iskolaszék megalakításának előkészítéséhez.

Az iskolaszék egyetértési jogot gyakorol

- az iskolai szervezeti és működési szabályzat elfogadásakor és módosításakor, az szmsz jogszabályban meghatározott részeivel kapcsolatban;
- a házirend elfogadásakor;

Az iskolaszék véleményt nyilváníthat a nevelési-oktatási intézmény működésével kapcsolatos valamennyi kérdésben. Ki kell kérni az iskolaszék véleményét a pedagógiai program elfogadása, továbbá a jogszabályban meghatározott közoktatási megállapodás megkötése előtt.

Az iskolaszék javaslattevő jogkörrel rendelkezik a nevelési-oktatási intézmény működésével kapcsolatos valamennyi kérdésben különös tekintettel a nevelési-oktatási intézmény irányítását, a vezető személyét, az intézmény egészét vagy a tanulók nagyobb csoportját érintő kérdésekben.

Az iskolaszék feladatai ellátásához térítésmentesen használhatja az iskola helyiségeit, berendezéseit, ha ezzel nem korlátozza az iskola működését.

E szervezet közvetlen kapcsolatot tart fenn az intézményvezetőkkel az iskolaszék vezetésével megbízott pedagóguson keresztül, aki szükség esetén a véleményezési, stb jogok gyakorlása érdekében összehívja az iskolaszéket.

7.1.8. Szülői Munkaközösség

Az iskolában a szülők jogaik érvényesítése, kötelességük teljesítése érdekében szülői szervezetet (Szülői Munkaközösség) hozhatnak létre.

A Szülői Munkaközösség az Erkel Gyula Újpesti Zeneiskolában tanulók szüleinek önkéntes társulásából tanévenként létrejövő szülői szervezet. A Szülői Munkaközösség az iskolához kapcsolódva, de önálló szervezatként működik, iskolaszintű képviselőjével az iskola igazgatója tart kapcsolatot.

A Szülői Munkaközösség kezdeményezheti az iskolaszék létrehozását, továbbá dönt arról, hogy ki lássa el a szülők képviselét az iskolaszékben.

Az Szülői Munkaközösséget figyelemmel kíséri a gyermeki, tanulói jogok érvényesülését, a pedagógiai munka eredményességét. Megállapításairól tájékoztatja a nevelőtestületet és a fenntartót. A gyermekek, tanulók nagyobb csoportját érintő bármely kérdésben tájékoztatást kérhet a nevelési-oktatási intézmény vezetőjétől, az e körbe tartozó ügyek tárgyalásakor képviselője tanácskozási joggal részt vehet a nevelőtestület értekezletein. A gyermekek, tanulók nagyobb csoportja alatt a teljes tanulói létszám minimum 7%-át kell érteni.

Azokban az ügyekben, amelyekben a szülői szervezetnek az SZMSZ vagy jogszabály véleményezési jogot biztosít, a véleményt az igazgató kéri meg az írásos anyagok átadásával.

Mivel a Szülői Munkaközösség képviselői tagjai az iskolaszéknek, ezért a kapcsolattartás legfontosabb feladatait az iskolaszék vezetésével megbízott pedagógus kolléga látja el a szervezet felé

7.1.9. Diákönkormányzat

A tanulók, a tanulóközösségek és a diákkörök a tanulók érdekeinek képviseletére diákönkormányzatot hozhatnak létre. A diákönkormányzat tevékenysége a tanulókat érintő valamennyi kérdésre kiterjed. A diákönkormányzat munkáját a tanulók által felkért pedagógus segíti, aki - a diákönkormányzat megbízása alapján - eljárhat a diákönkormányzat képviseletében is.

A diákönkormányzat - a nevelőtestület véleményének kikérésével - dönt saját működéséről, a diákönkormányzat működéséhez biztosított anyagi eszközök felhasználásáról, hatáskörei gyakorlásáról, egy tanítás nélküli munkanap programjáról.

A diákönkormányzat véleményt nyilváníthat, javaslattal élhet a nevelési-oktatási intézmény működésével és a tanulókkal kapcsolatos valamennyi kérdésben.

A diákönkormányzat feladatainak ellátásához térítésmentesen használhatja az iskola helyiségeit, berendezéseit, ha ezzel nem korlátozza az iskola működését.

Az iskolában évente legalább egy alkalommal diákközyűlést kell szervezni a diákönkormányzat működésének és a tanulói jogok érvényesülésének áttekintése céljából.

Az diákönkormányzat egyetértési jogot gyakorol a tanulókat érintő következő kérdésekben:

- az iskolai szervezeti és működési szabályzat elfogadásakor és módosításakor, az SZMSZ jogszabályban meghatározott részeivel kapcsolatban;
- a tanulói szociális juttatások elosztási elveinek meghatározásakor;

- az ifjúságpolitikai célokra biztosított pénzeszközök felhasználásakor;
- a házirend elfogadásakor, illetve módosításakor.

Az diákönkormányzat véleményét ki kell kérni:

- az iskola tanulóinak legalább 7%-át érintő kérdések meghozatalánál,
- a tanulók helyzetét elemző, értékelő beszámolók elkészítéséhez, elfogadásához,
- a tanulói pályázatok, versenyek meghirdetéséhez, megszervezéséhez,
- a tanórán kívüli tevékenység formáinak meghatározásához,
- a könyvtár működési rendjének kialakításához,
- külön jogszabályban meghatározott ügyekben.

Mivel a Diákönkormányzat képviselői tagjai az iskolaszéknek, ezért a kapcsolattartás legfontosabb feladatait az iskolaszék vezetésével megbízott pedagógus kolléga látja el a szervezet felé.

7.1.10. Szakszervezet

A Magyar Zeneiskolák és Művészeti Iskolák Szövetségének helyi tagszervezete jelen van intézményünkben, mely a jogszabályok, illetve a Kollektív Szerződés alapján felruházott jogokkal élhet.

Az iskola vezetésével a szakszervezet helyi vezetői személyesen tárgyalnak, egyeztetnek, akiket a jogszabályokban előírt órakedvezmények illetnek meg.

7.2. Az Erkel Gyula Újpesti Zeneiskola AMI külső kapcsolatrendszere

7.2.1. A Klebelsberg Intézményfenntartó Központ

A jogszabályi kereteknek megfelelően iskolánk a Klebelsberg Intézményfenntartó Központhoz tartozik, amelynek Budapesti IV. tankerületével állunk közvetlen kapcsolatban. A pedagógia szakmai feladatok ellátásához szükséges intézkedések, a tanügyigazgatással kapcsolatos feladatok ellátása velük együttműködésben történik. Ennek vezetője, a tankerületi igazgató tart közvetlen kapcsolatot az intézmény országos vezetésével.

7.2.2. A helyi Önkormányzat

Városunkban az oktatásért felelős alpolgármester felelős a pedagógiai szakmai feladatok kivételével a kerület közoktatási intézményeinek működtetéséért. Ezt a feladatot az iskolánk esetében az Újpesti Kulturális Központ látja el.

7.2.3. A kerületi iskolák és művelődési intézmények

Kerületünkben több tucat oktatási intézmény működik, melyek jelentős részében intézményünk kihelyezett oktatást biztosít a fogadó intézmény növendékei részére. Ezek az iskolák nagy szeretettel látják tanárainkat, mivel tanulóiknak így helyben tudják biztosítani a zenetanulás lehetőségét.

Azokkal az intézményekkel, ahol kihelyezett oktatás folyik első sorban az igazgató és helyettese személyes megbeszélések alkalmával legalább évente egyeztetik az igények és

az elképzelések megvalósíthatóságát. Az adott intézményben oktató kollégák önállóan egyeztetnek az órák és a tantermek beosztásáról a helyi iskola vezetésével.

A kerületi művelődési intézményekben az aktuális igények szerint tarthat a zeneiskola hangversenyeket, bemutatókat, hangszerismertetőket.

7.2.4. A helyi média

Az Újpesti Napló című újság, valamint az Újpest TV is rendszeresen beszámol a zeneiskolában folyó munkáról, eredményeinkről, hangversenyeinkről. Ezekben a médiumokban is közzé tesszük a zeneiskola felvételijével kapcsolatos információkat. A médiával való kapcsolat tartása elsősorban az iskolavezetés feladata, de ezt adott esetben átruházhatja egy szervezési feladattal megbízott pedagógus kolléga részére.

7.2.5. A Magyar Zeneművészek és Táncművészek Szakszervezete

Iskolánk dolgozóinak jelentős része e szakszervezet tagja. Munkavállalóink érdekképviselőt az intézményi városi és országos szinteken a szakszervezet képviseli. Iskolánkban és kerületünkben e szakszervezet részese a helyi érdekegyeztető fórumnak. A Magyar Zeneművészek és Táncművészek Szakszervezetével első sorban a helyi tagszervezet vezetése tartja a kapcsolatot, az iskola vezetése pedig a az említett vezetőkön keresztül.

7.2.6. Országos szervezetek

A Magyar Zeneiskolák és Művészeti Iskolák Szövetségén keresztül valósul meg részvételünk az Európai Zeneiskolák Szövetségének munkájában.

A Szövetségen keresztül iskolánk is részt vehet a különböző minisztériumoknak tett ajánlások és állásfoglalások kidolgozásában, az Országgyűlés elé kerülő törvények kidolgozásában. A Szövetség által rendezett országos értekezleteken alakítjuk, egységesítjük az alapfokú művészeti oktatási intézmények arculatát, képzési struktúráját.

7.2.7. A Budapesti Zeneiskolák Szövetsége

A Magyar Zeneiskolák és Művészeti Iskolák Szövetségének fővárosi szervezete, mely havi rendszerességgel tartja megbeszéléseit. Ezeken a változó rendelkezések, szabályozások értelmezése közös állásfoglalás kialakítása, illetve javaslatok kidolgozása történik a Magyar Zeneiskolák és Művészeti Iskolák Szövetsége felé.

7.2.8. Gyermekjóléti szolgálat és egészségügyi szolgáltató

A kerületben az Újpesti Szociális és Egészségügyi Intézmény Gyermekjóléti Szolgálat látja el a gyermekjóléti és az iskola-egészségügyi feladatokat. Az iskola vezetése személyes megkeresés formájában veszi fel a kapcsolatot a fenti intézménnyel.

II. Rész

Helyi tanterv

1. Általános bevezetés

Helyi tantervünkben a nevelőtestület elfogadta a 27/1998. (VI.10.) MKM rendeletnek az Alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programjának bevezetéséről és kiadásáról szóló 3/2010. (I.26.) NEFMI rendelet által történt módosítását.

- a.) Azok a diákok, akik intézményünkben a 2011/12 tanévben, vagy az utána induló tanévekben kezdik meg alapfokú tanulmányaikat, azoknak a 27/1998. (VI.10.) MKM rendeletnek a 2. számú melléklete alapján a helyi tanterv 2. fejezetében leírtak szerint történik a képzése felmenő rendszerben.
- b.) Azok a diákok, akik intézményünkben a 2011/12 tanévet megelőzően már valamely tantárgyból legalább az alapfokú képzésük folyamatban van azokra az 27/1998. (VI.10.) MKM rendeletnek az 1. számú melléklete alapján a helyi tanterv 3. számú fejezetében leírtak szerint történik a képzése kimenő rendszerben, mely a törvénynek megfelelően az intézmény jelenlegi 2011. évben elkészített pedagógiai programját megelőző pedagógiai program helyi tantervével kell, hogy megegyezzen.

2. Felmenő rendszerű képzés

A 27/1998. (VI.10.) MKM rendeletnek a 2. számú melléklete alapján történő felmenő rendszerű képzés.

2.1. A KÉPZÉS RENDSZERE MŰFAJONKÉNT

2.1.2. Klasszikus zene műfaj

2.1.2.1. Az alapfokú zeneoktatás célrendszere és funkciói

Az alapfokú művészetoktatás követelménye és tantervi programja keretében folyó zenei nevelés alkalmat ad az érdeklődő és fogékony tanulók képességeinek fejlesztésére, biztosítja a különböző szakterületeken való jártasságok megszerzését és gyakorlását.

A képzés figyelembe veszi az életkori sajátosságokat, a tanulók érdeklődésére, tehetségére építve alakítja készségeiket és gyarapítja ismereteiket.

Lehetőséget ad az egyetemes kultúra, az európai műveltség, a nemzeti, népi hagyományok, értékek átadására, az értékmegőrzés formáinak kialakítására.

A program lehetőséget nyújt az esztétikai érzékenység - nyitottság, igényesség, fogékonyság - alakítása mellett a zene megszólaltatásához szükséges hangszeres és énektechnikai készségek megszerzésére, a zenei ismeretek átadására és minden zenei tevékenység tudatosítására, az önálló ismeretszerzés képességére, a hagyományos és az új típusú kultúrák közvetítő eszközök alkalmazásával.

A zeneoktatás a különböző zenei műfaj sajátosságait, a művészi megjelenítés módjait ismerteti meg a tanulókkal, miközben célja az is, hogy az önkifejezés eszköztárának gazdagításával a zene alkalmazására, befogadására készítsen fel. Kiemelten fejleszti a közösséggel való együttműködés képességét, az érzelmi és társas intelligenciát.

2.1.2.2. A képzés struktúrája

Tanszakok és tantárgyak

Fafűvós tanszak tantárgyai:	furulya, fuvola, oboa, klarinét, szaxofon, fagott
Rézfűvós tanszak tantárgyai:	trombita, kürt, harsona-tenorkürt-baritonkürt, tuba
Akkordikus tanszak tantárgyai:	cimbalom, gitár, ütő
Billentyűs tanszaktantárgyai:	zongora, orgona
Vonós tanszak tantárgyai:	hegedű, brácsa, gordonka, nagybőgő
Vokális tanszak tantárgyai:	magánének
Zeneismeret tanszak tantárgyai:	szolfézs kötelező, szolfézs, zeneelmélet, zenetörténet-zeneirodalom, dalosjáték
Kamarazene tanszak tantárgyai:	kamarazene, zenekar, kórus, operastúdió

2.1.2.2.1. Hangszeres és vokális tanszakok - egyéni képzés

2.1.2.2.1.1. „A” TAGOZAT

Főtárgy: hangszeres tantárgyak és magánének

Kötelező tantárgy: szolfézs kötelező*

Kötelezően választható tantárgyak: szolfézs, zenetörténet-zeneirodalom, zeneelmélet, kamarazene, zenekar, kórus, operastúdió

Választható tantárgyak: szolfézs, zeneelmélet, zenetörténet-zeneirodalom, második hangszer, magánének, kamarazene, zenekar, kórus, operastúdió, valamint a népzene, jazz-zene tantervi programjainak tantárgyai

Korrepetíció (zongorakíséret): a hangszeres (kivéve zongora, orgona, gitár tantárgyak) és a vokális tanszakok tantárgyaihoz szorosan kapcsolódó kötelező kiegészítő foglalkozás.

* Ha a tanuló már teljesítette a kötelező tantárgy követelményeit (szolfézs alapfok 4. évfolyam), akkor helyette a kötelezően választható tantárgyak közül körül köteles egyet felvenni.

Óratervek

Az „A” tagozatos óratervek magukba foglalják az előképző, az alapfokú és a továbbképző évfolyamokat. Az első (zárójelben levő) számjegy az előképző, a második számjegy az alapfokú, a harmadik számjegy a továbbképző évfolyamainak számát jelenti. Az előképző évfolyamokat nem kötelező elvégezni.

Óraterv 1

Tantárgy	Évfolyamok											
	Elő-képző		Alapfok						Továbbképző			
	(1)	(2)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Főtárgy	(2)	(2)	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Kötelező tárgy	(2)	(2)	2	2	2	2						
Kötelezően választható tárgy							2	2	2	2	2	2
Választható tárgy	(0-2)	(0-2)	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2
Összes óra:	(4-6)	(4-6)	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6

A képzés évfolyamainak számai

(2)+6+4 évfolyam: furulya, fuvola, oboa, klarinét, szaxofon, fagott, trombita, kürt, harsona-tenorkürt-baritonkürt, tuba, cimbalom, gitár, ütő, zongora, hegedű, gordonka

Óraterv 2

Tantárgy	Évfolyamok								
	Elő- képző	Alapfok				Továbbképző			
		(1)	1	2	3	4	5	6	7
Főtárgy	(2)	2	2	2	2	2	2	2	2
Kötelező tárgy	(2)	2	2	2	2				
Kötelezően választható tárgy						2	2	2	2
Választható tárgy	(0-2)	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2
Összes óra:	(4-6)	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6

A képzés évfolyamainak számai

(1)+ 4+4 évfolyam: brácsa, nagybőgő, orgona

Óraterv 3

Tantárgy	Évfolyamok						
	Elő- képző	Alapfok					
		(1)	1	2	3	4	5
Főtárgy	(2)	2	2	2	2	2	2
Kötelező tárgy	(2)	2	2	2	2		
Kötelezően választható tárgy						2	2
Választható tárgy	(0-2)	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2
Összes óra:	(4-6)	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6

A képzés évfolyamainak számai

(1)+6 évfolyam: magánének

A tanszak kötelezően előírt tantárgyai és azok óraszámai figyelembevételével mellett a tanuló más zenei műfajok (népzene, jazz-zene) képzésébe is bekapcsolódhat, illetve azok tanítási óráin részt vehet.

A tanítási órák időtartama

Főtárgy: „A” tagozaton 2x30 perc (egyéni)

Kötelező tantárgy: „A” tagozaton a 4. évfolyam végéig 2x45 perc (csoportos)

Kötelezően választható tantárgy: 5-10. évfolyamig

Csoportos foglalkozás: 2x45 perc

(zenekar, kórus: minimum 9 fő; kamarazene, 2-8 fő)

Választható tantárgy: Az előképző 1. évfolyamától a képzés teljes idejében 1 vagy 2 tantárgy.

Egyéni foglalkozás: minimum 1x30 perc

Csoportos foglalkozás: minimum 1x45 perc

(zenekar, kórus: minimum 9 fő; kamarazene: 2-8 fő)

Korrepetíció ideje:

Hangszeres tanszakok: (minimum)

Ek.1-2. és 1. évfolyam 5 perc

2-3. évfolyam 10 perc

4. évfolyamtól 15 perc

Vokális tanszak: A teljes képzési időben 20 perc

2.1.2.2.1.2. „B” TAGOZAT

Főtárgy: hangszeres és vokális tanszakok - alapfok 2. évfolyamától javasolt.

Kötelező tantárgy: szolfézs

Kötelezően választható tantárgy: zongora (kivéve a zongora, orgona, főtárgyak esetében) a 3. évfolyamtól

Választható tantárgyak: zeneelmélet, zenetörténet-zeneirodalom, második hangszer, magánének, kamarazene, zenekar, kórus, valamint a népzene, jazz-zene tantervi programjainak tantárgyai

Korrepetíció (zongorakíséret): a hangszeres (kivéve zongora, orgona, gitár tantárgyak) és a vokális tanszakok tantárgyaihoz szorosan kapcsolódó kötelező kiegészítő foglalkozás.

Óratervek

Az „B” tagozatos évfolyamok óratervei magukba foglalják az előképző, az alapfokú és a továbbképző évfolyamokat. A zárójelbe tett évfolyamok az „A” tagozaton végzett előtanulmányokat jelentik. Az előképző évfolyamokat nem kötelező elvégezni.

Óraterv 1

Tantárgy	Évfolyamok											
	Elő-képző		Alapfok						Továbbképző			
	(1)	(2)	(1)	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Főtárgy	(2)	(2)	(2)	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Kötelező tárgy	(2)	(2)	(2)	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Kötelezően választható tárgy					0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
Választható tárgy	(0-2)	(0-2)	(0-2)	0-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
Összes óra:	(4-6)	(4-6)	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6

A képzés évfolyamainak száma

(2+1)+5+4 évfolyam: furulya, fuvola, oboa, klarinét, fagott szaxofon, trombita, kürt, harsona-tenorkürt-baritonkürt, tuba, ütő, gitár, cimbalom, zongora, hegedű, gordonka

Óraterv 2

Tantárgy	Évfolyamok								
	Elő- képző	Alapfok				Továbbképző			
	(1)	(1)	2	3	4	5	6	7	8
Főtárgy	(2)	(2)	2	2	2	2	2	2	2
Kötelező tárgy	(2)	(2)	2	2	2	2	2	2	2
Kötelezően választható tárgy				1	1	1	1	1	1
Választható tárgy	(0-2)	(0-2)	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
Összes óra:	(4-6)	(4-6)	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6

A képzés évfolyamainak számai
(1+1)+3+4 évfolyam: brácsa, nagybőgő, orgona

Óraterv 3

Tantárgy	Évfolyamok						
	Elő- képző	Alapfok					
	(1)	(1)	2	3	4	5	6
Főtárgy	(2)	(2)	2	2	2	2	2
Kötelező tárgy	(2)	(2)	2	2	2	2	2
Kötelezően választható tárgy				1	1	1	1
Választható tárgy	(0-2)	(0-2)	0-2	1-2	1-2	1-2	1-2
Összes óra:	(4-6)	(4-6)	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6

A képzés évfolyamainak számai
(1 +1)+5 évfolyam: magánének

A tanítási órák időtartama

Főtárgy: „B” tagozaton 2x45 perc (egyéni)

Kötelező tantárgy: 2x45 perc (csoportos)

Kötelezően választható tantárgy:

Egyéni foglalkozás: minimum 1x30 perc

Választható tantárgy: 1 vagy 2 foglalkozás

Egyéni foglalkozás: minimum 1x30 perc

Csoportos foglalkozás: minimum 1x45 perc

Korrepetíció ideje:

Hangszeres tanszakok:

2. évfolyam 15 perc

3-4. évfolyam 20 perc

5. évfolyamtól 25 perc

Vokális tanszak:

A teljes képzési időben minimum 30 perc

2.1.2.2.2. Zeneismeret és kamarazene tanszakok - csoportos képzés

2.1.2.2.2.1. „A” TAGOZAT

Főtárgy: szolfézs, zenetörténet-zeneirodalom, zeneelmélet, kamarazene

Kötelező tantárgy: szolfézs és zeneelmélet főtárgynál zongora; zenetörténet-zeneirodalom és kamarazene főtárgynál zongora vagy az előzőleg tanult hangszeres tárgy

Választható tantárgy: második hangszer, magánének, kamarazene, zenekar, kórus, operastúdió, szolfézs, zenetörténet-zeneirodalom, zeneelmélet, valamint népzene, jazz-zene tantervi programjainak tantárgyai

Óraterv 1

Tantárgy	Évfolyamok											
	Elő-képző		Alapfok						Továbbképző			
	(1)	(2)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Főtárgy	(2)	(2)	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Kötelező tárgy			2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Választható tárgy	(1-2)	(1-2)	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
Összes óra:	(2-4)	(2-4)	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6

A képzés évfolyamainak száma

(2)+6+4 évfolyam: szolfézs

Az első (zárójelben levő) számjegy az előképző, a második számjegy az alapfokú, a harmadik számjegy a továbbképző évfolyamainak számát jelenti. Az előképző évfolyamokat nem kötelező elvégezni.

Óraterv 2

Tantárgy	Évfolyamok					
	Alapfok		Továbbképző			
	1	2	3	4	5	6
Főtárgy	2	2	2	2	2	2
Kötelező tárgy	2	2	2	2	2	2
Választható tárgy	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2
Összes óra:	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6

A képzés évfolyamainak száma

(2+4) 2+4 évfolyam: zenetörténet-zeneirodalom, zeneelmélet, kamarazene

Az első (zárójelben levő) számjegy az előtanulmányok, a második számjegy az alapfokú évfolyam, a harmadik számjegy a továbbképző évfolyamainak számát jelenti.

A zenetörténet-zeneirodalom és zeneelmélet tantárgyak főtárgyként, kötelezően választható, vagy választható tantárgyként az alapfok 5. évfolyamától tanulhatók.

A kamarazene főtárgyként csak az alapfokú hangszeres vagy vokális évfolyamok elvégzése után, kötelezően választható tantárgyként a 4. évfolyam után tanulható.

A főtárgyként nem választható tantárgyak képzési ideje:

szolfézs kötelező: (2)+4 évfolyam (előképző 1-2) + alapfok 1-4. évfolyam

zeneismeret: 2+4 évfolyam, kötelezően választható tantárgyként az alapfok 5. évfolyamától tanulható

zenekar: kötelezően választható tantárgyként az alapfok 5. évfolyamától tanulható

kórus: kötelezően választható tantárgyként az alapfok 5. évfolyamától tanulható

operastúdió: kötelezően választható tantárgyként az alapfok 5. évfolyamától tanulható

A tanítási órák időtartama

Főtárgy: „A” tagozaton 2x45 perc

kamarazene csoportlétszáma: minimum 2 fő

Kötelező tantárgy: „A” tagozaton egyéni 2x30 perc

Választható tantárgy:

Egyéni foglalkozás minimum 1x30 perc

Csoportos foglalkozás minimum 1x 45 perc

zenekar, kórus minimum 9 fő; kamarazene: 2-8 fő

Korrepetíció (zongorakiséret): a teljes képzési idő alatt a kötelező hangszerhez szorosan kapcsolódó kötelező kiegészítő foglalkozás ideje az Ek.1-2. és 1. évfolyamban 5 perc, a továbbiakban minden évfolyamban 10 perc (kivéve csembaló, zongora, orgona, harmonika, gitár, hárfá tantárgyak)

2.1.2.2.2.2. „B” TAGOZAT

Főtárgy: szolfézs

Kötelező tantárgy: zongora

Választható tantárgy: második hangszer, magánének, kamarazene, zenekar, kórus, operastúdió, zenetörténet-zeneirodalom, zeneelmélet, valamint a népzene, jazz-zene, elektroakusztikus-zene tantervi programjainak tantárgyai

Óraterv

Tantárgy	Évfolyamok							
	Alapfok				Továbbképző			
	3	4	5	6	7	8	9	10
Főtárgy	2	2	2	2	2	2	2	2
Kötelező tárgy	2	2	2	2	2	2	2	2
Választható tárgy	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2
Összes óra:	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6

A képzés évfolyamainak száma

4+4 évfolyam: szolfézs

Az első számjegy az alapfok, a második számjegy a továbbképző évfolyamainak számát jelenti. „B” tagozatra a tanulót a zenei előtanulmányokat követően, az alapfok harmadik évfolyamától lehet irányítani.

A tanítási órák időtartama

Főtárgy: csoportos 2x45 perc

Kötelező tantárgy: egyéni 2x30 perc

Választható tantárgy:

Egyéni foglalkozás: minimum 1x30 perc

Csoportos foglalkozás: minimum 1x45 perc

zenekar, kórus minimum 9 fő; improvizáció, kamarazene: 2-8 fő

Korrepetíció: a teljes képzési idő alatt a kötelező hangszerhez szorosan kapcsolódó kötelező kiegészítő foglalkozás egységesen 10 perc (kivéve csembaló, zongora, orgona, harmonika, gitár, hárfá tantárgyak)

2.1.2.3. A zeneoktatás általános fejlesztési követelményei

Kiemelt kompetenciák a zeneoktatás területén

Bemeneti kompetencia:

- Azok az adottságok és képességek, amelyek alkalmassá teszi az oktatásba bekapcsolódó tanulót arra, hogy elsajátítsa a zenetanuláshoz szükséges kompetenciákat.

Szakmai kompetencia

- A zenei képességek és készségek fejlesztése (hallás, ritmusérzék, intonációs érzékenység, fogékonyság a dinamika és a hangszín különbségeire, zenei memória és fantázia, előadói és manuális készség, a zenei karakterek iránti érzékenység).
- A zenei olvasás és írás készségének megalapozása és fejlesztése.
- A hangszeres technikai készség, az improvizációs készség fejlesztése.

Személyes kompetencia

- Érzelmi intelligencia, művészi kifejező készség, szorgalom, önfegyelem, elhivatottság, kreativitás, ötletgazdagság, az alkotói magatartás, lelkiismeretesség, önbizalom.

Társas kompetencia

- Együttműködés képessége (közös munka, alkalmazkodás, irányíthatóság, tolerancia, kommunikációs készség) azon viselkedési formák tanulása, amely alapján konstruktívan be tud illeszkedni és aktívan részt tud venni a társas zenélésben.
- Esélyegyenlőség.

Módszertani kompetencia

- Tanulás tanulása, a tanulók rendszeres, céltudatos, igényes munkára, hatékony gyakorlásra nevelése.
- Rendszerezett zenei ismeretek, általános zenei műveltség megalapozása.
- A zene logikájának, a harmóniai szerkezet és a forma összefüggéseinek megismertetése.
- A főbb zenei műfajok, stílusok sajátosságainak, a zeneirodalom nagy korszakainak, népünk zenéjének, a zene történetének, az előadóművészet és a zeneirodalom nagy egyéniségeinek megismertetése.
- A kortárs zene befogadására nevelés.
- A tanulók zenei ízlésének formálása, a tanuló rendszeres zenehallgatásra nevelése.
- A társművészetek iránti nyitottság kialakítása.
- Tehetséggondozás.
- Hátrányos helyzetűekkel való differenciált foglalkozás.
- A zenei pályát választó tanulók felkészítése szakirányú továbbtanulásra.

2.1.2.4. A művészeti alapvizsga és záróvizsga általános követelményei

A művészeti alapvizsgára és záróvizsgára bocsátás feltételei

Művészeti alapvizsgára az a tanuló bocsátható, aki az alapfokú művészetoktatási intézmény utolsó alapfokú évfolyamát sikeresen elvégezte, és a vizsgára jelentkezett.

Művészeti záróvizsgára az a tanuló bocsátható, aki az alapfokú művészetoktatási intézmény utolsó továbbképző évfolyamát sikeresen elvégezte, és a vizsgára jelentkezett.

A művészeti alapvizsga és záróvizsga követelményei, feladatai meghatározásának módja

A művészeti alapvizsga és záróvizsga követelményeit, vizsgafeladatait - valamennyi vizsga tantárgy tekintetében - az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programja figyelembevételével az iskola helyi tantervében kell meghatározni.

A művészeti alapvizsga és záróvizsga feladatait a követelmények alapján a vizsgát szervező intézmény állítja össze oly módon, hogy azokból mérhető és elbírálnak legyen a tanuló felkészültsége és tudása. A művészeti alapvizsgát és záróvizsgát háromtagú vizsgabizottság előtt kell letenni. A vizsgabizottság elnökét és tagjait a vizsga szervezője bízza meg.

A művészeti alapvizsga és záróvizsga lebonyolítása a vizsgáztató intézmény feladata.

Vizsga tantárgynak csak az a tantárgy választható, amelyet az intézmény pedagógiai programja szerint biztosít, valamint a tanuló a tantárgy tanításának utolsó évfolyamán az előírt tantárgyi követelményeknek eleget tett.

A művészeti alapvizsga és záróvizsga vizsga tantárgyak

Alapvizsga tantárgyai

Az alapvizsga írásbeli és/vagy szóbeli, valamint gyakorlati vizsgarészből áll. Az alapvizsgán az „A” tagozatos tanuló választhat írásbeli, vagy szóbeli vizsga között. A „B” tagozatos tanulók, valamint zeneelmélet főtanszacos tanulók számára mindkét vizsgarész kötelező. Gyakorlati vizsgát valamennyi tanulónak kell tennie.

1. írásbeli vizsga tantárgya:

Hangszeres tanszakok és magánének főtárgy „A” tagozat: szolfézs kötelező, vagy szolfézs, vagy zenetörténet-zeneirodalom, vagy zeneelmélet

Hangszeres tanszakok és magánének főtárgy „B” tagozat: szolfézs

Szolfézs főtárgy „A” és „B” tagozat: szolfézs

Zenetörténet-zeneirodalom főtárgy („A” tagozat): zenetörténet-zeneirodalom

Zeneelmélet főtárgy („A” tagozat): zeneelmélet

Kamarazene főtárgy („A” tagozat): szolfézs, vagy zenetörténet-zeneirodalom, vagy zeneelmélet

2. Szóbeli vizsga tantárgya

Hangszeres tanszakok és magánének főtárgy „A” tagozat: szolfézs kötelező, vagy szolfézs, vagy zenetörténet-zeneirodalom, vagy zeneelmélet

Hangszeres tanszakok és magánének főtárgy „B” tagozat: szolfézs

Szolfézs főtárgy „A” és „B” tagozat: szolfézs

Zenetörténet-zeneirodalom főtárgy („A” tagozat): zenetörténet-zeneirodalom

Zeneelmélet főtárgy („A” tagozat): zeneelmélet

Kamarazene főtárgy („A” tagozat): szolfézs, vagy zenetörténet-zeneirodalom, vagy zeneelmélet

3. Gyakorlati vizsga tantárgya

Hangszeres tanszakok és magánének főtárgy „A” és „B” tagozat, kamarazene főtárgy („A” tagozat): főtárgy Szolfézs „A” és „B” tagozat, zenetörténet-zeneirodalom, zeneelmélet főtárgy („A” tagozat): tanult hangszer

Záróvizsga tantárgyai

A záróvizsga írásbeli és/vagy szóbeli, valamint gyakorlati vizsgarészből áll. A záróvizsgán az „A” tagozatos tanuló választhat írásbeli, vagy szóbeli vizsga között. A „B” tagozatos, valamint zeneelmélet főtanszakos tanulók számára mindkét vizsgarész kötelező. Gyakorlati vizsgát valamennyi tanulóknak kell tennie.

1. Írásbeli vizsga tantárgya:

Hangszeres tanszakok „A” tagozat: szolfézs, vagy zenetörténet-zeneirodalom, vagy zeneelmélet

Hangszeres tanszakok „B” tagozat: szolfézs

Szolfézs főtárgy „A” és „B” tagozat: szolfézs

Zenetörténet-zeneirodalom főtárgy („A” tagozat): zenetörténet-zeneirodalom

Zeneelmélet főtárgy („A” tagozat): zeneelmélet

Kamarazene főtárgy („A” tagozat): szolfézs, vagy zenetörténet-zeneirodalom, vagy zeneelmélet

2. Szóbeli vizsga tantárgya

Hangszeres tanszakok „A” tagozat: szolfézs, vagy zenetörténet-zeneirodalom, vagy zeneelmélet

Hangszeres tanszakok „B” tagozat: szolfézs

Szolfézs főtárgy „A” és „B” tagozat: szolfézs

Zenetörténet - zeneirodalom főtárgy („A” tagozat): zenetörténet - zeneirodalom

Zeneelmélet főtárgy („A” tagozat): zeneelmélet

Kamarazene főtárgy („A” tagozat): szolfézs, vagy zenetörténet-zeneirodalom, vagy zeneelmélet

3. Gyakorlati vizsga tantárgya:

Hangszeres tanszakok „A” és „B” tagozat, kamarazene főtárgy („A” tagozat): főtárgy Szolfézs, zeneelmélet és zeneirodalom-zenetörténet főtárgy („A” tagozat): a tanult hangszer

A vizsgák ideje:

Hangszeres főtárgyak Gyakorlati vizsga

„A” tagozat minimum 10 perc

„B” tagozat minimum 10 perc

Elméleti tantárgyak

„A” tagozat: írásbeli: minimum 45 perc; vagy szóbeli: minimum 10 perc

„B” tagozat: írásbeli: minimum 45 perc; és szóbeli: minimum 15 perc

Szolfézs főtárgy

Gyakorlati vizsga:

„A” tagozat minimum 10 perc

„B” tagozat minimum 10 perc

Elméleti vizsga:

„A” tagozat írásbeli: minimum 45 perc; vagy szóbeli: minimum 10 perc

„B” tagozat írásbeli: minimum 45 perc; és szóbeli: minimum 15 perc

Zenetörténet-zeneirodalom, zeneelmélet főtárgy („A” tagozat)

Gyakorlati vizsga: minimum 10 perc

Elméleti vizsga: írásbeli: minimum 45 perc; vagy szóbeli: minimum 10 perc

Zeneelmélet főtárgy („A” tagozat)

Gyakorlati vizsga: minimum 10 perc

Elméleti vizsga: írásbeli: minimum 45 perc; és szóbeli: minimum 10 perc

Kamarazene főtárgy („A” tagozat)

Gyakorlati vizsga: minimum 10 perc

Előrehozott vizsga

Az alapfokú művészetoktatási intézmény tanulói számára előrehozott vizsga is szervezhető.

Előrehozott művészeti alapvizsga, illetve záróvizsga az egyes tantárgyra előírt iskolai tanulmányi követelmények teljesítése után, a tanulói jogviszony fennállása alatt, az iskolai tanulmányok teljes befejezése előtt szervezhető.

A művészeti alapvizsga és záróvizsga egyes részei alóli felmentés

Mentesülhet az adott tantárgyból a művészeti alapvizsga, illetve záróvizsga letétele alól az a tanuló, aki az országos művészeti tanulmányi versenyen - egyéni versenyzőként - az adott tanévben döntőbe került.

Ha a tanuló már rendelkezik a zeneművészeti ág valamelyik tanszakán megszerzett művészeti alapvizsgával vagy záróvizsgával, akkor az adott tantárgykból a vizsga alól felmentés adható.

A művészeti alapvizsga és záróvizsga minősítése

A tanuló teljesítményét a művészeti alapvizsgán és záróvizsgán vizsga tantárgyanként külön-külön osztályzattal kell minősíteni.

Amennyiben az intézmény előrehozott művészeti alapvizsgát vagy záróvizsgát szervez, úgy annak eredményét a művészeti alapvizsgán és záróvizsgán figyelembe kell venni.

A művészeti alapvizsga, illetve záróvizsga eredményét a vizsga tantárgykból kapott osztályzatok számtani közepe adja. Ha az átlagszámítás eredménye öt tizedre végződik, a végső eredmény meghatározásában a főtárgyból kapott osztályzat a döntő.

Eredményes művészeti alapvizsgát, illetve záróvizsgát tett az a tanuló, aki valamennyi előírt vizsga tantárgy vizsgakövetelményeit teljesítette.

Sikertelen a vizsga, ha a tanuló valamely vizsgarészből, illetve vizsga tantárgyból elégtelen érdemjegyet kapott.

Sikertelen vizsga esetén a tanulónak csak abból a vizsgarészből, illetve vizsga tantárgyból kell javítóvizsgát tennie, amelynek vizsgakövetelményét nem teljesítette.

2.1.3. Népzene műfaj

2.1.3.1. Az alapfokú népzeneoktatás célrendszere, funkciói

Az alapfokú művészetoktatás tantervi programja keretében folyó zenei nevelés lehetőséget ad népzenei tanszakok működtetése révén a nemzeti, népi hagyományok átadására, az egyetemes kultúra, az európai műveltség közvetítésére, az értékmegőrzés formáinak kialakítására, a klasszikus zene és népzene egymást gazdagító, organikus kapcsolatának kiteljesítésére. Tantervünkkel szeretnénk hozzájárulni nemzeti és etnikai kisebbségi közösségeink zenei önismeretének megalapozásához, e közösségek hagyományos zenei megnyilvánulásainak megőrzéséhez, szakmai fejlesztéséhez is.

Az alapfokú népzeneoktatás az életkori sajátosságok figyelembe vételével a hagyományos kultúra értékeinek egységes szemléletű feldolgozására nevel, fejleszti az alkotó magatartást, a variációképző-rögtönzőkészség kialakítását, az önkifejezést, megalapozza az általános zenei műveltséget.

Az énekes és hangszeres népzene anyanyelvi szintű elsajátításával a hagyományos kultúra értékeinek tiszteltetése, őrzésére, gyarapítására, továbbadására nevel, lehetőséget nyújt a zene megszólaltatásához szükséges hangszeres és énektechnikai készségek megszerzésére, a zenei ismeretek tudatosítására, a kreativitás az esztétikai érzékenység alakítására.

Az oktatási folyamat - kihasználva a még élő tradíció nyújtotta pedagógiai lehetőségeket - megismerteti a tanulókkal a népzene sajátos gondolkodásmódját, a dallam- és harmóniavilág és a formai szerkezet összefüggéseit, a ritmus és intonáció értelmezésének a nyelvi sajátosságokkal is összefüggő hangsúlyviszonyait, a különböző zenei műfajok sajátosságait. Célja az is, hogy felkészítsen a zene emocionális és intellektuális befogadására, a társas zenei aktivitásra.

A népzene - és hagyományos közegében tanulásának folyamata is - alapvetően közösségi megnyilvánulás, ezért tanításában a kamarazenének, a hangszeres-énekes együttműködésnek kiemelt jelentősége van. A társas zenélés, valamint az ehhez gyakran társuló néptánc elmélyíti, megerősíti a tanulók megszerzett egyéni tudását, közösségformáló ereje által hat az emberi interakciók fejlődésére, megteremti a kapcsolatot a hagyomány és ennek a mindennapi életben történő alkalmazása között.

2.1.3.2. A képzés struktúrája

Tanszakok és tantárgyak

Fúvós tanszaktantárgyai:	népi furulyák
Pengetős tanszak tantárgyai:	citera
Vokális tanszak:	népi ének
Zeneismeret tanszak tantárgyai:	szolfézs kötelező, szolfézs
Kamarazene tanszak tantárgyai:	népi kamarazene (a tantárgy magába foglalja a hangszeres és vokális társaszenét)

2.1.3.2.1. Hangszeres és vokális tanszakok - egyéni képzés

2.1.3.2.1.1. „A” TAGOZAT

Főtárgy: hangszeres és vokális tanszakok

Kötelező tantárgy: szolfézs kötelező*, népzenei ismeretek

Kötelezően választható tantárgyak: szolfézs, második hangszer, népi ének, kamarazene, zenekar.

Választható tantárgy: szolfézs, második hangszer, népi ének, kamarazene, zenekar, vagy a klasszikus zene, jazz-zene tantervi programjainak tantárgyai

Korrepetíció (népi hangszeres, vagy zongora kíséret): a hangszeres és a vokális tanszakok tantárgyaihoz szorosan kapcsolódó kötelező kiegészítő foglalkozás.

* Ha a tanuló már teljesítette a kötelező tantárgy Követelményeit (szolfézs alapfok 4. évfolyam), akkor helyette a kötelezően választható tantárgyak közül körül köteles egyet felvenni.

Óraterv

Tantárgy	Évfolyamok											
	Elő-képző		Alapfok						Továbbképző			
	(1)	(2)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Főtárgy	(2)	(2)	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Kötelező tárgy	(2)	(2)	2	2	2	2						
Kötelezően választható tárgy							2	2	2	2	2	2
Választható tárgy	(0-2)	(0-2)	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2
Összes óra:	(4-6)	(4-6)	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6

A képzés évfolyamainak száma:

(2)+6+4 évfolyam: népi furulyák, citera, népi ének,

Az első (zárójelben levő) számjegy az előképző, a második számjegy az alapfokú, a harmadik számjegy a továbbképző évfolyamainak számát jelentik. Az előképző évfolyamokat nem kötelező elvégezni.

A tanszakok kötelezően előírt tantárgyai és azok óraszámai figyelembevételével mellett a tanuló más tanszak, illetve művészeti ág képzésébe is bekapcsolódhat, illetve azok tanítási óráin részt vehet.

A tanítási órák időtartama:

Főtárgy: „A” tagozaton minimum 2x30 perc (egyéni)

Kötelező tantárgy: „A” tagozaton a 4. évfolyam végéig 2x45 perc (csoportos)

Kötelezően választható tantárgy: 5-10. évfolyamig

Csoportos tantárgy: minimum 2x 45 perc

zenekar: minimum 9 fő; kamarazene: 2-8 fő

Választható tantárgy: Az előképző 1. évfolyamától a képzés teljes idejében 1 vagy 2 tantárgy.

A korrepetíció ideje: A teljes képzési időben minimum 10 perc

2.1.3.2.1.2. „B” TAGOZAT

Főtárgy: hangszeres és vokális tanszakok - az alapfok 2. évfolyamától javasolt

Kötelező tantárgy: szolfézs

Kötelezően választható tantárgy: zongora

Választható tantárgyak: második hangszer, népi ének

Korrepetíció (népi hangszeres vagy zongora kíséret): a hangszeres és a vokális tanszakok tantárgyaihoz szorosan kapcsolódó kötelező kiegészítő foglalkozás.

Óraterv

Tantárgy	Évfolyamok											
	Elő-képző		Alapfok						Továbbképző			
	(1)	(2)	(1)	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Főtárgy	(2)	(2)	(2)	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Kötelező tárgy	(2)	(2)	(2)	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Kötelezően választható tárgy				1	1	1	1	1	1	1	1	1
Választható tárgy	(0-2)	(0-2)	(0-2)	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Összes óra:	(4-6)	(4-6)	(4-6)	5-6	5-6	5-6	5-6	5-6	5-6	5-6	5-6	5-6

A képzés évfolyamainak száma:

(2+1)+5+4 évfolyam: népi furulyák, citera, népi ének

Az első (zárójelben levő) számjegy az előképzettség, a második számjegy az alapfokú, a harmadik számjegy a továbbképző évfolyamainak számát jelentik.

A tanítási órák időtartama:

Főtárgy: minimum 2x45 perc (egyéni)

Kötelező tantárgy: minimum 2x45 perc (csoportos)

Kötelezően választható tantárgy:

Egyéni tantárgy: minimum 1x45 perc

Választható tantárgy: a képzés teljes idejében 1 tantárgy

Egyéni tantárgy minimum 1x45 perc

Csoportos tantárgy: minimum 1x45 perc

A korrepetíció ideje: A teljes képzési időben minimum 10 perc

2.1.3.2.2. Zeneismeret és kamarazene tanszakok - csoportos képzés

„A” TAGOZAT

Főtárgy: népzenei ismeretek, néprajz, kamarazene

Kötelező tantárgy: népi hangszeres, vagy vokális tantárgy

Kötelezően választható tantárgy: zongora kötelező, második hangszer, népi ének, kamarazene, zenekar, szolfézs

Választható tantárgy: második hangszer, népi ének, kamarazene, zenekar, valamint a klasszikus zene, jazz-zene tantervi programjainak tantárgyai

Óraterv

Tantárgy	Évfolyamok					
	Alapfok		Továbbképző			
	1	2	3	4	5	6
Főtárgy	2	2	2	2	2	2
Kötelező tárgy	2	2	2	2	2	2
Választható tárgy	2	2	2	2	2	2
Összes óra:	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6

A képzés évfolyamainak száma:

(2+4)+2+4 évfolyam: kamarazene, néprajz

Az első (zárójelben levő) számjegy az előképzettség, a második számjegy az alapfokú, a harmadik számjegy a továbbképző évfolyamainak számát jelentik.

A kamarazene tantárgy főtárgyként vagy kötelezően választható tantárgyként az alapfok 5. évfolyamától tanulhatók.

A tanítási órák időtartama:

Főtárgy: „A” tagozaton - minimum 2x45 perc

Kötelező tantárgy:

Egyéni tantárgy: minimum 1x45 perc

Kötelezően választható tantárgy:

Egyéni tantárgy: minimum 1x45 perc

Csoportos tantárgy: minimum 1x45 perc

Választható tantárgy:

Egyéni tantárgy: minimum 1x45 perc

Csoportos tantárgy: minimum 1x45 perc

2.1.3.3 A népzeneoktatás általános fejlesztési követelményei

Kiemelt kompetenciák a népzeneoktatás területén

Bemeneti kompetencia:

- Alapfokú művészetoktatás keretében folytatott népzenei tanulmányokhoz előképzettség nem szükséges. A képzés figyelembe veszi az életkori sajátosságokat, a tanulók érdeklődésére, tehetségére építve alakítja készségeiket és gyarapítja ismereteiket.

Szakmai kompetencia:

- A zenei képességek fejlesztése (hallás, ritmusérzék, intonációs érzékenység - különös tekintettel a népzene sajátos hangközeire és ritmusfajtaira).
- fogékonyság a hangszín és a dinamika különbségeire, zenei memória és fantázia, előadói és manuális készség, a zenei karakterek iránti érzékenység, stílusérzék, esztétikai érzékenység.
- A megfigyelőkészség a hallás utáni memorizálás fejlesztése.
- A zenei olvasás és írás készségének megalapozása és kifejlesztése, segítséggel eljutva az önálló lejegyzéshez és dallamértelmezéshez, az eredeti előadásmód alapvető jellegzetességeinek felismeréséhez és alkalmazásához, dallamfüzerek, zenei folyamatok, tánciklusok szerkesztéséhez.
- A hangszer- és énektechnikai készségek megszerzése, fejlesztése.
- A variációképző rögtönzőkészség kialakítása, az improvizációs készség fejlesztése.

Személyes kompetencia:

- Az érzelmi intelligencia, művészi kifejező készség, szorgalom, önfegyelem, elhivatottság, kreativitás, ötletgazdagság, az alkotói magatartás, lelkiismeretesség, önbizalom, nyitottság. Az énekes és hangszeres népzene anyanyelvi szintű elsajátításának megalapozásával a hagyományos kultúra értékeinek tiszteletére, őrzésére, gyarapítására, továbbadására nevel.

Társas kompetencia

- Az együttműködés képessége (közös munka, alkalmazkodás, felelősségvállalás, irányítókészség, irányíthatóság, tolerancia, kommunikációs készség) azon viselkedési formák tanulása, amelyek alapján a tanuló konstruktívan be tud illeszkedni és aktívan részt tud venni a társas zenélés különböző formáiban (szólistaszerep, kísérőfunkció, ének-, tánckíséret, tánccház).

Módszertani kompetencia

- Tanulás tanulása, a tanulók rendszeres, céltudatos, igényes munkára, hatékony gyakorlásra, értő zenehallgatásra nevelése.
- Rendszerezett zenei ismeretek, általános zenei műveltség megalapozása, az egyetemes kultúra, az európai műveltség, a nemzeti, népi hagyományok átadására, az értékmegőrzés formáinak kialakítására.
- A zene logikájának, különös tekintettel a népzene sajátos gondolkodásmódjának, a dallam- és harmóniavilág és a formai szerkezet összefüggéseinek, a ritmus és intonáció hajlékonyabb értelmezésének, a nyelv sajátásaival is összefüggő hangsúlyviszonyainak megismertetése.
- A főbb zenei műfajok, stílusok sajátosságainak, a zeneirodalom nagy korszakainak, a zene történetének, népünk zenéjének, az előadóművészet és a zeneirodalom nagy egyéniségeinek megismertetése.

- a különböző népzenei műfajok, dialektusok, stílusok sajátosságainak, a velünk együtt élő népek hagyományának, a népzene kutatás történetének, a népzene jelentős előadó-egyénségeinek megismertetése.
- Nyitottság kialakítása a klasszikus zene, a kortárs zene, a régizene, jazz, az értékes szórakoztató zene iránt.
- A tanulók zenei ízlésének formálása.
- Fogékonyság a művészeti értékek befogadására, alkalmazására, a korábban gyűjtött vagy még élő népzenei anyag segítségével a hagyományos kultúra értékeinek önálló, egységes szemléletű feldolgozására.
- Az önkifejezés eszköztárának gazdagítása, a népzene sajátos értékrendszerének felismerése, alkalmazása, aktív közművelődési tevékenységre, koncerteken, fesztiválokon, táncházakon, táborokban, valamint gyűjtőutakon való részvételre ösztönzés, az egyházzenei élet segítése a népzene eszközeivel.
- A társművészetek iránti nyitottság kialakítása.
- Tehetséggondozás.
- A zenei pályát választó tanulók felkészítése szakirányú továbbtanulásra.

2.1.3.4. A művészeti alapvizsga és záróvizsga általános követelményei

A művészeti alapvizsgára és záróvizsgára bocsátás feltételei

Művészeti alapvizsgára az a tanuló bocsátható, aki az alapfokú művészetoktatási intézmény utolsó alapfokú évfolyamát sikeresen elvégezte, és a vizsgára jelentkezett.

Művészeti záróvizsgára az a tanuló bocsátható, aki az alapfokú művészetoktatási intézmény utolsó továbbképző évfolyamát sikeresen elvégezte, és a vizsgára jelentkezett.

A művészeti alapvizsga és záróvizsga követelményei, feladatai meghatározásának módja.

A művészeti alapvizsga és záróvizsga követelményeit, vizsgafeladatait - valamennyi vizsga tantárgy tekintetében - az alapfokú művészetoktatás Követelményei és tantervi programja figyelembevételével az iskola helyi tantervében kell meghatározni.

A művészeti alapvizsga és záróvizsga feladatait a Követelmények alapján a vizsgát szervező intézmény állítja össze oly módon, hogy azokból mérhető és elbíráható legyen a tanuló felkészültsége és tudása. A művészeti alapvizsgát és záróvizsgát háromtagú vizsgabizottság előtt kell letenni. A vizsgabizottság elnökét és tagjait a vizsga szervezője bízza meg.

A művészeti alapvizsga és záróvizsga lebonyolítása a vizsgáztató intézmény feladata.

Vizsga tantárgynak csak az a tantárgy választható, amelyet az intézmény pedagógiai programja szerint biztosít, valamint a tanuló a tantárgy tanításának utolsó évfolyamán az előírt tantárgyi Követelményeknek eleget tett.

A művészeti alapvizsga és záróvizsga vizsga tantárgyak.

Alapvizsga tantárgyai

Az alapvizsga írásbeli és/vagy szóbeli, valamint gyakorlati vizsgarészből áll. Az alapvizsgán az „A” tagozatos tanuló választhat írásbeli, illetve szóbeli vizsga között. A „B” tagozatos tanulók számára mindkét vizsgarész kötelező.

1. Az elméleti írásbeli vizsga tantárgya és időtartama

Népi hangszer, népi ének, kamarazene főtárgy „A” tagozat: szolfézs kötelező, szolfézs

Népi hangszer, népi ének főtárgy „B” tagozat: szolfézs

Az írásbeli vizsga időtartama valamennyi tantárgyból minimum 45 perc.

2. Az elméleti szóbeli vizsga tantárgya és időtartama

Népi hangszer, népi ének, kamrazene főtárgy „A” tagozat: szolfézs kötelező, szolfézs

A szóbeli vizsga időtartama valamennyi tantárgyból minimum 10 perc

Népi hangszer, népi ének főtárgy „B” tagozat: szolfézs

A szóbeli vizsga időtartama minimum 15 perc.

3. A gyakorlati vizsga tantárgya és időtartama

Népi hangszer, népi ének főtárgy „A” tagozat: főtárgy

Kamarazene főtárgy „A” tagozat: főtárgy

A gyakorlati vizsga időtartama minimum 10 perc

Népi hangszer, népi ének főtárgy „B” tagozat: főtárgy,

A gyakorlati vizsga időtartama minimum 10 perc

Záróvizsga tantárgyai

A záróvizsga írásbeli és/vagy szóbeli, valamint gyakorlati vizsgarészből áll. Az alapvizsgán az „A” tagozatos tanuló választhat írásbeli, illetve szóbeli vizsga között. A „B” tagozatos tanulók számára mindkét vizsgarész kötelező.

1. Az elméleti írásbeli vizsga tantárgya és időtartama

Népi hangszer, népi ének, kamrazene főtárgy „A” tagozat: szolfézs

Népi hangszer, népi ének főtárgy „B” tagozat: szolfézs

Az írásbeli vizsga időtartama valamennyi tantárgyból 45 perc.

2. Az elméleti szóbeli vizsga tantárgya és időtartama

Népi hangszer, népi ének, kamrazene főtárgy „A” tagozat: szolfézs

Népi hangszer, népi ének főtárgy „B” tagozat: szolfézs

A szóbeli vizsga időtartama valamennyi tantárgyból minimum 10 perc.

3. A gyakorlati vizsga tantárgya és időtartama

Népi hangszer, népi ének főtárgy „A” tagozat: főtárgy

Kamarazene főtárgy „A” tagozat: főtárgy

Népi hangszer, népi ének főtárgy „B” tagozat: főtárgy

A gyakorlati vizsga időtartama minimum 10 perc.

Előrehozott vizsga

Az alapkú művészetoktatási intézmény tanulói számára előrehozott vizsga is szervezhető.

Előrehozott művészeti alapvizsga, illetve záróvizsga az egyes tantárgyra előírt iskolai tanulmányi Követelmények teljesítése után, a tanulói jogviszony fennállása alatt, az iskolai tanulmányok teljes befejezése előtt szervezhető.

A művészeti alapvizsga és záróvizsga egyes részei alóli felmentés

Mentesülhet az adott tantárgyból a művészeti alapvizsga, illetve záróvizsga letétele alól az a tanuló, aki az országos művészeti tanulmányi versenyen - egyéni versenyzőként - az adott tanévben döntőbe került.

Ha a tanuló már rendelkezik a zeneművészeti ág valamelyik tanszakán megszerzett művészeti alapvizsgával vagy záróvizsgával, akkor az adott tantárgykból a vizsga alól felmentés adható.

A művészeti alapvizsga és záróvizsga minősítése

A tanuló teljesítményét a művészeti alapvizsgán és záróvizsgán vizsga tantárgyanként külön-külön osztályzattal kell minősíteni.

Amennyiben az intézmény előrehozott művészeti alapvizsgát vagy záróvizsgát szervez, úgy annak eredményét a művészeti alapvizsgán és záróvizsgán figyelembe kell venni.

A művészeti alapvizsga, illetve záróvizsga eredményét a vizsga tantárgyakból kapott osztályzatok számtani közepe adja. Ha az átlagszámítás eredménye öt tizedre végződik, a végső eredmény meghatározásában a főtárgyból kapott osztályzat a döntő.

Eredményes művészeti alapvizsgát, illetve záróvizsgát tett az a tanuló, aki valamennyi előírt vizsga tantárgy vizsgakövetelményeit teljesítette.

Sikertelen a vizsga, ha a tanuló valamely vizsgarészből, illetve vizsga tantárgyból elégtelen érdemjegyet kapott.

Sikertelen vizsga esetén a tanulónak csak abból a vizsgarészből, illetve vizsga tantárgyból kell javítóvizsgát tennie, amelynek vizsgakövetelményét nem teljesítette.

2.1.4. Jazz-zene műfaj

2.1.4.1. Az alapfokú jazz-zene oktatás célrendszere és funkciói

Az alapfokú művészetoktatás követelménye és tantervi programja keretében folyó jazz-zenei nevelés alkalmat ad az érdeklődő és fogékony tanulók jazz-zenei képességeinek fejlesztésére, biztosítja a különböző szakterületeken való jártasságok megszerzését és gyakorlását.

A képzés figyelembe veszi az életkori sajátosságokat, a tanulók érdeklődésére, tehetségére építve alakítja készségeiket és gyarapítja ismereteiket.

Lehetőséget ad az egyetemes jazz kultúra, a hazai (jazz-zenei) hagyományok, az európai műveltség, értékek átadására, az értékmegőrzés formáinak kialakítására.

A program lehetőséget nyújt az esztétikai érzékenység - nyitottság, igényesség, fogékonyság - alakítása mellett a jazz zene megszólaltatásához szükséges hangszeres és énektechnikai készségek megszerzésére, a zenei ismeretek átadására és a műfajhoz kapcsolódó speciális zenei tevékenységek tudatosítására.

A jazzoktatás a jazz műfaj sajátosságait, a művészi megjelenítés módjait ismerteti meg a tanulókkal, mely hatékonyan erősíti a személyes és szakmai kompetenciákat.

A jazzképzés megkezdése előtt legalább két évfolyam klasszikus előképzés ajánlott a választott hangszeren, de jobb, ha a tanuló a teljes alapfokot elvégzi a klasszikus zenei műfajban.

2.1.4.2. A képzés struktúrája

Tanszakok és tantárgyak

Billentyűs tanszak tantárgyai:	jazz-zongora, zongora melléktárgy
Vonós tanszak tantárgyai:	jazz-bőgő
Pengetős tanszak tantárgyai:	jazz-gitár, jazz-basszusgitár
Ütős tanszak tantárgya:	jazz-dob
Vokális tanszak tantárgya:	jazz-ének.
Zeneismeret tanszak tantárgyai:	jazz-szolfézs, jazz-irodalom, jazz-elmélet
Kamarazene tanszak tantárgya:	zenekari gyakorlat

Óraterv

Tantárgy	Évfolyamok					
	Alapfok					
	1	2	3	4	5	6
Főtárgy	2	2	2	2	2	2
Kötelező tárgy	1+1	1+1	1+1	1+1	1+1	1+1
Választható tárgy	2	2	2	2	2	2
Összes óra:	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6

Főtárgy (egyéni): hangszeres és vokális tanszakok tantárgyai

Kötelező tantárgy (csoportos): jazz-szolfézs és jazz-irodalom az 1. és 2. alapfokú évfolyamon, jazz-elmélet 3-6. évfolyamban, zenekari gyakorlat 3-6. évfolyamban.

Választható tantárgy: zongora a 3-6. évfolyamban, második hangszer, jazz-ének, zenekari gyakorlat, valamint a klasszikus - zene, a népzene, az elektroakusztikus-zene tantervi programjainak tantárgyai.

A képzés évfolyamainak száma:

6 évfolyam: a hangszeres és vokális tantárgyaknál - a „B” tagozat a harmadik évfolyamtól ajánlott, de már a szaktanár ajánlásával és az intézményvezető jóváhagyásával az első évfolyamtól is lehetséges.

4 évfolyam: jazz-elmélet, zenekari gyakorlat, zongora melléktárgy

2 évfolyam: jazz-szolfézs, jazz-irodalom

A tanítási órák időtartama:

Főtárgy: „A” tagozaton minimum 2x 30 perc egyéni, „B” tagozaton minimum 2 x 45 perc egyéni.

Kötelező tantárgy: minimum 1+1 x 45 perc (csoportos)

Választható tantárgy:

Csoportos foglalkozás: minimum 1 x 45 perc (Zenekari gyakorlat a minimum 2 fő).

Egyéni foglalkozás: minimum 1 x 30 perc

A jazz-zene oktatás kötelezően előírt tantárgyai és azok óraszámai figyelembevétel mellett a tanuló más zenei műfajok (klasszikus zene, népzene, elektroakusztikus-zene) valamint más művészeti ág (képző- és iparművészeti, táncművészeti, szín- és bábművészeti ág) képzésébe is bekapcsolódhat, illetve azok tanítási óráin részt vehet.

2.1.4.3. A jazz-zeneoktatás általános fejlesztési követelményei

Kiemelt kompetenciák a jazz-zeneoktatás területén

Bemeneti kompetencia:

- Azok az adottságok és képességek, amelyek alkalmassá teszi az oktatásba bekapcsolódó tanulót arra, hogy elsajátítsa a jazztanuláshoz szükséges kompetenciákat. Zenei előtanulmány ajánlott.

Szakmai kompetencia

- A zenei képességek és készségek fejlesztése hallás, ritmusérzék, intonációs érzékenység, fogékonyság a dinamika és a hangszín különbségeire, zenei memória és fantázia, előadói és manuális készség, a zenei karakterek iránti érzékenység.
- A zenei olvasás és írás készségének megalapozása és fejlesztése.
- A technikai készség, az improvizációs készség és képesség, az alkotó magatartás, a kreativitás kialakítása.

Személyes kompetencia

- Érzelmi intelligencia, művészi kifejező készség, szorgalom, önfegyelem, elhivatottság, kreativitás, ötletgazdagság, az alkotói magatartás, lelkiismeretesség, önbizalom.

Társas kompetencia

- Együttműködés képessége (közös munka, alkalmazkodás, irányíthatóság, tolerancia, kommunikációs készség) azon viselkedési formák tanulása, amely alapján konstruktívan be tud illeszkedni és aktívan részt tud venni a társas zenélésben.
- Esélyegyenlőség

Módszertani kompetencia

- Tanulás tanulása, a tanulók rendszeres, céltudatos, igényes munkára, hatékony gyakorlásra nevelése.
- A jazz- és általános zenei műveltség megalapozása és fejlesztése.
- Rendszerezett zenei ismeretek, általános zenei műveltség megalapozása.
- A jazz- és klasszikus zene logikájának, a harmóniai szerkezet és a forma összefüggéseinek megismertetése.
- A főbb zenei stílusok sajátosságainak, a zeneirodalom nagy korszakainak, népünk zenéjének, a jazz történetének, stílusainak és a jazzirodalom nagy egyéniségeinek megismertetése.
- A tanuló aktív társas muzsikálásra nevelése.
- A kortárs zene befogadására nevelés.
- A tanulók zenei ízlésének formálása, a tanuló rendszeres zenehallgatásra nevelése.
- A társművészetek iránti nyitottság kialakítása.
- Tehetség gondozás.
- Hátrányos helyzetűekkel való differenciált foglalkozás
- A jazz-zenei pályát választó tanulók felkészítése szakirányú továbbtanulásra

2.1.4.4. A művészeti alapvizsga és záróvizsga általános követelményei

A művészeti alapvizsgára és záróvizsgára bocsátás feltételei

Művészeti alapvizsgára az a tanuló bocsátható, aki az alapfokú művészetoktatási intézmény utolsó alapfokú évfolyamát sikeresen elvégezte, és a vizsgára jelentkezett.

Művészeti záróvizsgára az a tanuló bocsátható, aki az alapfokú művészetoktatási intézmény utolsó továbbképző évfolyamát sikeresen elvégezte, és a vizsgára jelentkezett,

A művészeti alapvizsga és záróvizsga követelményei, feladatai meghatározásának módja

A művészeti alapvizsga és záróvizsga követelményeit, vizsgafeladatait - valamennyi vizsga tantárgy tekintetében - az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programja figyelembevételével az iskola helyi tantervében kell meghatározni.

A művészeti alapvizsga és záróvizsga feladatait a követelmények alapján a vizsgát szervező intézmény állítja össze oly módon, hogy azokból mérhető és elbírálható legyen a tanuló felkészültsége és tudása. A művészeti alapvizsgát és záróvizsgát háromtagú vizsgabizottság előtt kell letenni. A vizsgabizottság elnökét és tagjait a vizsga szervezője bízza meg.

A művészeti alapvizsga és záróvizsga lebonyolítása a vizsgáztató intézmény feladata.

Vizsga tantárgynak csak az a tantárgy választható, amelyet az intézmény pedagógiai programja szerint biztosít, valamint a tanuló a tantárgy tanításának utolsó évfolyamán az előírt tantárgyi követelményeknek eleget tett.

A művészeti alapvizsga vizsga tantárgyak

Az alapvizsga írásbeli szóbeli, valamint gyakorlati vizsgarészből áll. Az alapvizsgán az „A” tagozatos tanuló választhat írásbeli, illetve szóbeli vizsga között. A „B” tagozatos tanulók számára mindkét vizsgarész kötelező. Gyakorlati vizsgát valamennyi tanulónak kell tennie.

1. Írásbeli vizsga tantárgya:

Hangszeres tanszakok és jazz-ének főtárgy „A” és „B” tagozat: jazz-elmélet

2. Szóbeli vizsga tantárgya

Hangszeres tanszakok és jazz-ének főtárgy „A” és „B” tagozat: jazz-elmélet

3. Gyakorlati vizsga tantárgya

Hangszeres tanszakok és jazz-ének főtárgy „A” és „B” tagozat: főtárgy

A vizsgák ideje:

Hangszeres főtárgyak és jazz-ének

Gyakorlati vizsga

„A” tagozat minimum 10 perc

„B” tagozat minimum 10 perc

Elméleti tantárgyak

„A” tagozat: írásbeli: minimum 45 perc; vagy szóbeli: minimum 10 perc

„B” tagozat: írásbeli: minimum 45 perc; és szóbeli: minimum 15 perc

Előrehozott vizsga

Az alapfokú művészetoktatási intézmény tanulói számára előrehozott vizsga is szervezhető.

Előrehozott művészeti alapvizsga az egyes tantárgyra előírt iskolai tanulmányi követelmények teljesítése után, a tanulói jogviszony fennállása alatt, az iskolai tanulmányok teljes befejezése előtt szervezhető.

A művészeti alapvizsga egyes részei alóli felmentés

Mentesülhet az adott tantárgyból a művészeti alapvizsga letétele alól az a tanuló, aki az országos művészeti tanulmányi versenyen - egyéni versenyzőként - az adott tanévben döntőbe került.

Ha a tanuló már rendelkezik a zeneművészeti ág valamelyik tanszakán megszerzett művészeti alapvizsgával, akkor az adott tantárgykból a vizsga alól felmentés adható.

A művészeti alapvizsga és záróvizsga minősítése

A tanuló teljesítményét a művészeti alapvizsgán vizsga tantárgyanként külön-külön osztályzattal kell minősíteni.

Amennyiben az intézmény előrehozott művészeti alapvizsgát szervez, úgy annak eredményét a művészeti alapvizsgán figyelembe kell venni.

A művészeti alapvizsga eredményét a vizsga tantárgykból kapott osztályzatok számtani közepe adja. Ha az átlagszámítás eredménye öt tizedre végződik, a végső eredmény meghatározásában a főtárgyból kapott osztályzat a döntő.

Eredményes művészeti alapvizsgát tett az a tanuló, aki valamennyi előírt vizsga tantárgy vizsgakövetelményeit teljesítette.

Sikertelen a vizsga, ha a tanuló valamely vizsgarészből, illetve vizsga tantárgyból elégtelen érdemjegyet kapott.

Sikertelen vizsga esetén a tanulónak csak abból a vizsgarészből, illetve vizsga tantárgyból kell javítóvizsgát tennie, amelynek vizsgakövetelményét nem teljesítette.

2.1.5. Az intézményben tanított tantárgyak tantervi követelményei

Az intézményünkben tanított tantárgyak szakirányú feladatait, követelményeit, tananyagát, taneszközeit, a művészeti alapvizsga és a művészeti záróvizsga követelményeit és témaköreit tekintve a 27/1998. (VI.10.) MKM rendeletnek - az Alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programjának bevezetéséről és kiadásáról szóló 3/2010. (I.26.) NEFMI rendelet által történt módosítása alapján a rendelet a 2. számú melléklete az irányadó, amennyiben a jelen dokumentum másként nem rendelkezik. A fenti melléklet szerint meghatározott feladatok és követelmények a Pedagógiai Program CD mellékleteként találhatóak meg. A jelen pedagógiai program csak ezzel együtt érvényes. Az iskolánkban tanított, de a rendeletben nem felsorolt tantárgyak feladatainak, céljainak és követelményeinek leírása, valamint az intézményünkre jellemző egyedi sajátosságok tantárgyanként, a jelen fejezet alpontjaiban kerülnek leírásra.

2.1.5.1. Klasszikus zene tagozat:

2.1.5.1.1. Kamarazene tanszak:

OPERASTÚDIÓ

Az alapfokú művészetoktatási intézményben folyó kamarazene/társasének-tanítás - különösen a nem zenei pályára készülő tanulók esetében - az oktató-nevelő munka egyik legfontosabb tevékenysége.

A kamarazene tantárgy alá tartozik a 2 fő feletti, tetszőleges összeállítású hangszeres és/vagy vokális szólamokból álló együttes.

Az operastúdió foglalkozások célja, hogy sajátos eszközeivel teremtsen lehetőséget az alapfokú és a továbbképző évfolyamok tanulói számára, hogy - az egyéni foglalkozásokon elsajátított tudás felhasználásával - érzelmileg gazdag, harmonikus személyiséggé válhassanak.

A tantárgy oktatásának célja, olyan pozitív élménynyújtás, amely a tanulók zenei és közösségi élményhez juttatásával hat az emberi kapcsolatokra és ezen keresztül az egyén személyiségfejlődésére.

Az operastúdió célja feladatai

Adjon lehetőséget a zene aktív művelésére és az operairodalom illetve a zeneirodalom megismerésére.

Képezzen a közösségi együttműködésre érzékeny, önálló zenei elgondolással bíró, alkotó muzsikusokat.

A kamarazenéléshez nélkülözhetetlen figyelemmegosztó és alkalmazkodóképesség fejlesztésével járuljon hozzá a tanulók személyiségének, egyéniségének formálásához.

Használja ki az együttműködés közösségformáló erejét, növelje a tanulók egymás iránti felelősségérzetét.

Tudatosítsa a tanulóknál az alkalmazkodóképesség fontosságát zenei és emberi szempontból is.

Gyakoroltassa rendszeresen a lapról olvasást, törekedjék a zenei anyag folyamatos, kottahű, zeneileg igényes megszólaltatására.

Tanítsa meg a tanulókat tájékozódni a partitúrában.

Készítse fel a tanulókat amatőr kamarazene önálló művelésére, a szólamok önálló, technikailag és zeneileg igényes elsajátítására és megszólaltatására.

A játszandó művek kiválasztásánál fokozott figyelmet kíván az egyes részfeladatok (szólamok) megfelelő szintű megvalósítása, gondosan mérlegelve a befektetett időt, energiát, s a munka közben megőrzendő játékkedvet, mert ez alapvető feltétele az egész mű minőségi megszólaltatásának, a magasabb értékű esztétikai szint elérésének.

Ismertesse meg a tagokat az emberi hang sajátosságaival, kifejezési lehetőségeivel a hangképzés által,

A zeneiskolai operastúdió tantervben az egyedi személyi, korosztályi összetétel és a különböző tudásszintek miatt nem lehet egységes, évfolyamokra lebontott követelményeket meghatározni.

A felsorolt feladatok alapján az eredmények mindig a konkrét művek előadásában teljesülnek.

Fejlesztési feladatok

A kamarazene-oktatásban az évfolyamok fejlesztési követelményei a résztvevők egyéni tudásszintjétől, az adott tanévre vonatkozó összeállításától függenek ezért minden kamaracsoportra érvényes, éves szintekre lebontott fejlesztési követelményeket nem lehet megadni.

A foglalkozások feladata az aktív éneklési kedv felkeltése, az éneklési kultúra kialakítása, továbbfejlesztése

Általánosságban tekintve fejlessze a tanulók

- hallását,
- ritmusérzékét,
- tempó- és dinamikai érzékenységét,
- hangszínek iránti igényét,
- kottaolvasási készségét,
- zenei memóriáját,
- zenei ízlését,
- stílusérzékét,
- formaérzékét,
- hangképző- és intonációs gyakorlatok segítségével a harmonikus hallását.

Az alábbiakban a fejlesztési feladatokat a kamarazenélésre jellemző ismeretek és készségek szerint csoportosítva soroljuk fel, avval, hogy a képzés során ezek kialakítása és szintjének fejlesztése a képzés célja.

A társas muzsikálás gyakorlati ismeretei

- Beintés-leintés.
- Közös levegővétel és intés.
- Az „avizó” fogalma, sebességének tempó-meghatározó szerepe.
- Intés felütéssel való kezdésre.
- Lassítás, gyorsítás jelzése az intések sűrítésével, ritkításával, az alapegység megváltoztatásával.

A kottaképre vonatkozó ismeretek

- Tájékoztató pontok: zifferek, ütemszámozás, betűjelzések.
- Generál szünet, tacet, több ütemes szünetek jelzése.
- Vi-de jel.
- A másik szólam apró kottával történő megjelenése.
- Éneklés zongorakivonatból.

A intonációval összefüggő ismeretek

- A vokális intonációban a temperált hangszerekhez való alkalmazkodás elsajátítása,
- A vokális intonáció és az adott előadóterem akusztikai kapcsolata,
- Az akusztikus intonáció alapvető tudnivalói.
- A hangképző és intonációs gyakorlatok által a tiszta, egységes, szép hangzásnak a kialakítása,
- A hangszín-kultúra fejlesztése, az intonációs különbségek felismerése, javítása

A zenei stílusokra, műfajokra vonatkozó ismeretek

- Az énekelt művek elhelyezése a zenetörténetben.
- A diszsonancia-konzonancia fogalma, felismerése, megvalósítása.
- Homofon zene.
- Polifon zene.
- Kánon, imitáció, fuga.
- Ellenszólam.
- Basso continuo.

Az operajátszással összefüggő feladatok ismeretek és képességek, készségek fejlesztése

- Lapról olvasás.
- A belső hallás fejlesztése.
- intonációs készség.
- A figyelem megosztása a saját és a többi szólam, illetve az összhangzás közt.
- Alkalmazkodás a hangképzés, dinamika, karakter, stílus stb. terén.
- A színpadi mozgás és játék fejlesztése
- Beszéd fejlesztés
- Az ének és mozgás kapcsolatának fejlesztése
- a szólamok ritmikailag pontos, dallamilag hibátlan megtanulása megfelelő formálással, szövegejtéssel,
- Az operajátszás sajátos módjának megismerése, elsajátítása

Követelmény

Az énekes

- tudjon társaival együttműködni
- a dallamot a vezénnyelssel kapott instrukcióknak megfelelően formálni
- tudjon, tisztán, pontos szövegmondással, a mű érzelmi tartalmának megfelelő kifejező előadással énekelni
- szereplés során legyen képes képességei legjavát nyújtani

A tanuló legyen tisztában

- az opera felépítésével

- az opera librettójával
- Az opera színpadi felépítésével.
- a játszott művek stílusával, formájával,
- az akusztikus intonáció alapvető tudnivalóival.

Követelmények a program elvégzése után

Az operastúdió legyen képes önálló, élményt adó szereplésre.

A tanuló legyen képes

- felnőtt amatőr opera vagy színjátszó stúdióban játszani,
- részt venni önálló kamarazenei produkcióban.

Tudja

- helyes légzéstechnikával,
- tiszta intonációval,
- pontos ritmusban,
- érthető szövegmondással,
- helyes tempó- és dinamikai választással,
- művészileg kidolgozottan - stílushű formálással, szuggesztivitással - elénekelni szólamát.

Rendelkezzék

- jó kottaolvasási kézséggel,
- zenei memóriával.

Hallgassa a többi szólamot és hangszínevel alkalmazkodják hozzá, ezáltal segítve az megformált együtthangzás megteremtését.

Ajánlott tananyag

Évenként 1 opera feldolgozása, részletek vagy egy opera keresztmetszet megtanulása színpadi játékkal

Ajánlott operák.

D. Cimarosa: A Titkos Házasság

W: A. Mozart: Figaro házassága

A meghallgatások anyaga

Félévi meghallgatás:

A tanév során feldolgozott operából minimum 30 perces koncertszerű előadás

Év végi meghallgatás:

A tanév során feldolgozott operából minimum 30 perces, színpadi játékkal egybekötött nyilvános előadás

Intézményünk az Operastúdiót vezető tanárkollégának heti 10 órát biztosít a tanítási idő terhére, melyben egyéni tanrendet alkalmazva ossza be a tantárgyat tanuló diákokat a feladat és a tananyag szerint, figyelembe véve, hogy biztosítsa a

- tantárgyat kötelezően választható tantárgyként tanuló diákok számára
 - egyéni foglalkozás keretében a minimum, heti 2×30 percet
 - csoportos foglalkozás keretében a minimum, heti 2×45 percet

- tantárgyat választható tantárgyként tanuló diákok számára
 - egyéni foglalkozás keretében a minimum, heti 1×30 percet
 - csoportos foglalkozás keretében a minimum, heti 1×45 percet

Korrepetíció

Az Operastúdió foglalkozásainak teljes időtartamára szükséges korrepetíció biztosítása.

A tananyag feldolgozásához szükséges kötelező (minimális) taneszközök

A tanulandó művek stílusának, műfajának megfelelő, jól hangolt billentyűs hangszer (zongora, csembaló, esetleg elektromos hangszer)

Felvételek készítéséhez (a produkció értékeléséhez) audio- és videofelvevő és -lejátszó.

Felvételek készítéséhez és lejátszásához használható audiovizuális eszközök.

2.1.5.1.2. Zeneismeret tanszak:

DALOSJÁTÉK

Az alapfokú művészetoktatási intézményünkben már hosszú, évtizedeken átívelő hagyománya van, óvodások számára létrehozott zenei előkészítő csoportos foglalkozásnak, mely a legkisebbek bevezetése játékos formában a muzsika világába.

A tantárgy oktatásának célja, olyan pozitív élménynyújtás, amely a gyermekek zenei és közösségi élményhez juttatásával hat az emberi kapcsolatokra és ezen keresztül az egyén személyiségfejlődésére.

A foglalkozások az általános iskolai szakkörök mintájára szabadon, a vezető tanár egyéni elképzelése alapján összeállított anyag alapján történik a heti 2×45 perces órakeret szerint.

A Dalosjáték célja feladatai

A kisgyermek számára adja meg az éneklés a zenélés örömét.

A gyermeki játék szabadságán és a közös muzsikáláson keresztül adja meg a közösség az együtt alkotás élményét.

Használja ki az együttluzsikálás közösségformáló erejét.

Az együttluzsikálás nélkülözhetetlen figyelemmegosztó és alkalmazkodóképesség fejlesztésével járjon hozzá a gyermek személyiségének, egyéniségének formálásához.

Vezesse be a gyermeket az egyszerű ritmusok, a hangok és a hangszerek világába.

Fejlesztési feladatok

A zenei képesség fejlesztése, az egyszerű ritmusok területén és az életkori sajátosságokat figyelembevevő hangterjedelmen belül a tiszta intonáció kialakítása.

A foglalkozások feladata az aktív éneklési kedv felkeltése, az éneklési kultúra kialakítása, fejlesztése.

Általánosságban tekintve fejlessze a gyermek

- hallását,
- ritmusérzékét,
- tempó- és dinamikai érzékenységét,
- zenei memóriáját.

Mivel a tantárgy a zeneiskolai tantervben szakkörjellegű, óvodások számára kialakított foglalkozás, az egyedi személyi, korosztályi összetétel miatt nincs kialakított követelmény rendszer és osztályzás sem.

A foglalkozást vezető tanár az általános iskolai szakkörök mintájára vezeti a csoportos képzés szerinti naplóját, melyben a résztvevő gyermekeket, valamint az elvégzett anyagot írja be, osztályzatokat viszont nem ad.

A gyermekek képzéséről, mivel minősítést nem kapnak, törzskönyvet és bizonyítványt sem állítunk ki. A zeneiskolában való hangszeres, vagy szolfézs előkészítő osztályba való felvételük érdekében a felvételi vizsgán meg kell jelenniük.

2.1.5.1.3. Vonós tanszak:

HEGEDŰ

A hegedű tantárgy képzésére a 27/1998. (VI.10.) MKM rendelet 2. számú melléklete az irányadó, amelyhez a helyi tanterv a következő kiegészítést teszi.

A félévi meghallgatás formája és anyaga:

„A” TAGOZAT

1. évfolyam	Félévi meghallgatás anyaga: Skála, 1 gyakorlat, 1 előadási darab.
2. évfolyam	– ” –
3. évfolyam	– ” –
4. évfolyam	Félévi meghallgatás anyaga: 1 gyakorlat vagy etüd, 1 előadási darab Év végi vizsga anyaga: 1 gyakorlat vagy etüd, 2 előadási darab
5. évfolyam	– ” –
6. évfolyam	– ” –

„B” TAGOZAT

2. évfolyam	Félévi meghallgatás koncert formájában, anyaga: 1 etüd, 2 előadási darab. Év végi vizsga anyaga: 1 gyakorlat vagy etüd, 2 előadási darab.
3. évfolyam	Félévi meghallgatás koncert formájában, anyaga: 1 etüd, 2 előadási darab. Év végi vizsga anyaga: 2 etüd, 2 előadási darab.
4. évfolyam	– ” –
5. évfolyam	– ” –
6. évfolyam	Félévi meghallgatás koncert formájában, anyaga: 1 etüd, 2 előadási darab.

Felvételiző növendéknek a felvételi teljes anyaga.

„A” TAGOZAT

7-10.évfolyam Félévi meghallgatás anyaga:
1 etüd, 1 előadási darab.
Év végi vizsga anyaga:
2 előadási darab.

2.2. A TANULÓK JOGVISZONYA ÉS ÉRTÉKELÉSE

2.2.1. A tanulói jogviszony és keletkezése

A tanuló az iskolával tanulói jogviszonyban áll, mely felvétel vagy átvétel útján keletkezik, jelentkezés alapján.

Mindkét esetben az iskola igazgatója dönt a felvételtől.

A zeneiskolába történő jelentkezés a jelentkezési lap kitöltésével, és a felvételi meghallgatás alkalmával történik. A meghallgatáson a szaktanári bizottság a tanuló által választott tanszakra való alkalmasságot vizsgálja.

A felvételi eljárásban - nem kizárólagos - előnyben kell részesíteni azt a tanulót, aki már elvégezte az Erkel Gyula Újpesti Zeneiskola AMI szolfézs előképző osztályait.

A tanulói jogviszony a beiratkozás alkalmával jön létre.

A beiratkozás feltétele a nyilatkozat kitöltése, térítési-, tandíj befizetése, vagy a kedvezmény elbírálásához szükséges nyomtatványok leadása, majd a határozat alapján a díj befizetése, vagy a mentességet igazoló dokumentumok bemutatása és a másolat leadása.

A tanuló joga, hogy adott oktatási intézményben, a fenntartó rendelete szerint térítési díjkedvezményben részesüljön.

A tanulónak az Erkel Gyula Újpesti Zeneiskolában lehetősége van, hogy egyes tanszakokon az iskolától hangszeret kölcsönözzön, illetve indokolt esetben a kötelező vagy a kötelezően választható melléktantárgy alól felmentésben részesülhessen.

2.2.2. A tanulók tantárgyválasztása és annak módosítása

Az intézmény Pedagógiai Programjában található az iskola helyi tanterve, mely tartalmazza a tanulók számára a kötelező, a kötelezően választható és a választható (nem kötelező) tantárgyakat.

Ezekről a szaktanár és kérésre az intézmény vezetősége is információval segíti a szülőket és a diákokat.

A növendék a tanév elején a kötelezően választott tantárgyat, amennyiben a főtárgyát megtartja, és tanulói jogviszonya az intézményben nem szűnik meg, köteles egy éven keresztül tanulni, és év végén a Pedagógiai Program szerint abból beszámolót tenni.

2.2.3. A tanuló tárgyi tudásának és szorgalmának értékelése

A tanuló teljesítménye és szorgalma alapján havonként érdemjeggyel értékelhető.

A tárgyi tudás értékelésekor a hangszeres főtárgy és a melléktárgyak esetén adható érdemjegyek: jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1).

Az osztályzás a tantervi követelmények, valamint a tanulók gyakorlati és elméleti eredményeinek egybevetése alapján történik.

Az érdemjegyről a tanuló szülőjét – felnőtt tanulók kivételével – a tájékoztató füzet útján értesíteni kell.

A tárgyi tudás értékelésekor az osztályzatokat félévkor számjeggyel és szó megjelöléssel a tájékoztató füzetbe és a naplóba, a tanév végén pedig a naplóba, a törzslapba, valamint a bizonyítvány megfelelő rovatába kell bejegyezni.

A tanulásban tanúsított szorgalmat is havonként, folyamatosan értékelni kell.

A szorgalom minősítésére négy fokozatot kell használni: példás (5), jó (4), változó (3), hanyag (2).

A szorgalom értékeléséről is a tájékoztató füzet útján kapnak a szülők és a tanulók értesítést.

A szorgalom minősítését félévkor számjeggyel és szó megjelöléssel a tájékoztató füzetbe és a naplóba, a tanév végén pedig a naplóba, a törzslapba, valamint a bizonyítvány megfelelő rovatába kell bejegyezni.

Három órát meghaladó igazolatlan mulasztás esetén „változó” minősítésnél jobb nem adható.

A tanév folyamán a tanulók munkáját részjegyekkel, havonta egy alkalommal pedig átlagjegyekkel osztályozhatjuk. A részjegyeket célszerű egy-egy kisebb feladat elvégzésére ösztönző céllal adni, és nem feltétlenül törvényszerű, hogy a havi átlagjegy a részjegyek középátlaga legyen.

A középiskolás és felnőtt tanulók értékelésénél a havi osztályzattól el lehet tekinteni.

Az érdemjegyek értelmezése:

Főtárgy és melléktárgy:

- 5 (jeles) – A tanuló megfelelő tudással és képzettséggel rendelkezik, kiegyensúlyozott folyamatos fejlődést mutat, muzikális, összefogott, jó benyomást keltő produkciót nyújt. Zenélése önmagának és a hallgatóságának is örömet okoz.
- 4 (jó) – A tanuló szorgalmas és jó képességű, de zenélése a tanári instrukciók utánzását jelenti.
- 3 (közepes) – Változó teljesítményű, kevésbé tehetséges tanuló, aki kitartó tanári munkával átlagos színvonalú zenei teljesítmény elérésére képes.
- 2 (elégséges) – Az osztályára előírt tantervi követelményeknek csupán a minimum szintjét képes elérni. Szerepléseken gyakran kudarcot vall, sem számára, sem hallgatósága számára nem jelent örömet zenélése.
- 1 (elégtelen) – Az évfolyam előírt anyagát nem képes elvégezni, a nyújtott teljesítmény alapján fejlődés tőle nem várható. Zeneiskolai képzésre alkalmatlan.

Szorgalom:

- 5 (példás) – Az órákra való felkészülése példamutató. Lelkes, szívesen vesz részt az órai munkában és megmérettetésekben. Szereplésekre, hangversenyekre önként jelentkezik, a kötelező feladatokon túl az órákra saját magától megtanult szorgalmi feladatokat is teljesít.
- 4 (jó) – A rábízott feladatokat megbízhatóan, jó színvonalon végzi, állandó, kiegyensúlyozott teljesítményt nyújt.
- 3 (változó) – Teljesítménye hullámzó, a számára kijelölt feladatokat csak rendszertelenül végzi el, többszöri figyelmeztetésre.
- 2 (hanyag) – Az órákra többnyire nem készül fel, házi feladatai hiányosak, rosszul megoldottak.

Az értékelés szempontjai:

Elmélet: Zenei készségek, jártasságok, ismeretek foka (olvasás, hangközök, hangzatok, hangsorok), melyek eszközként szolgálnak a dalok, a zene stílushű megszólaltatásához.

Zenei áttekinthetőség, amely birtokában a növendék képes önállóan zenei feladatok megoldására.

Gyakorlat: Technikai felkészültség, hangszerkezelés, zenei megoldások: frazeálás, hangszín, dinamika tempóválasztás. A zene tartalmának megfelelő értelmes tagolás. A zene karakteréhez, ritmusához, stílusához illeszkedő artikuláció.

2.2.4. A félévi és tanév végi osztályzás, vizsgák a zeneiskolában

A tanulók munkáját félévkor és a tanév végén értékelni kell.

A félévi, illetve a tanév végi osztályzatnak a tanuló félévi, illetve egész évi munkáját, valamint a félévi, illetve a tanév végi beszámolón, vizsgán mutatott teljesítményét kell tükröznie.

A beszámolók és vizsgák során alkalom nyílik a növendék előmenetelének fokáról, a megszerzett ismeretei és készségei mennyiségéről és minőségéről képet alkotni, aminek alapján a tanár megtervezheti a továbblépést, módjában áll személyre szabott módszerek kialakítására, amelyeket képes célzottan is alkalmazni a képzés következő éveiben.

Az egyéni hangszeres és énekes főtárgyakból félévkor beszámolót, év végén bizottság előtt vizsgát kell tenni.

A csoportos képzés tantárgyaiból félévkor és év végén is beszámolót kell tenni kivéve, ha a csoport tagjai művészeti vizsgát tesznek az adott tantárgyból.

A vizsgabizottság minimum három főből áll, elnöke az igazgató vagy megbízottja (igh., tanszakvezető "B" tagozatos növendékek esetében lehetőleg meghívott szaktanácsadó). A vizsgákról jegyzőkönyv készül.

A beszámolók és a vizsgák anyagát az szaktanár állítja össze a tantervi program alapján.

A félévi osztályzatokat (főtárgy jegy és szorgalom jegy) a szaktanár állapítja meg, az év végi osztályzatokat vizsga esetén a szaktanár javaslata alapján a vizsgabizottság.

A beszámolók lehetséges formái: hangverseny, közös óra, szereplési gyakorlat, bemutató óra, szóbeli feleltetés, írásbeli feleltetés, teszt, dolgozat

Egész évi munkája alapján kell osztályozni azt a tanulót, aki betegség, vagy testi sérülés miatt a beszámolón megjelenni nem tud, és távolmaradásának okát orvosi igazolással bizonyítja. Ebben az esetben a bizonyítvány és a törzslap megjegyzés rovatában fel kell tüntetni, hogy „a tanév végi beszámolón igazoltan nem vett részt”.

Ha a tanuló valamely kötelező tantárgy óráinak látogatása alól – írásbeli kérelem alapján – felmentést kapott, félévkor és év végén bizottság előtt a félév anyagából beszámolót tesz. A beszámoló anyagából havonként egy alkalommal az illetékes szaktanárnál konzultáción vesz részt. A beszámolón elért érdemjegy félévkor a tájékoztató füzetbe, év végén a naplóba, törzskönyvbe és a bizonyítványba kerül bejegyzésre.

Ha a tanuló valamely kötelező tantárgy tanulása alól kapott felmentést, a felmentés tényét a félévi értesítőben, tanév végén a törzslapban és a bizonyítványban az osztályzás rovatban „fm” rövidítéssel kell jelezni.

2.2.5. Alapvizsga, záróvizsga

Azok a tanulók, akik tanulmányaikat a 2000/2001. tanévben vagy utána kezdték meg, az alapfokú évfolyamok elvégzése után művészeti alapvizsgát tehetnek. Ha továbbképző évfolyamokat kíván folytatni, abban az esetben a művészeti alapvizsga letétele kötelező.

A zeneiskolai tanulmányaikat befejező növendék művészeti záróvizsgát tehet.

A kiadott bizonyítványoknak tartalmazniuk kell az iskola OM azonosítóját és a művészeti alapvizsga és záróvizsga letételét.

Az alap- és záróvizsga megszervezésében a közoktatási törvény rendelkezései alapján az igazgató által kijelölt szakmai bizottság az illetékes.

Művészeti alapvizsga és művészeti záróvizsga anyagát a Pedagógiai Program alapján kell összeállítani.

2.2.6. Osztályozóvizsga

A félévi és év végi osztályzat alapján osztályozó vizsgát kell tenni a következő esetben:

- Ha valamely tantárgy kötelező óraszámának 30 %-át elérte a hiányzás és ezért a nevelőtestület osztályozó vizsgára kötelezi a tanulót.

A szülő kérésére független vizsgabizottság előtt zajlik a vizsga.

2.2.7. Javítóvizsga

Főtárgyból és kötelező tárgyból a tanév végén kapott elégtelen osztályzat esetén a tanuló augusztus utolsó hetében javítóvizsgát tehet.

A javítóvizsga napját az igazgató állapítja meg és az iskola hirdetőtábláján teszi közzé.

Ha a tanuló a javítóvizsga napján nem jelenik meg, vagy a javítóvizsgán nem felelt meg, tanulmányait csak az osztály megismétlésével folytathatja.

A javítóvizsgát bizottság előtt kell megtartani, melynek elnöke az igazgató vagy megbízottja, tagjai a kérdező tanár és még egy, lehetőleg azonos vagy rokon szakos tanár.

A javítóvizsga eredményét a főtárgy tanára vezeti be a törzslapra és a bizonyítványba. A záradékot az igazgató és főtárgy tanára írja alá, az eredményhirdetés a bizonyítvány kiosztásával történik.

A javítóvizsga nem nyilvános és nem ismételhető meg.

2.2.8. Összevont beszámoló

Rendkívüli előrehaladás esetén a szaktanár és a tanszakvezető tanár együttes javaslata alapján az igazgató engedélyezheti, hogy a tanuló a tanév végén két, esetleg több osztály anyagából összevont beszámolót tegyen.

A főtárgyi beszámoló anyagát kétharmad részben a magasabb osztály anyagából kell összeállítani.

A kötelező tantárgynál a magasabb osztály követelményei alapján kell az osztályzatot megállapítani.

Összevont beszámolót a tanév végi beszámolókkal egyidejűleg, vagy az igazgató által megadott időben lehet tartani.

A tanulónak az összevont beszámoló engedélyezését írásban kell kérnie. A kérelmet legkésőbb május 10-ig lehet az igazgatóhoz benyújtani.

2.2.9. Felsőbb osztályba lépés

Felsőbb osztályba az a tanuló léphet, aki a közvetlenül megelőző osztályt sikeresen elvégezte, arról bizonyítványt kapott és tanulmányait nem szakította meg.

Felmentés, vagy más ok miatt a tanuló osztályba tartozása melléktárgy, ill. a főtárgy esetében eltérhet egymástól. A bizonyítványban és a törzslapban a főtárgyi osztályba sorolást kell feltüntetni.

A legmagasabb alapfokú zeneiskolai osztályt eredményesen végzett tanuló csak a művészeti alapvizsga eredményes letétele után léphet továbbképző osztályba.

Felsőbb osztályba léphet az a tanuló, akinek igazolt mulasztása ugyan meghaladja az óraszám egyharmadát, de a tananyagot elsajátította és igazgatói engedéllyel sikeres beszámolót tett.

2.2.10. Tanulmányok folytatása ugyanabban az osztályban

Az a tanuló, aki osztálya tantervi anyagát önhibáján kívül nem tudja elvégezni, az igazgatótól legkésőbb május 10-ig írásban kérheti, hogy tanulmányait a következő tanévben ugyanannak az osztálynak a tanulójaként folytathassa. Ebben a kérdésben az igazgató a szaktanár véleménye alapján dönt. Ilyenkor a tanuló osztályzatot nem kap, a bizonyítványba és a törzslapra a fenti tényt be kell jegyezni. A következő tanévben pedig nem térítési díjat, hanem tandíjat fizet. Osztályfolytatásra a zeneiskolai tanulmányok 12 éve alatt egy alkalommal van lehetőség.

2.2.11. A tanulókkal szembeni fegyelmező intézkedések formái és alkalmazásának elvei

A tanuló fegyelmi ügyeiben való döntés céljából, a tanuló cselekedetének elbírálására fegyelmi bizottságot kell létrehozni. A fegyelmi bizottság legalább 3 fős, melynek tagja, az intézmény igazgatója az ügyben aktuálisan érintett főtárgytanár, valamint legalább még egy pedagógus, lehetőleg az igazgatóhelyettes és/vagy a tanszakvezető.

A fegyelmi intézkedések alkalmazásánál a fokozatosság elve érvényesül, amelytől indokolt esetben – tekintettel a vétség súlyára – el lehet térni.

A tanulóval szemben a következő fegyelmező intézkedés hozható:

- szóbeli vagy írásbeli figyelmeztetés, (szaktanári, igazgatói)
- szóbeli vagy írásbeli megrovás, szigorú megrovás (szaktanári, igazgatói)
- kedvezmények, juttatások csökkentése, elvonása
- áthelyezés másik tanulócsoportba
- eltiltás a tanév folytatásától
- kizárás az iskolából

Szaktanári figyelmeztetés, megrovás, vagy szigorú megrovás:

- A tantárgy követelményeinek nem teljesítése, felszerelési hiány, foglalkozáson előforduló többszöri fegyelmezetlenség miatt. A Házirend enyhébb megsértése, igazolatlan mulasztás esetén.

Igazgatói, figyelmeztetés, megrovás, vagy szigorú megrovás:

- A Házirend ismételt vagy súlyosabb megsértése esetén.

Kizárás:

- kirívó fegyelmezetlenség, pl. közerkölcsöt sértő magatartás, verekedés, lopás esetén.

A fegyelmi tárgyalás esetén meg kell hallgatni a szülőt.

A fegyelmi bizottság köteles a tanuló cselekedetét a legalaposabban vizsgálni és mérlegelni. Az iskolát, a közösséget ért különösen nagy kár esetén a tanulót ki kell zárni.

A fegyelmi eljárás lefolytatására, és a fegyelmi büntetés kiszabására a Fegyelmi Bizottság jogosult.

A figyelmeztetés a megrovás, vagy szigorú megrovás adása esetén el lehet tekinteni a fegyelmi bizottság felállításától és a tárgyalástól, de igazgatói fokozat esetén meg kell hallgatni a tanulót és a tanárát.

2.2.12. A tanuló jutalmazásának elvei

Szaktanári dicséret adható:

- A tanévben több alkalommal a rendszeres eredményes felkészülésért, kiemelkedő haladásért, egy-egy feladat példamutató megoldásáért.

Igazgatói szóbeli és írásbeli dicséret adható:

- Egy-egy, az iskolának dicsőséget jelentő országos, megyei, fővárosi versenyen elért eredményért.
- A félévkor és a tanév végén elért kiváló tanulmányi eredményért.
- Szakirányú szakközépiskolába vagy egyetemre felvett növendék részére.

Nevelőtestületi dicséret adható:

- az országos tanulmányi versenyen, fesztiválon való eredményes szereplésért emlékklevél adományozható annak a végzős tanulónak, aki legalább négy évfolyamon keresztül az intézmény tanulója volt és tanulmányi eredménye kitűnő volt.

Az igazgatói és a nevelőtestületi dicséretben, valamint a kiváló tanuló kitüntetésben részesült diákokat az igazgató oklevéllel, könyvvel, vagy egyéb tárgyjutalomban részesítheti.

A dicséretet a tájékoztató füzetbe, illetve az év végi bizonyítvány és Törzslap jegyzett rovatába kell beírni.

2.2.13. A jogviszony megszűnése:

1. Az alapfokú művészetoktatási intézmény utolsó évfolyamát követő vizsga vagy záróvizsga letételének napján, illetve ha a tanuló nem tesz vizsgát, az utolsó évfolyam elvégzését tanúsító bizonyítvány kiállításának napján.
2. Ha a tanuló a tanulmány folytatására egészségileg alkalmatlanná vált.
3. Év végi osztályzata fő tárgyból elégtelen, a pótvizsgán nem jelenik meg, illetve a pótvizsga eredménye is elégtelen.
4. Akinek fő tárgyban, kötelező és kötelezően választott tárgyakban az igazolatlan hiányzásainak száma meghaladja a 10 tanítási órát, feltéve, hogy az iskola a tanulót, kiskorú tanuló esetén a szülőt legalább két alkalommal írásban figyelmeztette az igazolatlan mulasztás következményeire.
5. Egyéni döntés vagy a főtanszak tanára az adott tanszak tanáraival egyeztetett javaslata alapján más iskolát választ.
6. Nem kíván tovább zenét tanulni.
7. Ellene fegyelmi eljárás során ilyen értelmű határozatot hoztak.

3. Kimenő rendszerű képzés

A 27/1998. (VI.10.) MKM rendeletnek a 1. számú melléklete alapján történő kimenő rendszerű képzés, mely a törvénynek megfelelően az intézmény jelenlegi 2011. évben elkészített pedagógiai programját megelőző pedagógiai program helyi tantervével kell, hogy megegyezzen. Ezért annak teljes szövegét megtartva tesszük közzé az alábbi fejezetben, melyet a korábbi hatályossági eljárás során a nevelőtestület és a szakértő véleménye alapján a fenntartó önkormányzat képviselő testülete jóváhagyott. A fejezetek és alfejezetek számozása a jelen Pedagógiai Program egészéhez igazítva található meg..

3.1. Az oktatás cél- és feladatrendszere

3.1.1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

3.1.1.1. Pedagógiai alapelvek

Komplexitás elve:

A nevelés és oktatás során figyelembe kell venni, hogy biológiai, fiziológiai, pszichológiai és társadalmi törvényszerűségek folyamatosan és együttesen hatnak. Ezeket a hatásokat kell összehangolni.

A következetesség elve:

Igényesség, határozott követelmények támasztása a tanulókkal szemben. Lehetőség nyújtása a tanuló önállóságának, kezdeményezőkézségének, kreativitásának kibontakoztatására.

Életkori és egyéni sajátosságok figyelembevételének elve:

A tanulók fejlődését mindenkor a maga fejlődési fokához mérten kell biztosítani.

Egyenrangúság elve:

A nevelés-oktatás két alapvető tényezője, a pedagógus és a tanulók egyenrangú félként vesz részt a nevelés-oktatás folyamatában. (A tanuló a nevelés alanya.)

Bizalom elve:

Bizalom, megértés, tisztelet a tanuló személyisége iránt, törekvés a személyes kapcsolatok kialakítására.

A pedagógus vezető szerepe:

Az egyenrangúság elvével összhangban a pedagógusnak vezető szerepe van a pedagógiai légkör kialakításában, a tanulók aktivitásának kibontakoztatásában, tevékenységének megszervezésében, személyiségük fejlesztésében.

A külső hatások elve:

A pedagógusoknak támaszkodnia kell mindazon tapasztalatokra, információkra, ismeretekre, amelyeket a tanulók az iskolán kívül, mindennapi életükben szereznek be.

A tapasztalatszerzés elve:

A nevelés-oktatás folyamatában biztosítani kell a tanulók számára a saját tapasztalatok megszerzését, megértését, általánosítását.

A tanulók különböző közösségek tagjai:

a tanulók mindig szűkebb (család, osztály, iskola) és tágabb (környezet, társadalom) közösség tagjai. A nevelés-oktatás az emberi viszonyokban gazdag közösségek hatásrendszerén át, a közösségekben, a közösségek életének, céljainak, érdekeinek figyelembe vételével, a közösség aktív részvételével történik. A közösségek biztosítanak szerepet – a pedagógusok vezető, irányító, kezdeményező szerepe mellett – a tanulók önállóságának, öntevékenységének, önkormányzó képességének kibontakoztatásához.

A zeneiskola kiemelt feladata:

Az intellektuális, zenei, esztétikai, emberi – erkölcsi értékeknek a kialakítása tanítványainkban, melyek birtokában úgy tudják egyéni boldogulásukat megteremteni, hogy az egyben a szűkebb és tágabb közösségük javát is szolgálja.

3.1.1.2. Nevelési- oktatási célok:

A művészetoktatás, ezen belül a zeneoktatás általánosságban a műveltebb, teljesebb emberré válás lehetőségét biztosítja az ez iránt érdeklődő gyermekek részére. Ezen céljainkat a képességek fejlesztésével, valamint a különböző szakterületeken való jártasságok begyakoroltásával kívánjuk elérni.

Képzésünk messzemenően figyelembe veszi tanulóink életkori sajátosságait, érdeklődési körüket, s erre alapozva alakítja készségeiket, s gyarapítja tudásukat, műveltségüket.

Kitekintést ad az európai műveltség, az egyetemes emberi kultúra, a nemzeti-népi hagyományok területeire. Kiemelt célja az értékmegőrzés, az esztétikai érzékenység, a nyitottság, az újra való fogékonyság, az igényesség kialakítása.

Mindezekhez iskolánk, mint nélkülözhetetlen alapfeltételt biztosítja a hangszeres tudás, az énektechnikai készség és a zenei ismeretek elsajátításának feltételeit.

Tudatosítjuk a különböző zenei műfajok sajátosságait, interpretálásuk módozatait, s lehetővé tesszük a tanulók számára önkifejezési lehetőségeiknek sokrétű kibontakoztatását. Ezáltal növendékeink teljesebb, gazdagabb életet élhetnek majd.

3.1.1.3. Nevelés-oktatás feladatai:

- A zenei műveltség megalapozása
- A zenei ismeretek fejlesztése

- A zenei képességek kialakítása (ritmusérzék, zenei hallás, intonációs igényesség, dinamikai érzékenység, zenei memória, előadói és manuális készség)
- A zenei írás és olvasás gyakoroltatása
- A technikai, improvizációs készség, a zenei kreativitás fejlesztése
- A növendékek zenei ízlésének formálása
- A kortárs zene megszerettetése
- A zene logikájának, harmóniai szerkezetének és formai összefüggéseinek megismertetése
- Rendszerezett zenei ismeretek elsajátíttatása
- Általános zenei műveltség átadása
- Zenei műszavak és szakkifejezések jelentésének megtanítása
- Zenei stílusok, jelentős zeneirodalmi korszakok, kiemelkedő zeneszerzők megismertetése
- A zene történetének áttekintése
- A magas színvonalú zenei alkotások gyakori meghallgatására irányuló igény felkeltése
- Zenei tárgyú könyvek, életrajzok, ismeretterjesztő művek, valamint szakirodalom olvasása iránti érdeklődés ösztönzése
- Társművészetek alkotásaiban fellelhető zenei analógiák felfedeztetése
- Népzenei kultúránk és hagyományaink ápolására, megőrzésére való nevelés
- Tehetséggondozás
- Érdeklődőbb növendékeink figyelmének felhívása a hazai és a nemzetközi zenei élet eseményeit közlő folyóiratok olvasására
- A gyakorlati zenei életben való aktív részvételre történő ösztönzés
- Az arra alkalmas növendékek pályára irányítása
- Növendékeink rendszeres, céltudatos, igényes és hatékony munkára nevelése.
- A társas muzsikálás megszerettetése
- A zenekarokban, kamaragyüttesekben, kórusokban való közreműködés megkedveltetése, miáltal a tanuló remélhetően a későbbiekben is aktív résztvevője marad a magyar amatőr zenei életnek
- Cserekapcsolatok létesítése hazai és külföldi zeneoktatási intézményekkel

3.1.1.4. Nevelés-oktatás eszközei:

Az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programja keretében folyó zenei nevelés alkalmat ad az érdeklődő és fogékony növendékek képességeinek fejlesztésére, biztosítja a különböző szakterületeken való jártasságok megszerzését és gyakorlását. A program figyelembe veszi az életkori sajátosságokat, a tanulók érdeklődésére, tehetségére építve alakítja készségeiket és gyarapítja ismereteiket. Lehetőséget nyújt az esztétikai érzékenység – nyitottság, igényesség, fogékonyság – alakítása mellett a zene megszólaltatásához szükséges hangszeres és énektechnikai készségek megszerzésére, a zenei ismeretek átadására és minden zenei tevékenység tudatosítására.

Mindezekon túl az intézmény Pedagógiai Programja keretbe foglalja a Zeneiskola lehetőségeit, személyi- és tárgyi feltételeit, nevelési filozófiáját és az oktatás alap gondolatait. Ezen kívül meghatározza az intézmény tartalmi célkitűzéseit, innovációs tervét, képzési struktúráját. Tanáraink e dokumentum szem előtt tartásával személyre szabottan valósítják meg az alapfokú művészetoktatás céljait. Meghatározza számukra azon szakmai szempontokat, melyek segítségével a tehetséggondozás, felzárkóztatás, az általános alapképzés, valamint az iskola oktatáspolitikáját oldhatják meg.

A Zeneiskola napi munkájának harmadik nélkülözhetetlen eleme az intézmény Minőségirányítási Programja. Ebben a dokumentumban fogalmazódik meg kollektívánk számára az egységesen elfogadott jövőkép, mely állandó figyelembe vételével törekszünk a kitűzött célok felé. Ehhez ad nélkülözhetetlen támogatást a minőségfejlesztési rendszer, mely következetesen segíti nevelő-oktató tevékenységünket a tervezés, cselekvés, ellenőrzés, értékelés és korrigálás által.

Ezáltal tudjuk állandó magas színvonalon tartani az oktatás minőségét. Az átgondolt Minőségirányítási Program alapján az intézményünkben működő minőségirányítási teamek állandó szakmai kontroll alatt tartják a felügyeletükre bízott munkafolyamatokat, mely által elkerülhetővé válnak a korábban esetenként előfordult hibák.

3.1.1.5. Nevelés-oktatás eljárásai:

A fentebbi eszközök határozzák meg számunkra azon eljárások összességét, melyek munkánk alapvető sajátosságait jellemzik. Állandóan szem előtt tartva az intézmény eme alapvető dokumentációit, járunk el olyan fontos kérdések megoldásakor, amelyekben pedagógiai, nevelési, oktatási, esetleg adminisztrációs problémák merülnek fel. Ez az eljárásrend garantálja az állandóan magas színvonalú, kiegyensúlyozott munka, az elkötelezett pedagógiai tevékenység meglétét.

Mindezek következtében növendékeink megkapják mindazon emberi, zenei, társadalmi, kreatív készségeket és képességeket, melyek áttételeződnek a közismereti tárgyak elsajátítására is, és nélkülözhetetlenek az egyetemes kultúra, az európai műveltség, a nemzeti népi hagyományok megőrzéséhez, ápolásához és továbbadásához.

3.1.2. A képzés struktúrája

A zeneiskolában a különböző hangszereket, eltérő metodikájuk miatt, változó képzési időben oktatjuk.

Könnyebb áttekinthetőség kedvéért az oktatott tárgyakat, és a hozzájuk kapcsolódó képzési éveket az alábbi táblázatban foglaltuk össze:

3.1.2.1. A zeneművészeti ág képzési struktúrája, főtárgyi képzési idő

Egyéni oktatás:		Képzési idő:
Hosszú tanszakok:	zongora	12 év
	hegedű	
	gordonka	
	gitár	
	cimbalom	
	furulya	
	fuvola	
	trombita	
	ütő	
	népzene	
Rövid tanszakok:	oboa	10 év
	klarinét	
	fagott	
	kürt	
	harsona	
	tenorkürt	
	baritonkürt	
	tuba	
orgona	9 év	
szaxofon		
nagybőgő	8 év	
magánének	7 év	
brácsa	6 év	
Csoportos oktatás:	kamarazene	4 év
	szolfézs	10 év
	zeneelmélet, zeneirordalom, zenetörténet	8 év

A fenti táblázatban szereplő adatok az iskola belső képzési rendjében a következő megoszlást mutatják:

3.1.2.2. Főtagyi képzési struktúra

Tanszak	Képzési idő	„A” tagozat			„B” tagozat	
		Előképző	Alapfok	Továbbképző	Alapfok	Továbbképző
Hosszú tanszakok:	12	2	6	4	5	4
Rövid tanszakok:	10	2	4	4	3	4
orgona	9	1	4	4	3	4
szaxofon	8	2	4	2	3	2
nagybőgő	8	-	4	4	3	4
magánének	7	1	6	-	5	-
brácsa	6	-	2	4	1	4
Csoportos:						
kamarazene	4	-	-	4	-	-
szolfézs	10	-	6	4	4	4
zenetörténet, zeneirodalom, zeneelmélet	8	-	4	4	-	-

Az oktatás A és B tagozatokon történik. B tagozaton azok a növendékek folytathatják a tanulmányaikat, akiket a főtagyi tanár, az igazgató, a szaktanácsadó, a tanszak alkalmasnak tart magasabb szintű technikai, illetve nagyobb mennyiségű zenei anyag elsajátítására.

Egyéb tárgyak: zenekar, kamarazene

Főtagyi: hangszeres és magánének tanszakok (egyéni), elmélet és kamarazenei tanszakok (csoportos)

3.1.2.3. Elméleti és egyéb tanszakok

Tanszakok	Képzési idő	Előképző	Alapfok	Továbbképző
szolfézs	12 év	2	6	4
népzenei ism., zenetörténet, zeneirodalom, zeneelmélet	8 év	2	6	(2)

A szolfézsoktatás előképző évfolyamokon nem, alapfokú évfolyamokon csak a 4. osztályig kötelező, az évfolyamok folyamatos sorszámozása az alapfok első osztályától indul.

3.1.2.4. Kötelező vagy kötelezően választható tárgyak

Elmélet: szolfézs,
zeneelmélet
zenetörténet
zeneirodalom
improvizáció
népzenei ismeretek

Gyakorlat: második hangszer
zongora
kamarazene
zenekar

3.1.2.5. Kötelező tárgy képzési ideje a tantervi programok alapján:

Tárgy:	Óraszám:	A tagozat	B tagozat
Szolfézs:			
Hosszú tanszakok:	2 x 45'	4. évf. végéig	10 évf. végéig
Rövid tanszakok:	2 x 45'	4. évf. végéig	utolsó év végéig
brácsa	2 x 45'	2. évf. végéig	utolsó év végéig
Zongora:			
ütő	1 x 30'	-	5. évfolyamtól
szaxofon	1 x 30'	-	3. évfolyamtól
magánének	1 x 30'	-	2. évfolyamtól
orgona	1 x 45'	-	2. évfolyamtól
szolfézs	1 x 45'	1-10. évf.	1-10. évfolyam
zeneelmélet	1 x 45'	1-8 évf.	-
zenetörténet, zeneirordalom	1 x 45'		
Kamarazene:	1 x 30'	-	1-4. évfolyamon
Zenekar:	2 x 45'	2.-3. évfolyamtól	2.-3. évfolyamtól

Korrepetíció (zongorakiséret): a hangszeres (kivéve, gitár, zongora, orgona,) és magánének főtárgyhoz szorosan kapcsolódó kötelező kiegészítő foglalkozás

A tanítási órák száma és képzési ideje egy hétre vonatkozik

3.1.2.6. Korrepetíció (zongorakiséret – heti perc)

Tanszakok	A Tagozat												B tagozat										
	Ek.		Alapfok						Továbbképző				Alapfok				Továbbképző						
hegedű, gordonka, fúvolya, fuvola, trombita, ütő, cimbalom	5	5	5	10	10	15	15	15	15	15	15	15	15	10	10	15	15	20	20	20	20	20	20
oboa, klarinét, fagott, kürt, harsona, tuba	5	5	5	10	15	15	-	-	15	15	15	15	10	15	20	20	-	-	20	20	20	20	
szaxofon	5	5	5	10	-	-	-	-	15	15	15	15	10	15	-	-	-	-	20	20	20	20	
nagybőgő	-	-	5	10	-	-	-	-	15	15	15	15	10	15	-	-	-	-	20	20	20	20	
magánének	20	-	20	20	20	20	20	20	-	-	-	-	20	30	30	30	30	30	-	-	-	-	
kamarazene	-	-	-	-	-	-	-	-	15	15	15	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	

Főtárgy: gyakorlat (egyéni)

„A” tagozat: minimum 2x30 perc

„B” tagozat: minimum 2x45 perc

Tehetséggondozás és

beiskolázás 2x45 + 1x60 perc

Főtárgy: elmélet (csoportos)

„A” tagozat: minimum 2x45 perc

„B” tagozat: minimum 2x45 perc

Prebeiskolázó és beiskolázó 2x90 perc

Kötelező tárgy: 2x45 perc

„A” tagozaton a 4. évfolyam végéig

„B” tagozaton a 10. évfolyam végéig

Kötelezően választható tárgy:

„A” tagozaton az 5-6. évfolyamban minimum 1x45 perc, maximum 2x45 perc

Választható tárgy:

Az előképző 1. évfolyamától 1 vagy 2 foglalkozás

„B” tagozaton elmélet minimum 1x45 perc maximum 2x45 perc

gyakorlat minimum 1x45 perc (csoportos)

minimum 1x30 perc (egyéni)

Kamarazene minimum 1x45 perc (csoportlétszám 2-8 fő)

Zenekar, kórus minimum 2x45 perc

Zongora (második hangszer): minimum 1x30 perc

3.1.3. A tanszakok általános fejlesztési követelményei

3.1.3.1. Zongora tanszak:

A zongoratanítás alapvető célja a zongorajátékon keresztül megismertetni, megszerettetni a komolyzenét, a zeneirodalmat. A növendék ízlését fejleszteni a hangszeres irodalom megismertetésén, a zongorajáték sajátosságain keresztül.

Ehhez meg kell ismernie a zongora szerkezetét, működését, akusztikai sajátosságait. Ki kell alakítani a zongorához való fizikai viszonyt, az ülést, testtartást, a játszóapparátust, a kezek önállóságát és a két kéz szinkronját, az ujjak függetlenségét, a váll, kar, csukló, ujjak összehangolt működését.

Fontos a biztos kottaolvasási készség kialakítása, párhuzamosan a ritmusfejlesztéssel, olvasás és ritmusgyakorlatokon keresztül. A lapról játék gyakoroltatása elengedhetetlen követelmény. A növendéknek hallania kell, amit a kottából olvas és rá kell tennie a hangszerre. E bonyolult művelet kialakításának előfeltétele a zenei hallás, a tiszta intonáció a melodikus, polifon és funkciós hallás állandó fejlesztése. A műveket kottaszerűen, stílusosan, dinamikában árnyaltan biztos technikai tudással kell megszólaltatni a zongorán. Ehhez szükséges a technikai ügyesítő gyakorlatok, skálák, etűdök állandó gyakoroltatása.

Meg kell tanulni a különböző játékformákat, билетismódokat. Tudatosítani kell az összhangzattani alapelemeket (hangsorok, hármas és négyes hangzatok, futam, hangközjáték, akkordjáték). Fontos a különböző stílusokban való jártasság és ennek megfelelően hangszínen, dinamikában, билетismódokban megkülönböztetni ezeket.

A technikai gyakorlatokkal mindig a zenei anyaghoz, illetve annak előkészítéséhez kell kapcsolódnia. Az etűdjáték a zongorajáték állóképességét fejleszti és egyben a zenei formálás alapelemeit is magában tartja.

Célunk a zenét ismerő, szerető és művelő ember formálása és természetesen a tehetséges növendékek zenei pályára való felkészítése.

3.1.3.2. Orgona tanszak:

Az orgona speciális hangszer, ebből adódóan szélesebb körben és módon hat a növendékekre. Fúvós hangszer, bár billentyűsnek gondolják. Megszólaltatása közvetett módon zajlik. A billentyű leütése szelepet nyit, hogy a beáramló levegő létrehozza a hangot. Ezért speciális billentésmódot igényel, ezáltal hatékonyan fejleszti a hallást, az artikulációt, az agogikát, a hangsúlyokat, stb. tekintetében. Számos „hangszert” (hangszín) foglalkoztat, vonós (pl. bőgő, gamba), fúvósta (oboa, fuvola, trombita), sőt teljes nagy zenekart. Ezáltal feltételezi a különböző hangszínek ízléses, a zenei stílusoknak megfelelő alkalmazását az adott hangszer keretein belül.

A játékos fizikai részvétele a megszólaltatásban szinte az egész testet igényli. Követelmény a két kéz és a láb összehangolt munkája.

Az orgona lehetőséget ad az „egyszemélyes” kamarazenélésre az ún. trió-játékban, hiszen minden szólam más hangszínnel és manuálisan csendül fel.

A hangszer egyedisége és sokszínűsége zenei rögtönzésre inspirál. Az improvizáció állandóan új hangképek kipróbálására ösztönöz, a zenei fantáziavilág fejlesztése szinte kimeríthetetlen. Egyenes követelménye a kortárs zenéhez való kapcsolata, amely a jelen életünk kísérő zajait, hangeffektusait számos alkotásban jeleníti meg.

A más művészetekhez való kapcsolódása számos érdekességet és lehetőséget nyújt magában. Elképzelhető a jelenléte irodalmi esteken éppúgy, mint táncos rendezvényeken szólóhangszerként vagy csak aláfestő hangszerként.

Az orgona változatos hangzásvilága szinte minden hallgatót megragad. Az élmény olyannyira elbűvölő, hogy újabb és újabb zeneművek meghallgatására sarkall.

3.1.3.3. Fafúvós tanszak:

A fafúvós tanszak elsődleges célkitűzése, hogy a hangszereken keresztül megszerettesse a gyermekekkel a zenét.

A hangszertanuláson keresztül átfogó zenei műveltséget megalapozó tudásra tegyen szert a növendék. A fafúvós tanszakon első és legfontosabb feladat a helyes légzés elsajátítása, mely minden fúvós hangszer alapja. A légzés adja meg fiziológiailag a hangszer megszólaltatásához az első lépést. Csak a helyes légzéstechnikára épülhet ideális befúvási mód, mindkettő együttes használata biztosítja a szükséges hangerőt, az ideális hangképzést és a tiszta intonációt. Súlyt kell helyezni a hangminőség, dinamika és az intonáció összefüggéseinek megismertetésére. Tiszta intonációhoz fejlett belső hallás is szükséges, melyet gyakori kétszólamú gyakorlatok, valamint zongorakíséretes játék hivatott fejleszteni. Fontos a társas zenélés, hisz nem csak örömtelibb így a zene, hanem más hangszereket is megismerve nyitottabbá válik a növendék. Lapról játszási készsége fejlődik, s a kamarazenei társak jelenléte fokozza a felelősségérzetet és a koncentrációt. Súlyt helyezünk a helyes test-, fej- és kéztartásra, valamint a hangszertartásra. Technikai téren igyekszünk az újonnan megismert mozgásmechanizmusok gyakori ismétlésével automatikussá tenni egy-egy mozgásformát.

Fontos, hogy a hangszeres óra felépítése technikailag és zeneileg is igényes, változatos, következetes, örömet adó játék legyen a tanulók számára. Az óra ne csak számonkérésből és az új anyag feladásából álljon, hanem olyan ismeretekkel is bővüljön, melyen keresztül a gyermekek megismerhetik a főbb zenei stílusok sajátosságait, a zeneirodalom korszakait, nagy egyéniségeit.

Tanáraink törekednek arra, hogy növendékeiket megtanítsák a helyes gyakorlásra, valamint a kottahű játékra.

A zenetanulásnak a nyilvános szereplésekre való készülés ad rövidtávú célokat. A tanítványokat úgy kell felkészíteni, hogy minden körülmények között esélyük legyen a sikeres szereplésre, mert ezek hosszú időre meghatározzák a vizsgákhoz, meghallgatásokhoz és a hangszerhez való egész viszonyulásukat.

A zenei pálya az átlagosnál nagyobb értelmi és érzelmi befogadóképességet, céltudatos, hatékony tanulási módszert, gyors tanulást kíván. Tanáraink csak azoknak a gyerekeknek ajánlják a zenei pályát, akiknek a hangszeres képességei kiválóak, és hajlandóak életrendjüket a pálya követelményei szerint szabályozni. Ez nagy felelősséggel járó zenetanári feladat, hisz egy növendék egész életét befolyásolhatja ez az elhatározás, döntés.

Feladatunknak tartjuk, hogy a zenét tanuló növendékek más zeneoktatási intézményben tanuló diákokkal is találkozhassanak, így kitekintésük nyíljon velük egykorú, azonos hangszerrel tanuló gyerekek munkájára, így összehasonlítási alapot is kapnak. Mindenképpen motiváló hatásúak ezek a találkozások.

Cserekapcsolatok létesítésére is törekszünk külföldi intézményekkel. Erre főleg a fúvós zenekaroknak van lehetősége.

3.1.3.4. Rézfúvós tanszak:

Mindenekelőtt legfőbb szempont rézfúvós tanszakon az általános zenei műveltség elsajátítása, fejlesztés. Ezt figyelembe véve legyen összeállítva az éves tanagya, illetve munkarend a tanszakon.

Ezeket magába foglalva alapvető feladatnak tekintjük a zenei képességek fejlesztését az adott hangszerre vetítve. Nagyon fontos a hallás kiművelése. A tisztánjátszás nélkülözhetetlen feltétele, hogy intonációs gyakorlatokat végeztessünk. Ez elengedhetetlen a későbbi társas-, illetve kamaramuzsikálásnál.

Fontos a jó ritmus kifejlődése. Ha kell metronóm segítségét is igénybe vehetjük. A növendékben legyen igény a jó és helyes dinamika és hangszínekülönbségek megválasztására, a tanár segítse a tanulót ezek megszólaltatásában, illetve rávezetésében. A zenei memóriát főleg a kívülről való játszásban fejleszthetjük. A technikai, illetve hangszerszerű előmenetelt fokozatosan vigyük előre. Egyes darabok, művek megszólaltatásánál fontos a jó karakterek használata. Ezek rávezetésében segít, ha a növendéket asszociációs helyzetekbe visszük. Igen fontos a zenei kottaolvasás. Utasítsuk a növendéket, hogy a kottába beírt jeleket, utasításokat egyre jobban tartsa be. Órákon akár un. blattoló anyagot vagy darabot is játszathatunk. Akkor érjük el a legjobb eredményt, ha mindezeket betartva a növendék saját kreativitását (zenei előadóképességét is) egyre jobban megvalósítja. Természetesen elengedhetetlen a tökéletes tájékozottság az adott zenemű vagy akár egy gyakorlat eljátszásánál. Ehhez zenei ismeretre, a zenei műszavak jelentésének ismeretére, stílusismeretre van szükség. A tanár ehhez nagyon sokat tud segíteni. Akár szemléltetéssel akár ismeretek átadásával vezeti rá a növendéket arra, hogy a megfelelő korban, stílusban egy zeneművet hogyan és miként játszottak. A tananyagot mind a zenetörténetben mind a zeneirodalomban tökéletesen kell elhelyezni. Hogy a növendék átfogó képet kapjon, ismertetni kell vele a főbb zenei stílusok sajátosságait, előadásmódját, a zenetörténet nagy korszakait, a népek zenéjének sajátosságait, kiemelkedő egyéniségeit. De ne feledkezzünk meg korunk zenei sajátosságairól sem.

Fontos, hogy a zeneirodalomban népünk a magyar zene sajátosságait, jellemzőit feltétlenül tanítsunk, illetve ismertetnünk kell.

Próbáljuk a tanulót a rendszeres zenehallgatásra rávenni. Ha például egy adott zenei korszak darabját tanulja, feltétlenül hívjuk fel figyelmét a kortársak műveire, társdarabokra. Próbáljuk elérni, hogy a növendék ezek, illetve a zenehallgatás segítségével minél jobb stílusismeretre, illetve zenei ízlésének kialakítására törekedjen.

Fontos, hogy a tanulók megfelelő zenei témájú könyveket is olvassanak, ismereteik bővítésére a társművészetekre is fogékonyak legyenek. Ha igen jó adottságú, műveltségű és tehetségű tanulónk van, fordítsunk gondot tehetségének gondozására. Aki zenei pályát választ, azt

megfelelően készítsük fel a továbbtanulásra, kapcsolatot tartva a felsőbb iskola tanáraival. Vigyük konzultációra, ha lehet ne a felvételin találkozzanak először.

Természetesen rézfűvós tanszakon is nélkülözhetetlen és fontos a rendszeres gyakorlás, igényes munkára nevelés. A tananyagba iktassuk be a mindennapi gyakorlatokat, pl. hangképzést, skálákat, technikai gyakorlatokat.

Ha a növendék elér egy színvonalat, akkor aktív társas muzsikálásra, kamarazenélésre is neveljük. A hangszer adottságaiból kifolyólag fontos a fűvószenekari játék. Ezzel együtt még több fellépési lehetőséget is biztosítsunk szólóban és együttesben egyaránt. A növendékek vegyenek részt a kerület különböző rendezvényein. A tanszak félévente szerepeltesse tanszaki koncerten a növendékeket, a kezdők is kapjanak szereplési lehetőséget, akár zongorakísérettel is.

A növendékek ismerjék egymást a társtanszakokon a tanáraikkal együtt.

A rézfűvós tanszaki oktatás így válhat egy jó közösségi, felhőtlen és alkotó munkává. Fontos, hogy „embereket neveljünk, ne csak fűvósokat”.

3.1.3.5. Hegedű tanszak:

A zeneiskola alapfokú művészetoktatási intézmény. Elsődleges célja a zenei műveltség megalapozása és fejlesztése. Az iskola adjon rendszerezett zenei ismereteket, tanítsa meg tanulóit a zenei írás-olvasásra. Vezesse rá őket a zene logikájára, formai összefüggéseire. Fejlessze a zenei karakterek iránti érzékenységüket. Ismertesse meg a főbb zenei stílusok sajátosságaival, a zene történeti összefüggéseivel, más művészetekkel való kapcsolataival. A hangszeres képzéssel párhuzamosan az azt támogató zenei tárgyakkal – szolfézis, zeneelmélet, zeneirodalom, kamarazene, zenekar, énekkar – fejlessze a tanulók képességeit.

Zenei képzés alapozza meg és fejlessze a zenei olvasást, a hangszerjátékhoz kapcsolva. A tanuló a könnyebb darabokat, zenekari és kamaraművek könnyű szólamait játssza lapról. A könnyű társaszenei anyag játéka kitűnő eszköze a lapról játék elsajátításának. A tanár módszeresen neveljen a lapról játékra, a belső hallás fejlesztésével, a hegedű órákon játszassa időnként első látásra az éppen feladott könnyebb leckét. Ezzel elősegíti a célszerű ujjrend alapelveinek megismerését, úgyszintén fejleszti a stílusismeretet pl. a helyes vonásnemek megválasztásával.

A technikai készség kialakítása három nagy csoportra tagolódik:

Technikaképzés, etűdök, zenei anyag. E három csoport didaktikai célból egymástól elkülöníthető, de gyakorlatban nem választhatók szét. Egymással koordinálva, tudatos és közvetlen hatást gyakorolva egymásra, fejlesztik a tanulók képességeit, gyarapítják hangszeres és zenei tudását. A technikai fejlesztésnek és jó hangszeres mechanizmus kialakításának eszközei az ujjgyakorlatok, vonógyakorlatok és a hangsorjáték.

Ujjgyakorlatok célja: tenyér és ujjak erősítése, ujj-függetlenítés, billentésmód kialakítása, tiszta intonáció, mozgástechnikai feltételeinek megteremtése. A hangsorok a balkéz- és jobbkez technikai fejlesztésnek és koordinálásának fontos eszközei. Felhasználjuk az alap vonásnemek rendszeres gyakorlására, valamint az egyes zenei feladatokban felmerülő vonótechnikai problémák megoldására, kidolgozására. Alsóbb osztályokban gyakorlandóbb vonások: Detache, martele, legato. Felsőbb osztályban: staccato, dobott vonás (eleinte emelt éneklővonás). A skálákat előbb lassú tempóban gyakoroltatjuk, mely lehetővé teszi a hangelképzést (intenzív kontroll) majd magasabb osztályban a tempó fokozásával előkészítjük a pergőtechnika kialakítását.

Az etűdjáték mintegy hidat képez a technikai és zenei munka között. Célja: mozgáskoordináció fejlesztése, állóképesség növelése és további eszköz vonásnemek gyakorlására, karakter-érzékenységek fejlesztésére. A zenei kifejezés és formálás az egészséges hangképzés, árnyalt dinamika a vonó biztosabb, szabadabb kezelése következtében válik lehetségessé, amelyet a tanuló technikai tanulmányokon sajátít el.

Az előképzőben és szolfézsórákon szerzett ismeretekkel a tanuló a hangszeres gyakorlatokon keresztül megismerkedik a zenei formákkal, a zenei szerkesztés ismereteivel. A szolfézs, mint az általános zenei képességet fejlesztő tárgy, segíti a hegedűoktatást a ritmus-hallásképzés, a belső hallás, formákban való gondolkodás, memóriafejlesztés területén.

A zenei és technikai nevelés irányait az előadási darabok tanulása határozza meg. A darabok megválasztásának főbb szempontjai, hogy fejlesszék a növendék stílusismeretét, tágítsák zenei látókörét, élményszerűvé tegyék a tanulást. A darabok növelik a tanítvány munkakedvét. A technikai tanulmányok is a rövidesen megtanulható előadási darab kedvéért gyakorolandók. Lényeges, hogy a tanuló az előadási darabokat már a tanulás korai szakaszában zongorakísérettel játszassa, ily módon formálva önmagában a zene egészéről kialakuló hangzaskép tartalmi teljességét.

A zeneiskola vezesse rá tanulóit céltudatos és rendszeres munkára, nevelje az értékes zene szeretetére. Ösztönözze rendszeres hangverseny-látogatásra, a zenei élet eseményei iránti érdeklődésre. Fordítson gondot a zenei tehetségek felkutatására és kísérje figyelemmel azok képzését és pályára irányítását.

3.1.3.6. Gordonka tanszak:

A gordonkatanítás elsődleges célja, hogy a hangszeren keresztül megszerettesse a tanulókkal a komolyzenét, zeneértő – hallgató embereket neveljen. A növendék ízlésének fejlesztése a hangszer biztonságos kezelésén keresztül történik, melynek eszköze a hangszer irodalmának tanulmányozása.

Fontos már a legelső órán leültetni a hangszerhez a növendéket, hogy rögtön „személyes kapcsolat” alakuljon ki a csellóval. Nemcsak ismertetni kell a gordonka és a vonó részeit, hanem azonnal a „lényegre térve” a helyes ülést, testtartást megtanítani, illetve a megfelelő vonóvezetést lépésről-lépésre kialakítani. Már a hangszer-tanulás kezdetén célszerű a hangképzés főbb fiziológiai törvényszerűségeiről beszélni – természetesen életkorának megfelelően, hiszen ha kellemes, szép hangot képez, maga is szívesen ül le a cselló mellé. Fontos, hogy a balkéz folyamatos fejlesztése mellett ne hanyagoljuk el a jobb kéz folyamatos fejlesztését sem, illetve ennek egyre magasabb szinten való kezelését.

A dinamikailag árnyalt, telt hang elérésének érdekében fontos különböző ujj és vonógyakorlatokat végezni, lehetőség szerint nemcsak az órán. Mivel nagyon gyakori jelenség, mindkét kézben a „szorítás”, a növendék egyéni problémáira válaszolva, személyre szabott gyakorlatokat kell kialakítani. Ennek kapcsán kell felhívni a figyelmet a céltudatos – okos gyakorlási módszer fontosságára. (Pl. nehéz részekkel kezdeni, gyors tételeknél a legkisebb érték határozza meg a tempót, a tudatos zenei memorizálás fontossága, figyelni az ujjrendre és a vonásra, stb.)

Az aktív társas muzsikáláshoz szükséges a lapról olvasási készség fejlesztése, továbbá a főbb zenei stílusok ismerete, valamint a horizontális zenei látásmód helyett a vertikálisra való fokozatos áttérés. Kiemelt fontosságú, hogy megismertessük a növendékekkel a legkiemelkedőbb csellistákat, ösztönözni kell őket a koncertek látogatására. Pályára menő növendékeket ezen felül feltétlenül el kell vinni a zenei könyvtárba is, hogy ott a kották mellett különböző hanganyagokból válogassanak, illetve egy művet több előadó által meghallgassanak. Iskolánkban két vonószeneke is működik, emellett kamarázási lehetőségek is vannak a csellisták számára.

3.1.3.7. Gitár tanszak:

A" és "B" tagozaton 2+10 évfolyamos a képzési idő. A tanítási órák (foglalkozások) száma és azok ideje tanítási hetenként értendő:

"A" tagozaton minimum 2x30 perc (egyéni), vagy minimum 2x45 perc (csoportos foglalkozás), "B" tagozaton minimum 2x45 perc.

A gitártanítás szakirányú feladatai:

Ismertesse meg a növendékekkel (életkoruknak megfelelő szinten) a gitár felépítését, akusztikai sajátosságait, hangolását, a hangszer lehetőségeit, a gitár irodalmát, történetét, a gitáriródalom legkiemelkedőbb alkotó- és előadóművészeit, a gitáron megszólaltatható főbb zenei stílusok előadási sajátosságait, a leggyakrabban előforduló akkordokat és akkordfűzéseket.

Alakítson ki könnyed hangszerkezelést: helyes test-, hangszer- és kéztartást és tudatosítsa ezeket, dinamikailag árnyalt, telt, színes, kifejező gitárhangot, differenciált pengetést és helyes fogástechnikát, laza, egyenletes kar- és ujjtechnikát, a két kéz pontosan összehangolt mozgását.

Tanítsa meg a játszott művek karakterének, tempó és dinamikai jellegzetességeinek kifejezését, a legato játékot, a staccato, portato, tenuto játékmód alkalmazásával az artikuláció megvalósítását, a gitárjáték alapvető technikai elemeit (fekvésváltás, barré, kötések, apoyando, tirando, arpeggio, törtakkordok), a tompítás különféle lehetőségeit.

A fentiek eléréséhez gyakoroltasson rendszeresen hangsorokat különböző figurációkkal, a felmerülő technikai problémáknak megfelelő mozdulatsorokat, ujjgyakorlatokat.

Ösztönözze a növendékeket a helyes hangszerkezelés folyamatos gondozásával szép gitárhangszínelőadására. Fordítson figyelmet a céltudatos gyakorlási módszer kialakítására, a precíz hangszerhangolásra, a tudatos zenei memorizálásra, a művek zeneileg igényes kidolgozására, a rendszeres társas muzsikálásra.

Alakítsa ki a lapról játék technikáját, mindig az előző év nehézségi szintjén gyakoroltatva. Tanítsa meg a növendékeket a legszükségesebb karbantartási feladatok elvégzésére.

Követelmények az alapfok évfolyamainak elvégzése után. Az "A" tagozat végén a növendék rendelkezzen a gitárjátékhoz szükséges koncentrációképességgel. Alkalmazza a 6 év során elsajátított zenei és technikai ismereteket. Különböző stílusú darabok önálló feldolgozásával és memorizálásával artikulált, dinamikailag árnyalt hangszerjátékot valósítson meg. Ismerje a gitár hangjait, tudja hangszerét behangolni, a tanult anyagban előforduló tempó- és karakterjelzéseket, egyéb előadási jeleket, zenei műszavakat és ezek jelentését, a tanult előadási darabok zeneszerzőinek nevét, a művek címét, és tudja helyesen kiejteni és leírni azokat.

Ismerje, és készségi szinten alkalmazza a gitárjáték alapvető technikai elemeit: a fekvésjátékot, fekvésváltást, a kis és nagy barré-t, a kötéseket (ráütés, elpengetés), a dallamjátékot apoyando és tirando pengetéssel, az akkordfelbontás (arpeggio) különböző formáit, a törtakkord megszólaltatását, a nem kívánt hangösszecscengések tompítását (jobb és bal kézben egyaránt).

Legyen képes különböző játékmódok megvalósítására: dallam akkordkísérettel (pl. Neusiedler-darabok), harmóniafelbontásos játék (pl. Carcassi, Diabelli, Giuliani), egyszerű többszólamú darabokban szólamvezetés, dallamkiemelés (pl. Losy, Campion, Robert de Visée). Rendelkezzen az egyszerű kortárs darabok (pl. Borsody, Brouwer) eljátszásához szükséges zenei alapismeretekkel és technikai készségekkel. Repertoárjának egy részét tudja kotta nélkül játszani.

A "B" tagozat végén (az "A" tagozat követelményein felül) a növendék legyen képes tudásáról számot adni az alábbiak pódiumon történő bemutatásával:

Skálát transzponálva, repetíciós pengetéssel is, kromatikus skálák, arpeggio-gyakorlatok, 2 etűd (pl. Carcassi: Etűdök op. 60), 1 vagy 2 reneszánsz vagy barokk mű, XX. századi művek (pl. Bartók - Szendrey). A választott etűdök tartalmazzanak egymástól eltérő technikai feladatokat. A teljes anyagot kotta nélkül kell előadni. További követelmények a továbbképző évfolyamainak elvégzése után Az "A" tagozat végén Rendelkezzék a növendék ismeretekkel a fontosabb korok és stílusok gitáron megszólaló darabjainak jellemző vonásairól, a különféle hangeffektusokról és azok használatáról (rasgueado, üveghang, étouffé, dobolás), a gitárdarabok szerzőinek és előadóművészeinek munkásságáról, a hangszer múltjáról, hagyományairól.

Legyen képes az életkorának és képességeinek megfelelő zene még árnyaltabb, kifejezőbb előadására, mely kiterjed a kötetlenebb előadású romantikus és impresszionista művekre is. A "B" tagozat végén (az "A" tagozat követelményein felül) A növendék ismerje a különböző hangeffektusokat és azok használatának módját. Legyen képes a darabok hibátlan megszólaltatására, a szólamvezetések pontos megvalósítására, természetes, oldott hangszerkezelésre, az egész fogólapot uralni, tiszta, könnyed fekvésváltásra, a vibrato alkalmazására, a fontosabb zenei karakterek megjelenítésére, a tiszta játék érdekében történő hangtompítások végrehajtására, értelmesen tagolt, árnyalt és kifejező előadásra. Rendelkezzék kimunkált előadói és technikai képességekkel, biztos memóriakészséggel, koncentrálóképeséggel, hangszere rendeltetésszerű használatához és karbantartásához szükséges alapvető ismeretekkel.

3.1.3.8. Magánének tanszak:

A magánének tanítás legfontosabb feladata, hogy megismertesse a növendékekkel a vokális irodalmat. Ezen belül azokat a zeneszerzőket, akik ezen a területen alkottak jelentős műveket.

Fontos, hogy a tanítvány ismerje azokat a neves előadóművészeket, akik példamutatásukkal inspiráló hatással vannak tanulmányaikra.

Természetesen ezen a területen is azok taníthatóak eredményesen, akiknek természetes adottságai (hallás, ritmusérzék) vannak. A sűrűn váltogatott skála-gyakorlatokkal nagyon jól fejleszthető a lapról olvasási és memorizáló képesség, valamint a különböző zenei karakterek iránti fogékonyság.

A zenei olvasás és írás készséget természetesen a szolfézs tárgy alapozza, határozza meg. Nagyon jó kiegészítő feladat ehhez az ének szakon a különböző Énekiskola füzetek használata, mint pl. Vassai Lütgen, Concone, amelyek már valóban az alapfokot meghaladó követelményekkel bírnak.

Ezek leginkább a hangszeres oktatásban megtalálható etűd gyakorlatoknak felel meg.

Az alkotó képesség kialakításához a tanítás minden területén fontos szabályok vannak (metodika, stb.). Az egyéni sajátosságok figyelembevétele az ének tanszakon talán még nagyobb jelentőségű, mint másutt.

Ezért nagyon fontos a növendék aktív, együttműködő magatartása, amely egyúttal fontos visszajelzés a tanár számára.

Mivel az éneket tanuló „hangszere” a szervezetében található, a technika csiszolásával az énekhangot valójában hangszerré képezzük.

A zenei műszavak és jelentésük megismertetése a dalok és áriák tanulása során történik (tempójelzés, dinamika, stb. harmóniai szerkezet, formai összefüggések).

A zeneirodalom korszakainak megismertetése a zenetörténeti tárgy feladata, az énektanítási óra 30 perce erre nem ad tág lehetőséget. Magasabb osztályú tanulóknál azonban erre is lehetőséget kell találni, főleg a zenei stílusok ismertetésével, hiszen ez magát az éneklés technikáját is befolyásolja, meghatározza (Bach-tól – Pucciniig, stb.).

A tantervi program nagyon helyesen módot ad, s egyben meg is követeli a kortárs művek tanulását. Természetesen a zenei és technikai nehézségek miatt ezeket a darabokat csak a jobb képességű növendékek tudják elsajátítani.

A tanítás során folyamatosan felhívjuk növendékeink figyelmét a különböző zenei eseményekre, azok meghallgatására, megtekintésére, valamint a zenei tárgyú hanglemezek, CD-k, magnófelvételek meghallgatására, zenei tárgyú könyvek olvasására. Fontos a hangszeres zeneirodalom, színpadi zene (balett, stb.) ismerete, hallgatása is.

Az új növendékek közül gyakran jönnek felvételizni iskolánkba a könnyűzene világából. Ezt soha nem szabad „leértékelni”. Lassan és óvatosan zenei tanulmányaik során rá lehet vezetni őket, hogy saját maguk jöjjenek rá, mennyivel „magasabb rendű világba” kerültek. Fontos a magasabb osztályos növendékek részvétele különböző kerületi rendezvényeken, templomi vagy egyéb koncerteken.

Szükséges, hogy növendékeink folyamatosan gyakoroljanak, hogy gyakorlásuk hatékony legyen, ezért kezdő tanulóknál még nem követelhető meg az önálló munkát. Amíg nem tudja helyesen kontrollálni a saját tevékenységét, addig több kárt tesz, mint hasznot. A hatékony gyakorlásra való nevelést kb. harmadik évfolyamtól szorgalmazzuk.

A kamara muzsikálás elengedhetetlen az ének tanszakon is. Az oktatás 6. évfolyama után erre hivatalosan is lehetőség van kamara főtárgy szakon. Azonban a jobb képességű növendékekkel ezt akár már 1-2. osztálytól el lehet kezdeni könnyű népdal- duettekkel. Szívesen fogadják, hiszen a tanszaki koncerteken a társas muzsikálásnak mindig nagy sikere van.

A tehetséggondozás sok plusz, de hálás feladatot ró a tanárra. Erre kitűnő alkalmak a „B”-s meghallgatások, különböző budapesti vagy országos énekversenyek. A középfokú és felsőfokú felvételikhez nyújtott segítség - akár a nyári szünetben is -, elengedhetetlen a tanuló számára. Sikertelen felvételi esetén is nagyot lendít a növendék előmenetelén egy ilyen aktív felkészülési időszak.

Azokat a tanítványokat, akik nem szólista, vagy tanári pályára készülnek, átirányítjuk különböző amatőr vagy profi énekkarokba.

3.1.3.9. Ütő tanszak:

Az alapfokú zeneiskolában a különböző korú és érdeklődésű tanulók különböző elbírálás alá esnek, más a hangszerhez és a zenéhez való közelítés igénye is.

Az ütőhangszerek változatossága lehetőséget ad arra, hogy a tanulók figyelmét felkeltsük a ritmus fontosságára. Természetesen a zenei hallás, írás és dallamok felismerése elképzelhetetlen a szolfézstanulás nélkül. Az ütő tanszakon a zenei hallás fejlesztését az együttjátszás szorgalmazásával, kamaradarabokkal tudjuk elérni. Az ütőhangszerek lehetőséget adnak arra, hogy a gyerekek élvezettel játszanak együtt.

Az improvizálással kapcsolatban több jól bevált módszer is van. Ezek segítségével a tanulót rávezetjük a hangszer „megérezésére”. Eközben mindig sort kerítünk a zenei stílusok megismertetésére is.

Az ütőhangszerek természeténél fogva alkalmasak a kortárs zene ismeretére. A kortárs zene elképzelhetetlen ütőhangszer nélkül. A tanítványok figyelmét felhívjuk a kortárs és klasszikus koncertek hallgatására.

A tanítványok, ha már azon a fokon vannak, hogy zenekarban játszhatnak, akkor a zeneiskola zenekarában és más kerületi rendezvényen is szerepelhetnek. Van olyan növendék, aki jazz-együttesbe mehet és ott kamatoztathatja zeneiskolai tanulmányait.

A Xilophon darabokat más hangszerekre írt, zongorakísérettel ellátott változataival tanítjuk. Természetesen a zenei pályára készülő gyermekekkel intenzívebben kell foglalkozni (nehezebb darabok rövidebb idő alatt történő elsajátítása).

A cserekapcsolatok létesítése külföldi zenekarral intézményünkben létrejött.

3.1.3.10. Jazz tanszak:

Erkel Gyula Újpesti Zeneiskola jazz tagozatának a szakoktatáson kívüli általános fejlesztési koncepciói:

A Zeneiskola jazztagozata alapfokú képzést nyújt, ezért az adott órakereteken belül az általános fejlesztésre a lehetőségek korlátai között kerülhet sor.

Miután a jazzképzés eleve az improvizációs készségre és kreativitásra épül, ezért az ezzel kapcsolatos fejlesztés alapvető kívánalom.

Ugyanígy az ehhez a műfajhoz kapcsolódó általános és speciális zenei műveltség megszerzésére történő inspiráció is a tanítás során történik. Az általános és zenei kommunikációs készség építésére és elmélyítésére elsősorban a jazz-zenei gyakorlat keretein belül nyílik leginkább lehetőség.

Ennek reprezentatív formái a rendszeres tanszaki zenekari bemutatókon és az ehhez szorosan kapcsolódó alkalmi zenekari próbákon történnek.

Mindezekon kívül a tanulókkal rendszeresen megbeszéljük különféle koncertélményeiket.

Ugyanígy általános téma a tanulók iskolán kívüli zenekari tevékenységének megbeszélése, saját felvételeik esetenkénti elemzése, segítő kritikája. Fontos ezen kívül a növendékek emberi és szakmai jövőjének időszakonkénti megbeszélése, esetleg prognosztizálása, és ezen belül, illetve ehhez kapcsolódva a szülőkkel történő alkalmankénti kapcsolat az esetleges továbbtanulással kapcsolatban. Mivel egész Budapesten három, esetleg négy, szakmailag hiteles jazztagozat létezik, ezért a mi vonzáskörzetünk nem korlátozódik a IV. kerületre. Ezen ok miatt az agglomerizációból is felvételre kerülnek növendékek. Munkánk során – és ez fontos eleme a szakmai kapcsolatrendszernek – rendszeres kapcsolatot ápolunk a többi budapesti, sőt pestkörnyéki (pl. pomázi) jazziskolával.

Hallgatóink ezen iskolák zenekari gyakorlatain vendéghallgatóként gyakorta részt vesznek.

Ugyanígy mi is szívesen fogadunk külsősöket, annál is inkább, mivel iskolánkban a jazz főtárgy szakok „félstátusosak”, ezért a szűk létszámkeret miatt egyes hangszerekből néha mi is kiegészítésre szorulunk. Mindez természetesen az iskolán kívüli zenei kommunikáció hasznos, fontos és organikus eleme. Jó alkalmakat adhat a fiatalok önszerveződésére, az amatőr, félprofi és esetleg – erre is van példa – a professzionális szférában való működésre. Az újpesti jazztagozat kiemelkedő szerepe még, s ezt az itt tanító tanárok szakmai súlya fémjelzi a főiskola jazz tanszakának felvételére történő felkészítés. Az országos jazzversenyeken és televíziós tehetségkutató vetélkedőkön rendszeresen részt veszünk.

A főtárgyi oktatás egyéni órákon történik, de a közös improvizálás és társas zenélés céljából időszakonként csoportos órákat is tartunk. Itt a növendékeket felkészültség, illetve képességek szerint kiválasztott csoportokban foglalkoztatjuk. Nehezen megoldható, de szükséges és ezért ajánlatos, hogy a tanárkollégák néha egymás tanóráit is meglátogassák és módszertani egyeztetést is tartsanak. Tanítványaink javaslatunkra gyakran látogatják Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem Jazz Tanszakának negyedéves zenekari bemutatóvizsgáit, amelyek nyilvánosak. Ez igen tanulságos, mivel itt minden produkciót részletes elemzés követ. Ekkor a hazai jazzműfaj meghatározó személyiségeinek magas gondolataival lehet megismerkedni. Lehetőség szerint a kerület zenei életében is részt veszünk, bár ezen a téren még vannak tennivalók.

3.1.3.11. Népzene tanszak:

Cél:

- A népzeneen keresztül a népi hagyományok, szokások megtartása, ápolása és továbbvitele a magyar kultúrában.

- A magyar népzene, népköltészet csodálatos jelképrendszerének megismertetése – mely egyedülálló szimbólumokkal rendelkezik a világon.
- A népi hangszer hazánkbeli megjelenésének és elterjedése történetének, jelen funkciójának tudása.
- A citerajáték autentikus stílusainak megtanulása, a jobb – és balkéz harmónikus összhangjának elsajátítása. Az ujjak, az alkar és felkar jelentősége a játékban. A hangszerhez való állás a minél eredményesebb játék érdekében.
- A népzene megismerteti a különböző tájegységek zenei előadói stílusát, azonosságait és különbözőségeit (parlando, dudanóta, ugrások, lassú és gyors csárdás jellegzetes előadásmódjai).
- Biztatást és lehetőséget adni arra, hogy elfogadható stíluson belül a hangszeres a saját egyéniségét, rá valló előadásmódot megtalálhassa.
- Érdeklődést felkelteni más népi hangszeres és vokális művészi ágak felé. Megismerteti és lehetőség szerint az elsajátítást is biztosítani.
- Megismertetni a zenét úgy, hogy saját és környezete kedvére is muzsikáljon.
- Vágyakozzon és szeressen másokkal, társakkal zenélni. Legyen igénye és lehetősége más bel- és külföldi intézményekkel felvenni a kapcsolatot.
- Szeressen más művészeti – kézműipar – ágakkal megismerkedni, illetve azokat elsajátítani, saját és környezete kedvére ezekkel foglalkozni.

3.1.3.12. Cimbalom tanszak:

A tanszak felépítése:

- A cimbalom tanszak hosszú évfolyamnak minősülhet, mivel két hangszeres előkészítővel indul, majd hat osztály követi és négy továbbképző osztály jelenti az alapfokú képzés végét.

A zene szeretete, megbecsülése, a zenehallgatás, a zeneirodalom megismerését fontos irányelvnek tartjuk.

Az előkészítő osztályokban a tanulónak meg kell ismerkednie a cimbalom múltjával, jelenével, jövőjével, a verőfogás technikájával, a hangszer fontosabb részeivel, eredetével és jellegzetes hangzásával, adottságaival.

Az oktatás 1-6. osztályban a zeneirodalom remekeinek elsajátítása a tanmenet és a növendékek képességei szerint történik. Mindenképp fontosnak tartjuk, hogy a klasszikus oktatás mellett a népzenei kultúra elsajátítása is megtörténjen, mely tartalmazza a népi zenekarok kottáinak olvasását, értelmezését és használatát. Mindkét műfajban nagy segítséget nyújt a kamarazene, mely felkészíti a zenekari közreműködésre, mind szimfonikus zenekar, mind népi zenekar esetében.

A hangszeres előkészítőtől a 6. osztály végéig elengedhetetlen feltétel a biztonságos kottaolvasás, a ritmus pontossága, kottanélküli játék, megfelelő szintű elméleti ismeretek.

A cimbalom tanszak alapképzése felkészíti a növendéket koncertekre, versenyekre, gálaműsorokra és felvételi vizsgákra a Zeneművészeti Szakközépiskolák követelményei szerint.

Természetesen fontos a zenei műszavak jelentésének ismerete, zenei stílusok megismerése, kortárs zene befogadása.

Legfőbb célkitűzéseink:

Nagyon fontos, hogy minden tanuló képességeinek megfelelő darabokkal, megfelelő időben, helyen tudja bemutatni a tudását, így elejét vehetjük a kudarcélménynek, amely kihat a későbbi teljesítményre.

Fellépési lehetőséget biztosítva elő kell segíteni a növendékek biztonságos szereplését, a lámpaláz feloldását. Minden tanévben különböző koncertekkel, találkozók, zeneiskolák látogatásával, közös fellépésekkel, szereplési gyakorlatokkal járunk hozzá szakmai fejlődésükhöz.

A tehetséges növendék korai felismerésével lehetőség nyílik arra, hogy különleges feladatok megvalósításával hozzájárulhassunk a növendék önbizalom, biztonság-, sikerélmény érzetének fejlesztéséhez.

3.1.3.13. Szolfézs tanszak:

A zenei műveltség megalapozása és fejlesztése a hangszeres és szolfézstanárok összehangolt munkájának az eredményeként jöhet létre. A szolfézs tanórák keretei között elvégzendő teendőket a Szolfézs Tantervi Utasítás évfolyamokra lebontva tartalmazza. Előképzőtől a hatodik szolfézs osztályig, illetve a továbbképző csoportokig.

Iskolánk munkaközösségei ennek alapján, a helyi adottságok és lehetőségek figyelembe vételével alakították ki munkatervüket, amely irányt ad és szab arra a folyamatos munkára, amely nyomán eleget tehetünk a zeneoktatás általános fejlesztési követelményeinek.

A zenei készségek (hallás, ritmusérzék, zenei írás-olvasás, intonáció, dinamika, zenei műszavak, stb.) elsajátítását összefüggő, egymástól nem elválasztható pedagógiai célnak és tevékenységnek fogjuk fel, majdnem mindig az éneklésből kiindulva.

A dalokban, dallamokban szereplő hangok rendezésével ismertetjük meg a hangsorokat.

A megismert dal anyagának áttekintése során észrevétetjük a tagolódását. Ebből kiindulva megközelítjük a dal, a zene legegyszerűbb formai sajátosságait, amit egyszerű rögtönzéssel elmélyíthetünk. Így a negyedik szolfézsztól – a hatodikig a tagolódás bonyolultabb formáinak (A=egytagú, AB= kéttagú, ABA=háromtagú, Rondó) felismerése már nem jelent gondot a növendéknek.

Ezekben a csoportokban válik lehetővé, néhány zenetörténelmi kor és ezek zeneszerzőinek megismerésére. Zenehallgatás szolfézs órán is történik, lehetőleg kevés, de célirányos szöveges kiegészítéssel. Részletesebb magyarázatok helye a Zeneirodalom óra, ahol lényegesen nagyobb idő fordítható a zenehallgatásra.

Nem feledkezünk meg az átlagnál tehetségesebb növendékek felkutatásáról, akikre a szokásosnál is nagyobb gondot fordítunk. Iskolán kívül szereplések, versenyeken történő részvételek jelzik a mozgásterüket.

Közülük kerülnek ki a zenei pályára készülő növendékeink, akik külön csoportokba gyűjtve emelet szintű tananyagot tanulnak.

Összegezve tevékenységünk fő és hangsúlyozott célja, hogy növendékeink tanulmányaik befejezése után is zeneközelsben maradjanak, lehetőleg egész életük során. A megszerzett zenei műveltségük birtokában legyenek képesek önállóan néhány zeneművet vagy részletet megtanulni, legyenek képesek a művészi zene megközelítésére, abból maradandó, magas hőfokú zenei élményt meríteni.

3.1.4. A továbbtanulás irányai

Egyedi szakirányú továbbtanulás kiemelkedően tehetséges növendékek részére:

- 12 éves korig a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem Előkészítő Tagozat
- 14 éves korig a Bartók Béla Zeneművészeti Gimnázium és Szakközépiskola Előkészítő Tagozat

Középfokú szakirányú továbbtanulási lehetőségek:

- a fővárosban, illetve vidéki városokban működő zeneművészeti szakközépiskolák

Felsőfokú szakirányú továbbtanulási lehetőségek:

- a fővárosban, illetve vidéki városokban található zeneművészeti egyetemeken és főiskolákon működő művész- és középiskolai, illetve alapfokú zeneművészeti tanárképző szak
- fővárosi és vidéki pedagógiai főiskolák ének-zene tanári szak
- fővárosi és vidéki pedagógiai tanítóképző és óvónőkészítő főiskolák
- gyógypedagógiai főiskolák
- a Színművészeti Főiskola.

3.1.5. Tanulói jogviszony:

A tanuló joga, hogy

1. Képességeinek, érdeklődésének, adottságainak megfelelő nevelésben és oktatásban részesüljön, képességeihez mértén tovább tanuljon, valamint tehetségének felismerése és fejlesztése érdekében alapfokú művészetoktatásban vegyen részt.
2. Az adott oktatási intézményben, családja anyagi helyzetétől és tanulmányi eredményétől függően kérelmére tandíjkedvezményben részesüljön.. A kérelmeket az iskolaszék bírálja el.
3. Az iskolától hangszert kölcsönözhesen, illetve indokolt esetben kötelező melléktanzak alól felmentésben részesülhesen.
4. Igénybe vegye a könyvtár szolgáltatásait.
5. Szervezett formában véleményt mondjon az őt oktató pedagógus munkájáról, hogy tájékoztatást kapjon személyét és tanulmányait érintő kérdésekről.
6. Választó és választható legyen a diákképviselőbe.

3.1.5.1. Keletkezése

Tanulói jogviszonyt beiratkozással, a beiratás napján, az igazgató által meghatározott időpontban létesíthet minden tanuló, aki az alábbi feltételeknek megfelel:

1. Általános egészségi állapota lehetővé teszi az iskolai munkában való aktív részvételt.
2. Önmaga, szülei, illetve nevelője elfogadja iskolánk pedagógiai programját.

3. Életkora és helyzete a törvényi előírásoknak megfelel.
4. Szaktanárokból álló bizottság előtt tanúságot tesz képességeiről és készségeiről, melyek zeneiskolai tanulmányok elkezdésére vagy folytatására jogosítják.
5. A tandíjat vagy térítési díjat a Szervezeti és Működési Szabályzatban rögzítettek szerint, határidőre, maradéktalanul befizeti az iskola számlájára.
6. A felvettek névsorát az igazgatóság az intézmény központi épületében mindenki által hozzáférhető, jól látható helyen kifüggeszti.

3.1.5.2. Évfolyamisméltés

Ha a tanuló igazolt és igazolatlan mulasztásai együttesen egy tanítási évben meghaladják a tanítási órák egyharmadát vagy egy adott tantárgyból a tanítási órák 20 %-át, a tanítási év végén a tanuló nem osztályozható, kivéve, ha a nevelőtestület engedélyezi, hogy osztályozó vizsgát tegyen. Ha a tanuló a tanítási év végén nem osztályozható, tanulmányait évfolyamisméltéssel folytathatja.

A tanulónak lehetősége van zeneiskolai tanulmányai során egy alkalommal tanulmányi eredmények nem teljesítése miatt az évfolyam megismétlésére.

3.1.5.3. Magasabb évfolyamba lépés

Magasabb évfolyamba léphet az iskola valamennyi növendéke:

1. Aki az év végi vizsgán főként tárgyból, valamint a kötelező és kötelezően választható tárgyból legalább elégséges osztályzatot kapott.
2. Továbbképző évfolyamba léphet az a tanuló, aki legalább két alapfokú évfolyamot sikeresen elvégzett, vagy azon tanulók esetében, akik a 2004/2005. tanévben kezdték meg az első évfolyamban alapfokú zeneiskolai tanulmányaikat, a továbbképző évfolyamba lépés feltételeként művészeti alapvizsgát kötelesek tenni. A művészeti alapvizsga értékelését -szakértőkből álló bizottság végzi. A művészeti alapvizsga tartalmát és követelményeit a 27/1998. (VI.10.) MKM rendeletben módosító 23/2006. (V.24.) OM rendeletben meghatározottak írják elő.
3. Indokolt esetben más időpontban tehet pótvizsgát a növendék. Ha a pótvizsgán sem jelenik meg, a főként tanára a tantestület beleegyezésével dönthet a magasabb évfolyamba lépésről.
4. Akinek főként tárgyból, kötelező és kötelezően választott tárgyakban az igazolatlan hiányzásainak száma nem haladja meg a 10 tanítási órát.
5. Aki nem sérti a házirend szabályait.

Az általunk tanított zenei tárgyak évfolyamonkénti pontos, minimális követelményeit az Alapfokú Művészetoktatás Követelményei és Tantervi Programja tartalmazza.

3.1.5.4. A jogviszony megszűnése:

2. Az alapfokú művészetoktatási intézmény utolsó évfolyamát követő vizsga vagy záróvizsga letételének napján, illetve ha a tanuló nem tesz vizsgát, az utolsó évfolyam elvégzését tanúsító bizonyítvány kiállításának napján. A művészeti záróvizsga értékelését szakértőkből álló bizottság végzi. A művészeti záróvizsga tartalmát és követelményeit a 27/1998. (VI.10.) MKM rendeletben módosító 23/2006. (V.24.) OM rendeletben meghatározottak írják elő.

2. Ha a tanuló a tanulmány folytatására egészségileg alkalmatlanná vált.
3. Év végi osztályzata főtárgyból elégtelen, a pótvizsgán nem jelenik meg, illetve a pótvizsga eredménye is elégtelen.
8. Akinek főtárgyban, kötelező és kötelezően választott tárgyakban az igazolatlan hiányzásainak száma meghaladja a 10 tanítási órát, feltéve, hogy az iskola a tanulót, kiskorú tanuló esetén a szülőt legalább két alkalommal írásban figyelmeztette az igazolatlan mulasztás következményeire.
9. Egyéni döntés vagy a főtanszak tanára az adott tanszak tanáraival egyeztetett javaslata alapján más iskolát választ.
10. Nem kíván tovább zenét tanulni.
11. Ellene fegyelmi eljárás során ilyen értelmű határozatot hoztak.

3.1.6. A főtárgyi beszámoltatás:

A beszámoltatás során alkalom nyílik a növendék előmenetelének fokáról, a megszerzett ismeretei és készségei mennyiségéről és minőségéről képet alkotni, aminek alapján a tanár megtervezheti a továbblépést, módjában áll személyre szabott módszerek kialakítására, amelyeket képes célzottan is alkalmazni a képzés következő éveiben.

A beszámoltatás kötelező formái:

A félévi meghallgatás és az év végi vizsga. Ezek anyagát a szaktanár állítja össze a tantervi program alapján.

Művészeti alapvizsga és művészeti záróvizsga anyaga a Pedagógiai Program alapján összeállítva.

A félévi osztályzatokat (főtárgy jegy és szorgalom jegy) a szaktanár állapítja meg, az év végi osztályzatokat a szaktanár javaslata alapján a vizsgabizottság.

A beszámoltatás lehetséges formái:

- hangverseny
- közös óra
- szereplési gyakorlat
- bemutató óra

3.1.6.1. A művészeti alapvizsga és záróvizsga.

A művészeti alapvizsga és záróvizsga követelményei, vizsgafeladatai valamennyi vizsgatantárgy tekintetében az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programja figyelembe vételével kerül meghatározásra.

A választható tantárgyak közül vizsgatantárgynak csak azt a tantárgyat választhatja a vizsgázó, mely jelen Pedagógiai Programban szerepel, mely tantárgy utolsó évfolyamán a vizsgázó az előírt tantárgyi követelményeknek eleget tett.

Művészeti alapvizsga és záróvizsga teljesítése alól mentesülhet az a tanuló, aki országos művészeti tanulmányi versenyen meghatározott helyezést, illetve szintet ért el.

Ha a tanuló a választható tantárgyak közül már rendelkezik alapvizsga vagy záróvizsga bizonyítvánnyal, akkor az adott tantárgyból felmenthető.

Eredményes az alap- illetve záróvizsga, ha a vizsgázó valamennyi előírt vizsgatantárgy vizsgakövetelményeit teljesítette.

Sikertelen a vizsga, ha a tanuló valamely vizsgarészből vagy vizsgatantárgyból elégtelen érdemjegyet kapott.

Sikertelen vizsga esetén a tanuló javítóvizsgát tehet, abból a vizsgarészből vagy vizsgatantárgyból, melynek vizsgafeltételeit nem teljesítette.

A./ Művészeti alapvizsga:

„A” tagozatos tanulók esetén az alapvizsga szóbeli és gyakorlati vizsgarészből áll.

„B” tagozatos vagy elmélet főtan szakos tanulók esetén az alapvizsga írásbeli és szóbeli, valamint gyakorlati vizsgarészből áll.

A szóbeli vizsga időtartama valamennyi tantárgyból 10-20 perc. Az írásbeli vizsga időtartama 45 perc.

A gyakorlati vizsga időtartama 15-25 perc.

B./ Művészeti záróvizsga:

„A” tagozatos tanulók esetén a záróvizsga szóbeli és gyakorlati vizsgarészből áll.

„B” tagozatos vagy elmélet főtan szakos tanulók esetén a záróvizsga írásbeli és szóbeli, valamint gyakorlati vizsgarészből áll.

A szóbeli vizsga időtartama valamennyi tantárgyból 10-20 perc. Az írásbeli vizsga időtartama 45 perc.

A gyakorlati vizsga időtartama 20-30 perc.

Zongora kötelező tantárgyból 10-20 perc.

Kamarazene főtan szakból 10-15 perc.

A művészeti alapvizsga és záróvizsga feladatainak tényleges meghatározása a 27/1998. (VI.10.) MKM rendelet mellékletében meghatározott művészeti alapvizsga illetve művészeti záróvizsga tartalma alapján történik.

3.1.6.2. A kötelező és szabadon választott melléktárgyak:

Lehetséges formák:

Félévkor: valamennyi szolfézs, zeneirodalom, zeneelmélet csoport számára a beszámoltatás.

Év végén: azonos osztályt végző szolfézs csoportok összevonása, a végzett anyag legszebb dallamainak közös és élményszerű megszólaltatása, a záró óra ünnepi és emlékeztető eseményé tétele.

- Szóbeli feleltetés, - írásbeli feleltetés, - teszt, - dolgozat

3.1.6.3. A tanuló munkájának értékelése és minősítése (M=Minősítés, O=Osztályzat)

Tanszakok	„A” tagozat										„B” tagozat																	
	Ek.		Alapfok						Továbbk.				Alapfok					Továbbk.										
zongora, hegedű, gordonka, fuvola, népzene, trombita, cimbalom, ütő	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O
oboa, klarinét, fagott, kürt, harsona, tuba	O	O	O	O	O	O	-	-	O	O	O	O	O	O	O	O	O	-	-	O	O	O	O	O	O	O	O	O
szaxofon	O	O	O	O	-	-	-	-	O	O	O	O	O	O	-	-	-	-	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O
nagybőgő	-	-	O	O	O	O	-	-	O	O	O	O	O	O	O	O	-	-	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O
brácsa	-	-	O	O	-	-	-	-	O	O	O	O	O	O	-	-	-	-	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O
magánének	O	-	O	O	O	O	O	O	-	-	-	-	O	O	O	O	O	O	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
kamarazene	-	-	-	-	-	-	-	-	O	O	O	O	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
kamarazene melléktárgy, zenekar	-	-	-	M	M	M	M	M	M	M	M	M	-	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M
szolfézs	M	M	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O
zeneelmélet, zenetörténet, zeneirodalom	-	-	-	-	O	O	O	O	O	O	O	O	-	-	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O

3.1.6.4. Az értékelés szempontjai:

Elmélet: Zenei készségek, jártasságok, ismeretek foka (olvasás, hangközök, hangzatok, hangsorok), melyek eszközként szolgálnak a dalok, a zene stílushű megszólaltatásához. Zenei áttekintőképesség, amely birtokában a növendék képes önállóan zenei feladatok megoldására.

Gyakorlat: Technikai felkészültség, hangszerkezelés, zenei megoldások: frazeálás, hangszín, dinamika tempóválasztás. A zene tartalmának megfelelő értelmes tagolás. A zene karakteréhez, ritmusához, stílusához illeszkedő artikuláció.

3.1.6.5. Az értékelés formái:

Számszerű:

Minden hónapban legalább egy jegy kerül a Naplóba és a növendék Tájékoztató füzetébe. Félévi, év végi osztályzatok megállapítása a fentebb leírtak szerint és bevezetésük a Naplóba, Törzskönyvbe, Tájékoztató füzetbe és a bizonyítványba.

Az érdemjegyek értelmezése:

Főtárgy és melléktárgy:

5 (jeles) – A tanuló megfelelő tudással és képzettséggel rendelkezik, kiegyensúlyozott folyamatos fejlődést mutat, muzikális, összefogott, jó benyomást keltő produkciót nyújt. Zenélése önmagának és a hallgatóságának is örömet okoz.

4 (jó) – A tanuló szorgalmas és jó képességű, de zenélése a tanári instrukciók utánzását jelenti.

3 (közepes) – Változó teljesítményű, kevésbé tehetséges tanuló, aki kitartó tanári munkával átlagos színvonalú zenei teljesítmény elérésére képes.

2 (elégséges) – Az osztályára előírt tantervi követelményeknek csupán a minimum szintjét képes elérni. Szerepléseken gyakran kudarcot vall, sem számára, sem hallgatósága számára nem jelent örömet zenélése.

1 (elégtelen) – Az évfolyam előírt anyagát nem képes elvégezni, a nyújtott teljesítmény alapján fejlődés tőle nem várható. Zeneiskolai képzésre alkalmatlan.

Szorgalom:

5 (példás) – Az órákra való felkészülése példamutató. Lelkes, szívesen vesz részt az órai munkában és megmérettetésekben. Szereplésekre, hangversenyekre önként jelentkezik, a kötelező feladatokon túl az órákra saját magától megtanult szorgalmi feladatokat is teljesít.

4 (jó) – A rábízott feladatokat megbízhatóan, jó színvonalon végzi, állandó, kiegyensúlyozott teljesítményt nyújt.

3 (változó) – Teljesítménye hullámzó, a számára kijelölt feladatokat csak rendszertelenül végzi el, többszöri figyelmeztetésre.

2 (hanyag) – Az órákra többnyire nem készül fel, házi feladatai hiányosak, rosszul megoldottak.

Szöveges:

Félévkor, év végén az érdemjegyet tartalmazó ellenőrző, illetve index átadása alkalmával. A kijavított dolgozat (szolfézs) kiosztásakor. Közös óra keretében beszélgetés formájában: a növendékek is elmondják egymás játékával kapcsolatos észrevételeiket.

A szolfézs előképző, kamarazene és zenekar melléktárgyak valamennyi évfolyamán az alábbi szöveges értékelése a következő:

Kiválóan megfelelt

Jól megfelelt

Megfelelt

Nem felelt meg.

A tudásszint mérése:

A szakos tanárok tanszaki értekezletén a szaktanácsadó véleményének figyelembe vételével a tanszakot felügyelő igazgatóhelyettes jelenlétében a kollégák közösen alakítják ki álláspontjukat.

Segédanyagok: Igen nagy bőségben és évfolyamokra bontva megtalálhatók az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programja köteteiben.

3.1.6.6. A zeneiskolában használatos záradékok:

1. A tanuló jogviszonya: - kimaradással,
 -óra igazolatlan mulasztás miatt
 - egészségügyi alkalmatlanság miatt
 - térítési díj, tandíj fizetési hátralék miatt
 -iskolába való átvétel miattmegszűnt, a létszámból törölve.
2. A szülők kérelmére a tanulók névjegyzékéből törölve.
3. A beszámolón igazoltan nem vett részt.
4. A beszámolón igazolatlanul nem vett részt.
5. Igazolt mulasztásai miatt nem osztályozható.
6.tárgyból javítóvizsgát tehet.
7. A javítóvizsgán nem jelent meg, tanulmányait csak az osztály megismétlésével folytathatja.
8. A javítóvizsgántárgybólosztályzatot kapott, felsőbb osztályba léphet.
9. A javítóvizsgán nem felelt meg.
10. Atárgybólosztályokból összevont beszámolót tett.
11. Hangszeres tanulmányait megkezdheti.
12. Zeneiskolai tanulmányait nem folytathatja.
13. Felvéve/átvéve, (aszámú határozattal áthelyezve / az (iskola címe).....iskolába.
14. Aszámú fordítással hitelesített bizonyítvány alapján tanulmányait a /betűvelévfolyamon folytathatja.
15. Felvette az (iskola címe)iskola.
16. Tanulmányait évfolyam ismétléssel kezdheti meg, illetve osztályozó vizsga letételével folytathatja.
17. Egyes tantárgyak tanórai látogatása alól az 20../....tanévben felmentve.....miatt. Kiegészülhet: osztályozó vizsgát köteles tenni.
18. Mentésítve a /a tantárgyak neve/tantárgy tanulása alól.
19. A(z)tantárgy óráinak látogatása alól felmentve-tólig. Kiegészülhet: Osztályozó vizsgát köteles tenni.
20. Mulasztása miatt nem osztályozható, a nevelőtestület határozata értelmében osztályozó vizsgát tehet.
21. Engedély alapján osztályát folytathatja.
22. Felsőbb osztályba léphet.
23. A nevelőtestület határozata: a (betűvel).....évfolyamba léphet, vagy A nevelőtestület határozata: alapfokú zeneiskolai tanulmányait befejezte, tanulmányait 7. (továbbképző) évfolyamba folytathatja.
24. Aévfolyam követelményeit nem teljesítette, az évfolyamot megismételheti.
25. Osztályozó vizsgát tett.
26. Atantárgy alólokból felmentve.
27. Az osztályozó (beszámoló, különbözeti, javító-) vizsga letételére-ig halasztást kapott.
28. Az osztályozó (javító-) vizsgát engedéllyel az iskolában független vizsgabizottság előtt tette le.
29. Tanulmányaitokból megszakította, a tanulói jogviszonya-ig szünetel.
30. Kiváló tanulmányi eredményéért szaktanári/igazgatói dicséretben részesült.
31.fegyelmező intézkedésben részesült.

32.fegyelmi büntetésben részesült. A büntetés végrehajtása-ig felfüggesztve.

3.1.7. A tankönyvek kiválasztásának elvei

Az elsősorban instrumentális zenét oktató alapfokú művészetoktatási intézményekben a szakkönyvek szerepét a kottakiadványok töltik be. A tényleges oktatás is ún. hangszeres iskolák segítségével folyik. Ezek kifejezetten didaktikus célú kiadványok, melyek a tanuló által kiválasztott hangszer megtanulását elősegítő, szerző által összeállított többkötetes művek, melyekben a hosszabb-rövidebb gyakorlatok nehézségi fok szerint következnek. Ezen kiadványok mellett a tanuló virtuóz manuális készségének kifejlesztéséhez nagyszámú skála- és ujjgyakorlatok kerülnek használatba. Az oktatást továbbá a tematikus célú kiadványok, gyűjtemények, albumok, válogatások segítik. Az igényes szakmai munkát eredeti utánnomások, reprint kiadványok stb. teszik teljessé.

Melléktárgyakként kötelezően oktatott szakokon, kifejezetten zeneiskolai felhasználásra készült, elsősorban a szolfézs tárgy tanítására íródott művek jönnek számításba.

A magasabb osztályos növendékek számára lehetővé tett együttzenélési formák – zenekar, énekkar, kamarazene – műveléséhez szintén pedagógiai szempontok alapján összeállított, speciális kottaanyag szükséges.

A tananyagban szereplő kották túlsúlya mellett az oktatás során természetesen szakkönyveket is használunk. Ilyenek pl. az életrajzok, műelemzések, lexikonok, zeneelméleti, zenetörténeti kiadványok stb. Ezen művekre főként a melléktárgyak oktatása során, a zeneművek értelmezésének, formavilágának, felépítésének, szerkezetének, valamint harmóniai rendszerének megismertetéséhez van szükségünk.

3.1.7.1. Szakmai szempontok

- A növendék életkori sajátosságainak megfelelő tananyag meghatározása, zenei osztályba sorolása alapján. E munkafolyamat során természetesen figyelembe vesszük „Az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programja” c. kiadványban ajánlott irodalmat. Ehhez a feladathoz a szaktanár felhasználja korábbi ismereteit, hospitálásokon szerzett tapasztalatait, ezen kívül konzultál a tanszak vezetőjével, szükség esetén szaktanácsadó segítségét is igénybe veszi.
- A kitűzött pedagógiai cél elérésének érdekében a tanár meghatározza a tanítandó zeneműveket. Egységes koncepcióba foglalja az egyébként eltérő műfaji sajátosságok szerinti tananyagot.
- Kialakítja az etűdök, gyakorlatok, előadási darabok egymásra épülő struktúráját.
- Az etűdök kiválasztásánál lényeges szempontokként veszi figyelembe az alábbiakat:
 - manuális készségek fejlesztése
 - állóképesség fejlesztése
 - zenei memória fejlesztése
 - a hangképzés igényességének kialakítása
- A növendék adottságai

- manuális készség
- ritmusérzék
- intonációs készség
- fizikai adottságok
- szellemi képességek
- pszichikai terhelhetőség
- Az előadási darabok kiválasztásának főbb szempontjai:
 - A növendék képzettségi szintjének megfelelő
 - Pedagógiaileg fejlesztő, ösztönző
 - A növendék érdeklődési körének megfelelő
 - Aдекват az előadás helyszínével, szellemével
 - Sikerélményt nyújtson
 - Illeszkedjen a kiválasztott etűdökhöz, gyakorlatokhoz
 - Illeszkedjen az elfogadott tanterv menetébe
 - Vegye figyelembe a növendék személyiségét
 - Megfelelő arányban váltogassa a zenedarabok nehézségi szintjét, karakterét
 - Megfelelő arányban képviseltesse a jelentős zenei korszakok alkotásait
 - Hangsúlyosan figyeljen a magyar és XX. századi zeneművek megismertetésére
- Legyen tekintettel az iskola könyvtárának kottaállományára, illetve a művek beszerezhetőségére

3.2. A tehetséges tanulókkal való foglalkozás szerepe a helyi tantervben

A tehetség mibenlétének egzakt meghatározása már önmagában sem könnyű. Sokféle összetevő együttes hatásának kell érvényesülnie ahhoz, hogy kibontakozhasson. Nyilvánvalóan rendkívül fontos szerepe van a genetikai adottságoknak, melyek nélkülözhetetlen alapot képeznek ahhoz, hogy valakit tehetségesnek nevezhessünk. Ezen túl azonban meghatározóak a családi és társadalmi körülmények, az iskola és persze a tanár személye.

Valószínűleg minden gyermekben ott szunnyad valamilyen fajtája a tehetségnek. Inkább az a kérdés, hogy ezt környezete vagy éppen a zeneiskola tanárai észreveszik-e és megfelelőképpen fejlesztik-e? Felelősségünk ebben igen nagy.

A zeneiskolában a tehetséges gyerekek felfedezése viszonylag könnyű, hiszen egyéni oktatás folyik. A tanár felfigyel növendéke szerencsés alkati adottságaira, szellemi frissességére, manuális készségére, zenei érzékére. Tanszaki hangversenyeken, közös órákon beszélnek meg a tanulók rátermettségét, előrehaladását a hangszercsoport tanárai. Ezeken minden alkalommal részt vesz a tanszakvezető, aki észrevételeivel, tanácsaival segíti az esetleg bizonytalan kollégát. Ha még mindig maradnak tisztázatlan kérdések, segítségül lehet hívni a szaktanácsadót, vagy bármely nagy tapasztalatú, elismert tanártársunkat, kinek a véleményében mindannyian megbíznak.

A gyermekek fejlődésének nyomon követését szolgálják a félévi meghallgatások és év végi vizsgák is, ahol a tanszak tanárai, a tanszakvezető és az iskolavezetés egy tagja is meghallgatja a növendékek produkcióját, majd együtt értékeli az eddigi munkát.

Mindezek eredményeként a tehetségesnek ítélt gyermeket a tanszakvezető vagy a szaktanácsadó javaslatára az iskolavezetés "B" tagozatba helyezi át, ahol ezen tanulók

emelt idejű főtárgyi órában és korrepetíciós foglalkozásban részesülnek. Mindezekon túl indokolt esetben biztosítjuk számukra heti külön egy órában a személyre szabott tehetséggondozást, valamint több szereplési lehetőséget kapnak, illetve munkájukat többször kíséri figyelemmel a szaktanácsadó és az iskolavezetés. Megvizsgáljuk azt is, hogy közülük kiknek javasoljuk a pályára kerülést, majd velük ismét külön, mint beiskolázókkal foglalkozunk. Eltérő tanmenet és vizsgakövetelmények vonatkoznak a "B" tagozatos növendékekre, akiknek fejlődését a központi meghallgatások, vizsgák alkalmával a főváros egész szakmai munkaközössége figyelemmel kíséri. Ezekon kívül országos szintű rendezvények, találkozók, versenyek hivatottak biztosítani, hogy a kiemelkedően tehetséges tanulók ne kallódhassanak el.

A zeneiskolán belül a melléktárgyak oktatásának lehetőségével, illetve a kötelező jellegűek megfelelő csoportbeosztásával próbáljuk tovább javítani a tehetségesek érvényesülését. Szolfézsából külön csoportokat képezünk a "B" tagozatosak, a prebeiskolázók és a beiskolázók számára. Ezekben az osztályokban a tanított anyag nehézségi szintje nagymértékben meghaladja az "A" tagozat számára előírtakat. Ezen növendékek lehetőséget kapnak, hogy összhangzattan, zeneirodalom vagy zenetörténet órán vegyenek részt. Elvárjuk tőlük, hogy aktívan vegyék ki részüket valamelyik zenekar vagy kamaracsoport munkájából. A beiskolázók mindezekon túl zongorázni is tanulhatnak. Hangsúlyozni kell azonban, hogy mindezek – mint a képzés egésze – csak lehetőségek. A szülőnek, növendéknek az iskola javaslata után önállóan kell eldönteni, kíván-e élni velük.

A zeneiskola nem csupán a kiválasztottak, hanem minden növendéke részére végez tehetséggondozást. A szerényebb képességű gyermekek számára is fontos, hogy állandó szereplési lehetőségekhez jussanak, folyamatos fejlesztésben részesüljenek. Ezeket a lehetőségeket az iskola hagyományos rendezvényei biztosítják számukra. Ilyenek a Kicsinyek Hangversenye és az egyéb ünnepek Mikulás, Anyák napja, nemzeti ünnep, Húsvét, stb. alkalmából adott hangversenyek.

Ezekre mindig nagy izgalommal készülnek a gyerekek, többet gyakorolva, jobban odafigyelve, mint máskor.

Külön kiemelném a tehetséggondozás azon formáit, mikor a növendékek ízlésének, a zenei produkció színvonalának, kidolgozottságának, megformáltságának igényét alakítjuk ki. Megvalósulását szolgálják a zenehallgatási órák, ahol világhírű művészek felvételeivel ismerkedhetnek a tanulók, valamint a tanári hangversenyek, a hangverseny-látogatások és az országos hírű előadóművészek meghívásai is.

Iskolánkban a tehetséggondozás a legtöbb esetben megfelelően működik. Természetesen állandó vezetői odafigyelés és ellenőrzés szükséges, mert valószínűleg nálunk is előfordul, hogy néha észrevétlen marad egy-egy tehetség, de az alapfokú művészetoktatás területén – éppen a képzés sajátos jellege erre való kondicionáltsága miatt – ez a kérdés sokkal megnyugtatóbb módon rendezett, mint az általános iskolákban oktatott bármely más műveltségi területen.

3.2.1. A felkészítés:

Azokat a növendékeket, akiket az első év végi vizsgán a tanár és a vizsgabizottság képességei és munkája alapján méltónak talál, lehetőséget kap arra, hogy emelt óraszámban tanulhasson (2x30 perc helyett 2x45 percben „A” tagozatosként). Ezek a növendékek jogosultak magasabb korrepetíciós időre is. Azok a tanulók, akikben a tanár és a vizsgabizottság a szaktanácsadó egyetértésével megcsillanni véli a pályára kerülés lehetőségét, a 2., illetve a 3. évfolyam végén „B” tagozatba kerülhetnek, ahol a minimum

2x45 perces órákon felül a heti plusz egy óra által nyújtott többletet is megkaphatják. Így intenzívebb zenei és technikai képzést biztosítunk nekik, terjedelmesebb, sokrétűbb vizsgaanyagot játszhatnak, több fellépési lehetőségük van iskolán belül és kívül egyaránt.

3.2.1.1 .Felvételi-re való felkészítés:

A pályára készülő növendéknek a felvételi előtt számos bemutatkozási lehetősége van.

1. A felvételit megelőző évben a szakiskolák lehetőséget biztosítanak a növendékek hangversenyszerű bemutatkozására.
2. Az előfelvételik – minden középfokú intézmény más módon teremt lehetőséget. Van ahol nyilvános óra keretében foglalkoznak a növendékekkel, van ahol a tanár egyéni útmutatása alapján tanítja a növendéket.
3. Lehetőség van még a szaktanácsadóval egyeztetett időpontban konzultációs óra igénybevételére is.
4. A pályára készülő növendékeink részére iskolánk heti plusz egy óra képzési időt biztosít kifejezetten a felvételi anyag elsajátításához.
5. A hivatalos iskolai órákon kívül szükség van a tanár és a növendék szabadidejét is igénybevevő együttes munkára.

3.3. Tanórán kívüli foglalkozások

Az alapfokú művészeti oktatás jellegéből adódóan az ott tanuló növendékek számára viszonylag sok tanórán kívüli foglalkozást szervez. A részvételre iskolánk heti plusz egy tanórai foglalkozást biztosít. Mivel ezek beleszámítanak a kötelező óraszámba, tanárainktól és növendékeinktől elvárjuk, hogy az ilyen rendezvényeken aktívan részt vegyenek. Ezen foglalkozások azért bírnak különös jelentőséggel, mert a művészeti tevékenység gyakorlatának és elméletének elsajátításához nélkülözhetetlenek a zenei élet különböző szegmenseinek élményszerű megtapasztalásai. A többféle fellépési formák ennek a gondolatnak a jegyében segítik növendékeink zenei fejlődését. A hangversenylátogatások a széleskörű zenei műveltség megalapozásában, illetve a rutin elterjesztésében segítik növendékeinket.

3.3.1. A házi hangverseny:

A félévzáró díszhangverseny (Karácsony előtt), a kicsinyek hangversenye (10 éves korig) április környékén és az évzáró díszhangverseny jelenti a biztos iskolai szintű rendezvényeket. Ezekon a hangversenyeken minden tanszokról a legkiemelkedőbb növendékek szerepelnek, többnyire a „B” tagozatosok. A zeneiskolában kialakult gyakorlat szerint vannak még egyes tanszakokat érintő hangversenyek, vagy egyes eseményekhez kapcsolódó hangversenyek (pl. anyáknapi hangverseny stb). A tanszaki hangversenyek célja, - mint például a zongora tanszaki hangversenyeké – részben a tehetséges növendékek szereplési rutinjának megszerzése, részben az átlagos képességű növendékek ösztönzése, sikerélményhez juttatása.

3.3.2. Külső szereplés:

Igyekszünk megragadni minden alkalmat az iskolán kívüli szereplésekre. Az a tudat, hogy a tanuló iskoláját, kerületét akár országos szintű rendezvényeken is képviselheti, inspiráló hatással bír. Az egyéni szereplések mellett a vonós és fúvószenekarban való részvétel nagyon fontos területe ennek a megnyilvánulásnak: ünnepek, kerületi és állami ünnepek, intézmények meghívásai, önkormányzati meghívások, esetenkénti külföldi szereplések mindig kivételes pillanatot jelent.

3.3.3. Versenyek:

A tehetséggondozás egyik fő eleme a versenyeken való részvétel, ahol a tehetséges növendékek szembesülhetnek saját képességeikkel, állóképességükkel. Az iskolán belüli versenyek célja az átlagos képességű növendékek ösztönzése.

3.3.4. Meghallgatások.

A meghallgatás egyik formája lehet a félévi vizsgahangverseny, ahol a növendékek számot adnak tudásukról, munkájukról, a szülők és a vizsgabizottság előtt.

A nagy iskolai rendezvényekre válogató meghallgatásokat tartunk, ahol szakmailag értékeljük és rangsoroljuk a produkciókat.

Vannak tanszakok, ahol a szaktanácsadó kérésére minden tanár bemutatót tart egy-egy növendéssel.

A közös órákon két-három tanár osztályok szerint tart meghallgatást úgy, hogy a növendékek hallhassák egymást.

3.3.5. Tanári hangverseny:

A tanári hangversenyek célja részben a tanár előadói példamutatása, részben a növendékek és családjaik hangversenylátogatásra való nevelése. Egy évben két-három tanári hangverseny rendezésére van lehetőség.

3.3.6. Meghívott előadóművészek:

Intézményünkben a félévenkénti rendszerességgel sorra kerülő nevelési értekezletekre országos hírű előadóművészeket hívunk meg, kik a magyar zenei élet kiválóságainak sorából kerülnek ki. Az ő produkcióik nagymértékben hozzájárulnak, hogy iskolánk tanárai és növendékei kötetlen társalgás formájában beszélhessék meg velük a felmerülő művészeti kérdéseket, problémákat. Az általában igen hasznos eszmecsere a megvitatott zenemű koncertszerű előadása követi, amikor mindannyian élvezhetjük a közösen kimunkált előadómód azonnali megvalósulását. Ez igen hasznos mind tanáraink, mind növendékeink számára, hiszen testközelben tapasztalhatják meg egy koncert megszületéséhez nélkülözhetetlen műhelymunka élményét.

3.3.7. Zenei tábor:

Iskolánk kiemelt fontosságot tulajdonít annak, hogy tanulóink a nyári szünetben zenei táborokon vehessenek részt. Ezek a nyaralással és munkával kellő arányban vegyített,

általában egy hetes programokon növendékeink jó hangulatú, vidám foglalkozásokon ismerhetik meg az együtt zenélés örömeit. Az ilyenkor természetes minden napi intenzív munka során nagy előrelépésről tesznek tanúbizonyságot mind hangszeres játéuk, mind együttzenélési készségük terén.

Az alkalmankénti külföldi táborozáskor megismerhetik a hivatásos zenész életét, a turnék, a vendégszereplések hangulatát. Lehetőségük van megtapasztalni a külföldi országok kultúráját, szokásait.

3.4. Az Erkel Gyula Újpesti Zeneiskola Könyvtárának rendje

3.4.1. A könyvtár létesítésének és fenntartásának célja

Zeneiskolánkban a könyvtár alapvetően abból a célból létesült, hogy a hozzánk járó tanulók a nehezen vagy egyáltalán nem beszerezhető szakkönyvekhez, ill. kottákhoz könnyen és helyben hozzájuthassanak. Őket az utánajárás időigényességétől és fáradalmaitól megkíméljük, ezenkívül a szerényebb anyagi körülmények között élő tanulóknak is lehetőséget biztosítunk arra, hogy a jelentősebb anyagi kiadással járó ritkaságokba vagy gyűjteményes kiadásokba is betekinthessenek.

Célunk még intézményünk könyvtárát olyan szintre fejleszteni, mely elfogadható színvonalon elégíti ki az alsófokú zeneoktatásban részt vevő számos tanszak tanulóinak és tanárainak igényeit.

A könyvtár feladata:

A szakkönyvek, lexikonok, tankönyvek, tanulókották, segédanyagok, CD-k, hangkazetták könyvtári állományba vétele.

Lehetőségeihez mérten olyan ritkaságok, kuriózumok, eredeti kiadások, szakfolyóiratok és periodikák beszerzése, melyek a könyvtár értékét, becsét és szakmai tekintélyét növelik.

Az Intézmény nagynevű alapítójára és családjára, illetve több mint 100 éves fennállásunk történetiségére vonatkozó irodalom gyűjtése.

A nálunk tanító tanárkollégák és a nálunk végzett egykori diákok műveinek beszerzése. Intézményünknek a város és a főváros kulturális életében betöltött szerepére vonatkozó kiadványok gyűjtése.

3.4.2. A könyvtár elhelyezése és felszereltsége

A Zeneiskola jellegéből adódóan a könyvtári anyagok elhelyezését csak több tanteremben tudtuk megoldani. Ezt a célt szolgálják a központi épülettől nem messze található Szt. István tér 19. szám alatti épület 2-3. számú termei. A termek viszonylag kicsik, könyvtárhasználat számára nem megfelelőek, helyben olvasás, zenehallgatás, könyvtári kutatómunka sem megoldható. A tantermekben oktatás is folyik, így könyvtári célra való kialakításuk szükségmegoldás volt. Könyvtárunk felszereltsége a kívánatostól messze

elmarad, mert tanáraink és diákjaink igényeinek kielégítését a könyvtárfejlesztésre fordítható szűkös keretek nem teszik lehetővé. A könyvtár nem rendelkezik magnóval, CD-lejátszóval, fénymásoló géppel és más szükséges eszközökkel, ezért, valamint fentebb taglalt elhelyezéséből adódóan csak és kizárólag tanári kölcsönzés céljára vehető igénybe.

3.4.3. A könyvtáros feladatai

A könyvtárosi feladatokat óraszámkedvezményben részesített, teljes állásban tanító kollégánknak látja el, aki emiatt a könyvtárhasználatot csupán a hét egyetlen napján tudja ellátni.

A könyvtárosnak azon kívül, hogy a kollégák rendelkezésére kell állnia, feladatát képezik az állomány bővítését szolgáló beszerzések, ezek bevételezése, nyilvántartása. Feladata még a kölcsönzött könyvek adminisztrációs munkáinak elvégzése, kölcsönzőjegy kiállítása, továbbá a beszerzési igények összeírása, árajánlatok bekérése, majd az igényelt művek megvásárlása. A könyvtár leltározása és a leltárkönyv vezetése. A könyvtári anyag katalógizálása, könyvtárközi kapcsolatok tartása, az állomány esetleges selejtezésének intézése, valamint könyvtárszakos továbbképzéseken való részvétel.

3.4.4. A könyvtár kölcsönzési rendje

Nyitvatartási idő: szerda, 13-18 óráig.

A könyvtár anyagának viszonylagos szükségére való tekintettel a könyvtárból szülő és tanuló nem kölcsönözhet. A könyvtár használata ingyenes. A kollégák a könyvtár szolgáltatásait csak a nyitvatartási idő alatt vehetik igénybe. Ők látják el növendékeiket a megfelelő kottával, és ők viselik a kölcsönzéssel járó jogi felelőségeket is. Ez a kölcsönzött kották tanév végén történő, hiánytalan és kifogástalan állapotban lévő visszaadását, ill. megrongálódás vagy elvesztés esetén a kölcsönzött anyag ellenértékének megtérítését jelenti. A kölcsönzött anyag átvételét a tanár köteles aláírásával elismerni. Abban az esetben, ha valamely kolléga az intézet állományából távozik, kötelessége a könyvtárral szemben fennálló tartozásait maradéktalanul rendezni.

3.5. Az alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei

3.5.1. Hangszerek:

A tanítás során használt hangszereknek s tartozékaiknak olyan állapotban kell lenniük, hogy a tanulók oktatását fejlődését a hangszer elhasználódásából adódó hibák ne akadályozzák. A javítás szükségességének felmérése a szaktanárok feladata. Megoldásához segítséget nyújtanak a tanszakvezetők, valamint az iskolavezetés.

3.5.2. Kották, tankönyvek kiválasztása:

Legyen a tanárok számára hozzáférhető minél több olyan szakirodalom, mely a pedagógiai munkát segíti. Lehetőség szerint be kell szerezni mindazt a kottaanyagot, mellyel a tanítási

órákon foglalkozhatnak. (Kötelező és ajánlott anyag.) A kották és tankönyvek minősége tartós legyen, hogy több éven keresztül több tanár illetve tanuló is használhassa.

3.5.3. Hangzó és vizuális oktatási anyagok:

A CD év videotárat a tantervekhez kapcsolódó legfontosabb zeneirodalmi alkotások folyamatos fejlesztésével szükséges gyarapítani. A felvételek együttesen szolgálják a pedagógiai és hagyományápolási feladatokat. Az oktatást segítő eszközök, segédletek, taneszközök megfelelő fejlesztésével a szülők többletkiadásai is csökkenthetők az iskola Könyv- és kottatárának folyamatos igénybevételével.

III. Rész

Hatályossági záradék

A jelen dokumentum 2013-14-es tanévben lép hatályba

A helyi tanterv teljes egészében a 27/1998. (VI.10.) MKM rendeletre, az alapkú művészetoktatás követelményei és központi tantervi programjaira épül.

A Pedagógiai Program tehát csak a mellékelt központi követelményekkel és tantervi programokkal együtt érvényes.

A Pedagógiai Program módosításra, illetve felülvizsgálatra kerül, amennyiben jogszabályváltozás szükségessé teszi.

Az Pedagógiai Program módosítását kezdeményezheti az intézmény tantestülete a pedagógiai munka fejlesztésének érdekében. A módosítási javaslatot az igazgatónak írásban kell benyújtani, aki ennek alapján a változtatás iránti igényt a nevelőtestület elé terjeszti.

A jelen Pedagógiai Program nyilvános, a nyilvánosságra hozatalának helyszíne az Erkel Gyula Újpesti Zeneiskola székhelye (1042 Budapest, István út 17-19.), valamint az intézmény honlapja

A mai napon a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény a 26. § 1. bekezdése az intézmény Pedagógiai Programját a nevelőtestület elfogadta el és az intézményvezető jóváhagyta.

Budapest, 2013. március 27.

Sillye Gergely
igazgató